11712.a.24

IGNORAMUS.

Comœdia coram Rege

JACOBO

ET

Totius Angliæ *Magnatibus per Academicos* Cantabrigienſes *habita.*

Quid illud eſt quod Jure vivit & Injuria, quod Magni-Puſillanimum, quod Ambidexter & Bifrons; quod multa dicit & nihil; quod Joca-ſerio, Seria-Joco; quod Anglice, Saxonice, Gallice & Latine loquitur; neque tamen Anglice, neque Saxonice, neque Gallice, neque Latine loquitur; quod Leges ſcribit ne fient Captiones, quod Captiones ſcriptitat ne fient Leges; quod Finitum facit Infinitum, Verum non Verum, non Verum Verum facit.

Editio Quinta, a MSS. *emendatior.*

Autore M^ro. RUGGLE, *Aulæ Clarenſis*, A. M.

LONDINI, Impenſis *G. S.*

Dramatis Perſonæ.

Theodorus. Senex, Mercator Burdigalenſis.
Antonius. Juvenis, Filius Theodori.
Ignoramus. Caufidicus, Anglus.
Dulman.
Muſæus. } Clerici Ignorami.
Pecus.
Torcol. Leno, Portugallus.
Roſabella. Virgo, cognata ſuppoſitit. Tor.
Surda. Nana, Ancilla Torcol.
Trico. Servus Theodori.
Bannacar. Maurus, ſervus Theodori.
Cupes. Paraſitus & Bibliopola.
Polla. Uxor Cupis.
Cold. Frater, Monachus.
Dorothea. Matrona, uxor Theodori.
Vince. Puer Dorotheæ.
Nell. Ancilla Dorotheæ, Angla.
Richardus. Servus Theodori.
Pyropus. Veſtiarius.
Fidicines.
Nauta.
Caupo.

Perſonæ Mutæ, Quarum ſit mentio.

Antonius, Frater Antonii. *Lorarii.*
Catherina, Filia Dorotheæ. *Lictores.*
Manlius, Pater Roſabellæ. *Meretrices.*
Urſula, Nutrix Roſabellæ.
Urtado, Mercator Maurus.
Fledwit, Ignorami ſervus.
Alphonſus, Dux Portugallus.

Dulman

IGNORAMUS.

Comœdia coram Rege

JACOBO

ET

Totius Angliæ *Magnatibus per Academicos* Cantabrigienſes *habita*

Editio Quinta, locis ſexcentis emendatior.

CUM

Eorum ſupplemento quæ, cauſidicorum municipalium reverentia, hactenus deſiderabantur.

Autore Mro. RUGGLE, *Aulæ Clarenſis*, A. M.

LONDINI, Impenſis G. S. 1707.

Dramatis Perſonæ.

Theodorus. Senex, Mercator Burdigalenſis.
Antonius. Juvenis, Filius Theodori.
Ignoramus. Cauſidicus, Anglus.
Dulman.
Muſæus. } Clerici Ignorami.
Pecus.
Torcol. Leno, Portugallus.
Roſabella. Virgo, cognata ſuppoſitit. Tor.
Surda. Nana, Ancilla Torcol.
Trico. Servus Theodori.
Bannacar. Maurus, ſervus Theodori.
Cupes. Paraſitus & Bibliopola.
Polla. Uxor Cupis.
Cola. Frater, Monachus.
Dorothea. Matrona, uxor Theodori.
Vince. Puer Dorotheæ.
Nell. Ancilla Dorotheæ, Angla.
Richardus. Servus Theodori.
Pyropus. Veſtiarius.
Fidicines.
Nauta.
Caupo.

Perſonæ Mutæ, Quarum fit mentio.

Antonius, Frater Antonii. *Lorarii.*
Catherina, Filia Dorotheæ. *Lictores.*
Manlius, Pater Roſabellæ. *Meretrices.*
Urſula, Nutrix Roſabellæ.
Urtado, Mercator Maurus.
Fledwit, Ignorami ſervus.
Alphonſus, Dux Portugallus.

Dulman

DULMAN

In laudem

IGNORAMI.

NOn inter Plaios gallantos & bene gaios,
Eſt alter Bookus deſervat qui modo lookos,
O Lector Friendlie, tuos: hunc buye libellum,
Atque tibi Wittum, tibi Feſtaque plurima ſellam.
Hic eſt Lawyerus, *ſimul hic eſt undique* Clerus,
Et Dulman *merus (quod non vis credere) verus.*
Hic multum Frenchum, *quo poſſis vincere Wenchum.*
Hic eſt Latinum, *quo poſſis ſumere vinum.*
Hunc Bookum amamus, ſimul hunc & jure probamus;
Qui non buyamus cuncti ſumus Ignoramus,

Dulman Clericus tuus

ENCOMIASTICON IN IGNORAMUM.

NOverint Universities, *quod hic est Ignoramus*,
Jocorum hic diversities, est liber vere famous.
Per presentes *Lawyeres est* bonum *ac* legale.
Angliæ Latinum; *warrantizabo tale.*
Hic sunt statuta Regis; *hic est* Justinianus;
Solicitorum greges; *Attorney rusticanus*;
Pandectas *tibi* Juris, *&* Chartam Magnam *dabo*,
Cum Tabulis duodecem, *et totas in* Octavo.
Tridecimo Jacobi *hic liber* Grantæ *natus*,
Spectando & videndo rex tantum non--catus.
Quod hæc sit billa vera *Authorem qua laudamus*,
Causidici odere, sic satis hoc probamus.
Denariis octode * *hoc* habeas corpus *juris.*
Te capiam, pro Nodde, si velles emere pluris.
Germani mei Gibos non amplius laudabo:
Non quæro ego bribos; sed quod dixi jurabo.

* *cem* scribe cum dasho.

Est Truthum, & totum Truthum & nihil nisi Truthum: Ita tu *(Lector)* Lawyerus adjuvet.

PROLOGUS PRIOR
Martii 8. *An.* 1614.

Curſor, Muſarum Caballus, viz. Davus Dromo, *Equiſo.*

Cur. NUM quis Muſarum Caballum vidit hic? fontem Caballinum ut præterii modo, orarunt Muſæ illum ut perquirerem. Hac ego quæſitum miſſus, illac ille qui eum curat, *Equiſo.*

Equ. Ecquid de Caballo inaudiviſti'n, Puer?

Cur. Nihil prorſus, *Equiſo.*

Equ. Optimum eſt igitur tu ut præconium facias.

Equ. Bene mones, *oiez—oiez*, Muſarum Caballus aberravit modo, nomine *Davus Dromo*, qui ſemi-homo & totus Caballus eſt, biceps beſtia, vegrandi capite & recalvaſtro, perlongis auribus, rubicundo roſtro, quaſi ore patulo, labris prominentibus, juba curta & ſubruffa, ex-

coriato dorſo, pedibus anterioribus ulcero-ſus, colore vario, cum rotunda macula in clune nigricante; ſiquis eum reddere aut commonſtrare voluerit, gratias inierit illius, & quotquot voluerit equas.

Cur. Agite, bonus eſt admiſſarius iſte Caballus. *(Caballus intrat.——)*

Equ. Ecce jam adeſt: Malum: Heus puer, ambo comprehendamus eum.

Cur. Oh, ferox calcitro.

Equ. Compellamus illum altrinſecus in iſtum angulum; Blande, puer, pop-pyſmate palpemus eum, *Ho, ho, ho, ho, ho, ho, Meſſe, ho Dave, ho Meſſe, ho Dromo, ho Meſſe Dave, Dromo ho.*

Equ. Ah nequiſſima beſtia, vin' aufugere? non tu *Davus Dromo* jam, ſed Dromedarius.

Cur. Ergo velim hunc *Davum Dromonem* in piſtrinum dari.

Equ. Etiam morſitas?

Cur. Etiam calcitras?

Equ. Quæris jam lumbifragium? tranquillum reddidero te, aut ——ha, ha, he. Ut illum ad Muſarum fontem aquarum duxi modo, de ſubito curſum proripiens, ſeſe agere dixit velle Prologum hic; nempe Magnatum frequentiam impudens amabat homo, quam etiam nunc affectat impudentior beſtia.

Cur.

Cur. Monſtrum narras.

Equ. Homo fuit, ſed cum homo non magis ſaperet quam Caballus, iratæ Muſæ, quas vexabat indies, mutarunt eum in Caballinum hominem.

Cabal. Malum: vis me ornare ac ſi eſſem Aſinus? Agam tamen Prologum.

Cur. Prologum tu, ——atque Latinum etiam?——

Cabal. Quid ni ego qui omnes linguas calleam, Ἑλληνικὴν, *Latinam*, *Francoiſe*, *Caſtellana*, *Italiana*, Teuch, Polaski.

Equ. Hinnit tantum bene, nihil loquitur.

Cab. Ipſe porro a Principum Legatis literas accepi ſæpius, quibuſcum & una vixi familiariter: Nam Caballus licet, Caballus ſum Politicus.

Equ. Caballus etiam Eccleſiaſticus olim, Decanus ſc. de *Dunſtable*.

Cab. Idque gratis etiam ſine Simonia: Doctus enim ſum, nam diem integrum in Bibliotheca olim jejunus recluſus fui. Quin equus ego cum Doctore Equite linguis variis pro gradu cum plauſu diſputavi; quapropter jam nunc ſpero Graduatum fore.

Cur. Imo tranſcendes ab Equo ad Aſinum.

Cab. Neſcis *Caligulam* conſulatum deſtinaſſe

ſtinaſſe incitato equo, purpureaque dediſſe tegumenta ei?

Equ. At erat incitatus nobilis & velox equus; tù ſegnipes Caballus.

Cab. Egon'? qui tot Regiones, pleraſque etiam ſine viatico, pererravi ſæpius? Quin curſu provoco omnes Nobilium hic præſentium equos celeripedes, ſive *Puppy*, ſive *Franklin*, ſive *Peppercorn*, ſive *Crop-ear*, ſive *Snow-ball*, ſive *Saucy Jack*, *Freck*, *Spaniard*, *Peg with a Lantern*, *Strawberries and Cream*, tanti quanti, vel in ſtadio *Royſtonienſi*, *Bracklienſi*, *Gatterlienſi*, *Coddington*, *Sibblecotes*, ubilibet, & niſi tintinnabulum vindicem ego, caudam curtate mihi: neque etiam quemvis equum, vel fatidicum, vel magicum recuſo, ſi præſtigias, ſi prædictiones, ſi divinationes vultis. Caballus enim ipſe ſum Caballiſticus.

Cur. Indica ergo formoſam hic quis amat fæminam.

Cab. Faciam vel tectis oculis.

Cur. Age, narra, quis?

Cab. Pleraque pars ſpectantium, præſertim non ridentium.

Equ. Quin ipſe etiam olim amaſti perdite.

Cab. Imo potius perdite amatus fui, nam

nam plurimæ mulieres pulchræ optarunt mihi familiares fore.

Equ. Vera dicit; namque olim illius Domina, amoris ergo, ſellam familiarem ſuo ſibi ſuperfudit capiti: ſed dic amplius, age, iſta num in Comœdia riſus inerit?

Cab. Riſus erit certe, ſi riſus erit.

Equ. Sed num placebit? loquere.

Cab. Placebit iſtis, modo ſi placuerit.

Equ. At quis ſermo fuerit de fabula?

Cab. Fabulas meliores ſpectari nummulo *Londini* indies, Comœdiæ legibus hic corrumpi Comicos.

Equ. Quidnam de Actoribus judicium?

Cab. Miſeros Hiſtriones eſſe Academicos.

Equ. Quiſnam Actorum fautores plurimos habuerit?

Cab. Quis niſi *Davus Dromo*, toto notus in orbe nobilis quadrupedans?

Equ. Qui hoc?

Cab. Sat habet fautorum ſemper Caballus bonus.

Equ. Se jam facetum putat, Actor ac ſi eſſet Sextius Caballus.

Cur. Ludit qui ſtolida procacitate, non eſt Sextius ille, ſed Caballus.

Equ. Numquis jam emet ridiculum hunc Caballum?

Cur. Sine ut inſpectem, [—*He looks in*

his Mouth like a Horſe-courſer.] *phy!* vetulus eſt; at caudam pulchellam habet, & perquam robuſtum oropygium.

Cab. Cauda eſt pulchra ſatis, hac Muſcas a Muſis abigo.

Equ. Quin tu ipſe jam muſca es quippe qui menſas alienas nec invocatus advolvas.

Cur. Otioſus eſt, & nihili, illum hinc abducito.

Cab. At primum agam Prologum.

Equ. Eamus, nihil opus, nam qui primi in Scenam prodeunt aperient Argumentum.

Cab. At enim illi narrabunt ſerio.

Equ. Sed poſt ſcenam primam, quæ fabulæ ſumma eſt, vix quidquam agetur ſerium.

Cab. Et dixerunt quod Scena eſt *Bourdeaux*, ubi & ipſe etiam olim fui; quodque tu *Surdam* agas *Nanam*.

Cur. Ego ſum beatior, nam nihil audiero ſi nos exploſerit quis.

Cab. Quodque nomen eſt *Ignoramus*.

Cur. Nempe *Ignoramus* quænam aut qualis fuerit hæc Comœdia, ipſe dum pronunciaverit in cujus unius manu eſt dubia fortuna Scenica.

Cab. Quin igitur ipſe Prologus fiam: *Ignoramus* enim Cauſidicus, & ego affines ſumus.

Equ.

Equ. Scite: Ambo enim barbare loquimini.

Cur. Caballus hic? —— barbarior videtur; dehinc itaque Muſarum minime, ſed barbari Caballus eris *Ignorami.*

Cab. At tuus, vel ingratus agam Prologum tamen.

Equ. Os impudens! adhuc tu Prologus? Prologus tu?—tu? Prologus? Ego te,——

Cab. Novi ego vires & veneres meas: agam.

Cur. Sine, & ni bene agat, illum tu hinc agito.

Equ. Incipe.

Cab. Quandoquidem——Quandoquidem——

Equ. Quandoquidem? quam Comice dictum? ſiccine in limine ipſo ceſpitas? *Quandoquidem?*

Cab. Quandoquidem Comœdiis eſt ſpeculum humanæ vitæ, & in veterum Comœdiis quam parum ingenii judices, quod in me ſcio non ſit exiguum: Nempe, ſc. viz.——verbi gratia——Pindarus.

Equ. Siccine *Pindarizas?* Os Caballi, tace: quid eſt quod nunc cogitas?

Cab. Cogitanti mihi ſæpe numero Prologum.

Equ. At faxo Epilogum facias.

Cur. Abripito illum hinc, indomitus eſt & pertinax.

Equ. At retundam pertinaciam hanc.

Cab. O tempora! O mores! quo me vertam, judices, in hac defloreſcente ætate Prologorum?

Equ. Adhuc obſtrepis? non hinc abieris? *Eh, allons.*

Cab. Quin fonte labra prolui *Caballino*, *Cantare doctus Pegaſeium melos*, Magiſter artis ingenîque largitor, ipſe *Davus Dromo.*

Cur. *Davus* perturbat omnia.

Equ. At faciam fileas & obtemperes; tene hunc puer, dum—*They put Barnacles on his Noſe*——naribus indantur illi —Hem—ſic indantur, jam quietus es, jam age Prologum.

Cab. Prologus ero tamen.

Equ. O ſcitum & naſutum Prologum!

Cab. Bene eſt: ni Muſis hæc narrabo.

Equ. At muſæ iratæ hodie furcillis te trajicere.

Hinc te jam ducam igitur quo dignus es, ad *Ignoramum*, is te ſemper poſthac inequitabit.

Exeunt Cab. & Equ.

Cur. *Da veniam ſubitis, non diſplicuiſſe meretur,*
Feſtinat (Cæſar) qui placuiſſe tibi.

Pro-

Prologus Posterior.

Ad secundum Regis adventum habitus, *Maii* 6. 1615.

Puer Veredarius, *Dulman*, *Ignoramus*, *Messe Davy*, *Schioppius*, *Testis*.

Cornu sonat.

Puer. TRin——Tran, secedite, date viam, Veredarius ego sum, Londino huc qui vobis missus: ut renuntiem quod jam *Ignoramus* nec agitur, nec potest agi. Ne me intuemini, ita res est ut dixi: rationem quæritis? nemo Causidicorum quisquam commodare togam *Ignoramo* volet; nemo *Ignoramus Ignoramo*. Nempe nuper lata prohibitione cautum, prohibitione sc. ut soli Causidici Theatro immunes sient: quamobrem exurgere jubet vos hæc charta & discedere: Spectatores, peracta est hæc fabula: valete & plaudite.

Dul. Quid? plaudite? quid hoc est? Num ludus noster venit ad *non fuite* jam?

oh, video Postam. Posta, Posta, num portasti togam?

Ver. O *Dulman!* minime *Dulman*, minime; non quit parari toga prece neque precio.

Dul. Quare?

Ver. Nam præter quod est prohibitum, nunc maximo *Deo Termino*, qui cedit nemini, togis fiunt sacra innumeris.

Dul. Hum, hum, hum, *vouz avez* literas pro me nonne?

Ver. Has tibi, istas hero attuli *Ignoramo*.

Dul. Hum, hum, hum, hic sunt nova scio, tu dato literam hanc meo magistro, dum ego lego meam.

P. Ver. faciam. *Exit Vered.*

Dulman *legit superscriptionem literarum. Dulman junior, qui est puny Clericus de Ignoramus junior, qui est frater de Ignoramus senior, Dulmanissimo Avunculo suo Dulman senior, qui est senior clericus de Ignoramus senior*, S. P. D.

——quid hoc est? S. P. D. oh nunc habeo, est *speed*; oh, oh, nam venit per Postam, *speed*.

Aperiens literas legit.

SI *ingrossas instrumenta bene est, ego quidem ingrosso instrumenta. Sciant presentes & futuri, mi avuncule Dulman, quod*

est

est communis apud nos reporta quod Ignoramus *est unus grossus ludus, & meus magister ait, quod vertit omnes libros suos (nam habet paucos) & invenit quod ipso facto est* routosus & riotosus *ludus. Quare illi prædicabiles qui volebant geldare Ignoramum, vel qui ligabant eum cum chordis & funis; Imprimis Trico, Cupes, & Cola, venient in Cameram stellatam pro una terribili riota. Dicit etiam quod habet tria beneficia quæ dedisset istis prædicabilibus gratis antea (quod ego non credo tamen) sed ait qui nunc habebunt ea solvent pro iis,* **prototo et in solido.** *Præterea dicit quod est unum* **Jeofaile** *in ludo, facere communem Causidicum, communem stultum, qui solet facere alios communes stultos: & alium* **Jeofaile,** *quod faciebant eum loqui Latinum in Burdeaux, quod neque illic neque hic potest: sed si agunt iterum istum prohibitum ludum, faciemus de eo Balladas gallantissimas, meliores iis quæ jam factæ sunt, quanquam sunt superfinæ & stant cum nobis in casu contra Cantabrigiam licet multi dicunt quod sunt Asinini famosi libelli, & ideo dignissime damnati pro hæreticis nuper in Concilio Oxonienſi. Bene, bene, ego scio quod scio. Tu quæso (mi Avuncule Dulman) pro Dulmanitate tua dic nulli prædicabili hoc quod scribo*——Nulli? At ego jam dixi vo-

bis omnibus; stultus nepos, non potuit scribere sic in initio? sed quæso ut omne sit unum: nihil discite de hoc, pro hac re jam non legam plus ad vos.

Intrat Veredarius.

P. Ver. Dedi literas *Ignoramo:* sed cui rei iste apparatus?

Dul. Oh, est pro examinatione duorum magnorum nebulonum coram magistro meo *Ignoramo.*

P. Ver. Qui sunt illi?

Dul. Quidam *Gaspar Schioppius*, & quidam *Davus Dromo.*

P. Ver. Num ergo pronuntiare potest *Ignoramus?*

Dul. Non pronuntiat, sed pronuntiat tamen, nam neque Judex neque Justiciarius est, sed deputatus tantum ad capiendam examinationem hanc ——— *Intrat Ignoramus, Messe, & Lictores.* Oh jam veniunt, Magister *Ignoramus*, num tu venis foras sine Toga, vocata *a Gown?*

Igno. At ego veniam in chlamyde, vocata *a Cloak*, potius quam non currat lex: puer, abi hinc, & commanda ut producant huc etiam nebulosissimum *Schioppium* nobis, dum ego hunc examino.

P. Ver. Fiet. *Exit Puer.*

Igno.

Igno. *Sirrah, sirrah*, quod est tuum verum nomen, *sirrah, hah?*

Mes. *Davus Dromo.*

Igno. Alias *Messe Davy, sirrah*, nam cum eras arrestatus antea dixisti quod non eras *Davus Dromo* sed *Messe Davy*, & sic faciebas escapium, hah? Duplex nomen, duplex nebulo. *Dulman*, lege accusationes.

Dul. Imprimis præsentant, quod tu *Davus Dromo* modo guerrino armatus, assaltabas spectatores *Ignorami* cum terribili engina, vocata anglice *a hobby Horse*, cum kikkis, & friskis, & cum horrendo sonitu *snip-snap, snip-snap*, ad terrorem legei populi Domini Regis, & ad mortem Infantum.

Igno. Hah? Quid ais ad hoc, *sirrah*?

Mes. Erat quidam mihi simillimus, nam ego quidem non intereram dum acta est *Ignoramus*. Notissimum est enim, me ea nocte fuisse ebrium.

Igno. O ho, es ebrius nebulo & mendax: tute ipse eras.

Mes. Eram & non eram.

Igno. At *sirrah, sirrah*, non tu tunc & ibidem challengebas equum Regis? quod est *petty Treason, sirrah.*

Mes. Ego provocabam tantum Magnatum equos.

Igno. Oh, nota *Dulman*, scandalum magnatum equorum.

Dul. Scandalum magnorum equorum.

Igno. Tu es unus equus, vocatus *saucy Jack*, nam tu olim capiebas parietem de Principe.

Mes. Oportune feciſſe memini, cum erudiebam Legatos ut acciperent.

Dul. Magiſter, puto potes habere *breve* Idiota examinando, nam olim voluit eſſe *Decanus de Dunſtable:* ſi vis, ego ſcio legem.

Igno. O tu, tu ſcis legem, non ego; tu docebis quid debeo dicere. Eſtis duo Idiotæ. Bene examinabo: *Sirrah*, quid differunt ſtultus per naturam, & ſtultus per artem?

Mes. Quantum ego & *Archy*, vel quantum *Ignoramus* & *Dulman.*

Igno. Hoh, video quod es major nebulo quam ſtultus, *ſirrah*, & tamen es magnus & ſuperbus ſtultus, nam auſus es etiam tiltare cum Regis ſtulto.

Mes. Pares cum paribus.

Dul. Meſſe Davy, Tu ſcis quod eſt *petty Treaſon*, *Meſſe Davy.*

Mes. Quid, *petty Treaſon*, *Dulman?*

Igno. Sed, *ſirrah*, num id verum quod tu ſcribebas in *Latino* ad Papam ut facere te Cardinalem?

Mes.

Mes. Imo, & fuissem si scripsissem congrue.

Igno. Congrue? Nota *Dulman* quod coinavit & transportavit trans mare *falsum Latinum*, **contra statutum in eo casu provisum et editum.**

Dul. Ergo magister, hoc ejus *falsum Latinum* confiscabitur ad nostrum usum.

Igno. Sine me, ego capiam ordinem pro hoc; *sirrah*, quantum habes de eo?

Mes. Plurimum, sed non quantum vobis sufficit.

Igno. Bene, video quod es notorius malefactor, & retornabo tantum ad magistratum, & scribam ut pronunciet de te **in modo et forma sequente**; Primo si venis ad Aulam ut sis jactus sursum, Anglice *tost in a Blanket*, si unquam sis in amore, habebis vocatum *a Cod-piece* consutum post te, & sic saltabis ut olim fecisti *Genevæ*, & eris vagabundus, nec unquam habebis ullam terram, nec ullum magistrum, nec ullum panem, aut potum de tuo, sed tanquam musca vives ad alienam mensam, quamvis sæpe repulsus cum plagis: &c. Iam auferte Nebulonem.

Mes. Hei mî! perij propter excellentiam ingenij, quæ aliis salutaris est.

Exit. Messe.

Prologus Posterior.

Intrat Schioppius & Testis.

Igno. Pape! venit ille nebulo in printo *Schioppius.*

Test. Heus vos, adest *Schioppius*, fur, trifur, furcifer, trifurcifer, cavete crumenis, adest Legatus Latronum *Schioppius.*

Non fuit Autolyci tam piceata manus.

Igno. Vide annon sit arsus in manu?

Test. Sæpius; totus est stigmaticus. Hui, en ut sunt ungulatæ manus, & viscosæ.

Dul. Profecto en etiam habet nasum scissum, & est *Crop-ear* etiam: per markas hic est ille *Gaspar Schioppius e Munster.*

Igno. Gaspar a Monster.

Test. Munster Franco, qui cum matre ejus consueverat, Pater illius fuit: est ille notus spurius.

Igno. O ho, num est Bastardus? *Bon Bastard est adventure, mais meschant est de nature:* Perge Testis.

Test. Auream etiam suffuratus est catenam patri suo.

Sch. Tum vero non nisi 14 Annos natus eram, quod ingenii indicium mei extitit.

Dul. O fellonem ab ipso cunabulo, Angli e a *Cradle.*

Test.

Test. Quin Pater, eo adolescente adhuc, deploratum Nebulonem fore suis amicis dixit.

Igno. Vere dixit.

Test. Plagiarius etiam hospiti *Giffanio*, aliisque libros & chartas suppilavit.

Sch. Fateor, Literatum furari literas furtum non est.

Dul. Sta longius impudens, puto aliquas chartas meas furatas est, desunt nonnullæ.

Sch. Ego chartas tuas?—— mihi charta supereſt, meas testor tot famosas quas vulgavi chartas.

Igno. Imo tu scribillas famosos libellos.

Test. Nam adolescens scripsit spurcissima *Priapeia.*

Igno. Quid?

Test. Quod honeste accusari non potest.

Sch. Pro illis confidenter dicam, Omnes mihi seipsas debent fœminæ.

Igno. Qua in re?

Sch. Illis ego restituam muliebria, mutando L in N.

Dul. Magister L in N? Hic est pecia secretæ Knaveriæ.

Test. Vide notas ejus impudicissimas etiam: scripto vitam passerum hominum vitæ prætulit, idque, pathetice valde, quod sunt salaciores.

Igno.

Igno. Audio etiam, quod es Apostatus, & Renegado.

Test. Tunc non Gaspar, sed γαστὴς *Schioppius* erat; nam cum esuriret, ne periret fame, librum scripsit *Romæ* de conversione sua. *Romam* petebat Esuritor *Schioppius*, profectus ex *Germania.*

Sch. Heus, cum esuriebam, Cardinalis *Madrucii* culina patebat mihi.

Test. At ibi famelicus cum canibus pugnabas, ringens de lingendis patinis.

Igno. Est carmen proverbiale,

Si canis ex Hilla religatur, mordet in illa.

Dul. Ha, ha, he, magister.

Sch. At ego de conversione mea, insignis Theologus repente ex *Bibliotheca Vaticana* prodii.

Test. Scilicet, utpote qui olim sacris Bibliis *Plautum* prætulit *Atheos.* Hinc *Bacchum*; *Cererem*, *Venerem*, super omnia colit, hinc est quod cum diis hominum belligerare solet, *Romuli* Parasitus, pater esuritionum, qui animam tantum pro sale habet, vixque pro anima salem. Hinc perjuriorum & mendaciorum mole cœlum affectat Terrigena, Idolum impudentiæ, patibulare mendicabulum & Carnificum victima. Hinc quod sordido dente, & fœdis linguæ probris Cerberus ille sacra Regum numina lacessit. Hinc quod

nigra

nigra insoleſcit fama Archicarnificis & Proſtibuli filius. Hinc quod impudentiſſimus conſcribillator ſtilum ſtringat contra Legatos latro ipſe maximus & *Lavernio.*

Sch. At meus Legatus latro forſan efficiet ut ſim Legatus a latere.

Igno. Interim eris ablegatus, & ligatus ut Latro; eſt notabiliſſimus nebulo quem unquam vidi in vita mea. Bene, informabo Judicem ut te puniat ſic.

Sch. At ego *Baro* ſum, nobile mihi convenit judicium.

Teſt. Ergo judicari æquum eſt per pares ſuos, nempe *Barones Campi flores*; O furfanti *Baroni.*

Igno. Scio per legem hoc erit judicium tuum, Primo, quia es magnus mendax, lingua tua defamatoria erit perforata cum candenti ferro; & quia es impudens ænea facies, inuretur in frontem tuum.

Teſt. Fronti? fruſtra, namque huic nec frons nec cor unquam erat.

Igno. Et quia habes os impuriſſimum, ut olim *Heidelbergæ*, portabere ad unum ſtercorarium, & ibi os tuum totum implebitur cum fimo, & ſic fœdiſſima tua anima ibit extra per ὕστερον πρότερον ut inquit *Græcus Ethnicus.*

Dul. Quid, quid Magiſter?

Igno.

Igno. Est *Græcum*, stulte.

Dul. Oh, ego non possum scribere: *Musæus* debet scribere hoc.

Igno. Asine, Asine: Post id cadaver tuum jacietur in unius Abbatis Latrinam.

Sch. At si damnari nequeo, quoniam sæpe sum phreneticus, cavete quid facitis.

Igno. Tollite nebulonem hinc.

Test. Cave marsupiis. *Exeunt.*

Intrat Veredarius.

P. Ver. Signior, toga tibi jam parata est.

Igno. Quomodo?

P. Ver. Unam invenimus inter *Schioppii* furta.

Igno. Ergo ego adibo jam & induam eam togam, post *Ignoramus* retornabit ad vos iterum.

P. Ver. At redi statim, Signior.

Igno. Erit *retorna brevis*, ne time.

Dul. *Dulman* retornabit etiam, *nullam erit essonium.* *Exeunt* Igno. & Dul.

P. Ver. Redibit iterum in scenam *Ignoramus*, verum quod redit, illi nihil, sed vestræ clementiæ, *Cæsar*, patrone *Cæsarum*, debetur; Vestro debetur amori Academiæ.

Tantus nostræ honos Academiæ, qui tanto major est,

Quanto

Prologus Posterior.

Quanto literarum ipsus es perfecta Academia.
Ob istoc decus, magna inundamur nos invidia.
Ecce iterum nigros corrodit lividus ungues,
Da tantum *Cæsar* tu magis ut doleat.
Da *Cæsar* (quod potes) tantum ut doleat.
Uti rumpatur quisquis rumpitur invidia.

FINIS *Posterioris Prologi.*

IGNORAMUS.

Actus Primus. Scena Prima.

Argumentum. *Manlius Senator Londinensis Dorotheam feminam Burdigalensem duxit, cujus fidei duas etiam filias reliquit moriens, quas habuit ex uxore altera, Catherinam & Isabellam. Manlio mortuo, Dorotheam viduam duxit Theodorus quidam, ex qua uno partu Gemellos habuit, Antonium & Antoninum, ità similes, ut nisi nævo in lævâ, Antonini malà non distinguerentur invicem. Convenit inter Theodorum & Dorotheam duas filias duobus filiis desponsare, Catharinam Antonino, Antonio Isabellam, Isabellam Detfordiæ emutritam rapuit Urtado quidam Maurus. Uxorem una cum Catharina & Antonino*

Londini

Londini reliquit Theodorus; ipse Burdigalam cum Antonio navigat.

Istam historiam filio Antonio narrat Theodorus senex, quem Londinum mittit, ut matrem deducat cum familia: Ille (amore Rosabellæ detentus) causas fingit; insistit pater; tandem unius horæ moram ægre impetrat.

Theodorus. Antonius.

THEO. Ergone obsequêris fili? *Ant.* Pater es, quid vis jube.
Theo. Euge fili Antoni;
Quin tu primum omnium quid sit quod te velim,
Quantique negotium, paucis ausculta mihi,
Audîsse te per nebulam, credo ante hac,
E Londino uti Mercator a me *Burdigalæ* hic
Magnam mercatus est vim vini nobilis,
Grandi id pecunia, sed præsenti neuti- (quam:
Quippe scripsit nummos; scripsit, non (solvit tamen.
Tu fili, nil crede: hic nervus est sapien- (tiæ.
Intelligis? *Ant.* Recte pater; perge si (placet.

Theo.

Theo. Ego, ut is *Londinenſis* fefelliſſet fidem,
Hinc eo *Londinum* recta, uti argentum exigam.
Ibi dum id efflagito, dum is lente nomen expedit,
Fio interea familiaris populari meæ,
Viduæ cuidam, *Burdigalenſi* feminæ:
Huic nomen *Dorothea* eſt; ea tunc temporis
Londini habitabat, illam enim uxorem hic duxerat
Opulentus Senator *Londinenſis*, idem Eques,
Nomen ei *Malleus*, *Malleus?* imo *Manlius*.
Is adeo poſt nuptias hinc tranſtulerat eam *Londinum* in patriam ſuam, ibi in morbum incidens
Illam hæredem inſtituit, atque ad plures abiit:
Ex ea nulli huic nati ſunt liberi; cæterum
Ex alia uxore, quam prius habuit ſcilicet,
Duas ſuſcepit, forma eximia filias:
Natu major *Catharina*, *Iſabella* minor cluit.
Has ille moriens, cum dote una, *Dorotheæ*
Commiſit fidei (quamlibet Novercæ) uti eas
Nuptum daret, ſimulac maturuiſſent viro:
Divitiarum inde illis ſat ſuperque; Eas tamen

Formæ

Formæ indoliſque dotes quanto ſuperaverant?
Quid multa? Hanc ego ut vidi, ut perii; ambio diu,
Diu poſco, diu negat: Tandem annuit;
Fiunt nuptiæ; fit anno vertente gravida;
Uno partu gemellos enixa eſt mihi;
Horum alter ipſe es, *Antoni* fili; Alter eſt *Antonimus.* Eratis autem gemini pueri
Forma tam ſimili, ut dimidiatos dicerent:
Vos neque ego, neque mater, internoſcimus, adeo,
Niſi *Antonino* hic dextera in mala nœvulus,
Unde alium ab alio haud alias internovimus
Cæterum ego poſt aliquot annos in patriam
Rediens, illinc te ſexennem jam mecum aveho.
At fratrem *Antoninum* cum *Dorothea* ſimul
Reliqui *Londini*, annis abhinc quindecem.
Namque uti per *Franciam* iter huc perreximus,
Anglis cum *Francis* bellum undique. Capti ſumus
Igitur ab hoſtibus; neque ſex menſes plus eſt,

Quum,

Quum, pace utrinque inita, esse nos liberos sinunt
Liber ut fui, cogitabam *Londinum* indies,
Dorotheam meam ut revisérem. At pravis litibus
Detentus hic ingratiis, usque dum hæreo,
Et usque, & usque. O *Lernæam* vere Sobolem
Pragmaticorum, qui lites ex litibus serunt
Mortalibus immortaliter! Lites fuge.
Macrum arbitrium opimo judicio potius est.
Memento, fili. *Ant.* Memini, pater. *Theo.* Ergo dum licet
Matrem nunc tuam videre gestio, fratremque, & novam
Illius nuptam. *Ant.* Eum duxisse *Catharinam* ferunt.
Theo. Scilicet. Namque ego & uxor decrevimus jamdiu
Duas illas ex priori uxore filias,
Quas dixi *Manlii*, vobis in nuptias dare.
Vos illis itaque despondimus a parvulis,
Antonino utique *Catharinam*, *Isabellam* tibi.
Sed misera *Isabella* destinata tibi periit.
Nutriebatur illa *Detfordiæ*; prope *Thamesin*;
Ibi una eum nutrice jam quadrimula,
Seu subrepta, seu submersa, periit novendecim.

Abhinc

Abhinc annis. *Ant.* *Catharinam* quam memoras, pater,
Vidistin'? *Theo.* Nunquam; namque illam illius Avia
Educabat, a nobis longe in *Devonia:*
Tantum est, fili. Sci'n jam quid sit quod te velim?
Ant. Nondum Pater; Sed si id est quod suspicor, perii.
Theo. Hoc scilicet; Tu illico hinc *Londinum* uti naviges,
Matrem huc quo deducas, cum fratre & familia.
Ant. Occidi: Amores mei peribunt in- (terim.
Theo. En tibi,
Mater tua scripsit venturam se huc propediem,
Saltem *Antoninum* fratrem missuram illico;
Cogita quam suave tibi erit, post tantum spatium,
Matrem tibi osculum, fratrem amplexus dare.
Quid est? Quid frontem caperas? Quid oculi turbidi?
Numquid dolet? *Ant.* Equidem, ut verum fatear hoc est
Amare. *Theo.* Hui: Amas? *Ant.* Minime pater: horreo, inquam *mare.*
A mare mihi nunc ægre est. *Theo.* Eja, Delitias facis,

Causas

Cauſas fingis, video; tibi eo abeundum eſt ſtatim.

Ant. Statim, Pater? *Theo.* Statim, fili. Obtemperas mihi?

Ant. Meum eſt; ſed quæſo cogitandi ſpatium, Pater.

Theo. Enimvero pulchre, Pater ubi imperat ibi

Filium rogare cogitandi ſpatium, pudet.

Ant. Faciam vero libenter: at——*Theo.* Quid at? *Ant.* Peto.

Supplici ter, mihi hos ſex, aut ſeptem dies impertias,

Tantum ut parem me,& amicis valedicam meis.

Theo. Nec te hoc ſollicitet, faciam id ego vicem tuam.

At quæ itineri opus parata jam ſunt omnia.

Navem conduxi, mercedem dedi, nihil deſit,

Ant. Sin *Anglia* verſus *Septentrionem* eſt,

Mare mihi præcluſum, flat ita *Auſter* jam oppoſitus *Septentrioni.*

Theo. At hoc eſt quod properes velim.

Nam *Auſter* hinc te recta in *Angliam* feret. Quid jam?

Ant. Audi'n? ut Pelago ventus iraſcitur? vide'n?

Uti procellas cœlum minatur nubilum?

Theo.

Theo. Sanusne? an somnias vigilans? lenis en enim.

Auster uti flat sudo & secundo flamine.

Nescio quid sit, non temere est quod nugas agis.

Jam abeundum est jam jamque: enimvero succenseo.

Ant. Jamne? Ahime, *Rosabella* mea.

Theo. Eia, fles puerule? Dii!

Quid hoc rei est. *Ant.* Mirumne id, si ira benigni Patris.

Lachrymas excussit amanti filio? *Theo.* Si id est, bene est.

Quid moramur igitur? *Ant.* Unicum hoc oro, pater, dum amicis restituo.

Credita mihi deposita, tantillum temporis modo concedas mihi.

Theo. Tantillum id quantillum est? *Ant.* Horas quatuor haud amplius.

Theo. Nimium est. Nautæ jam te expectant, vela ut explicent.

Ant. Binas saltem horulas.

Theo. Binas licet, Interim introibo ego, ut obsignem ad *Dorotheam* literas.

Tibique argentum ut promam; at pareas tu sumptui.

Namque lites plurimum mihi intercipiunt pecuniæ.

Dandum est *Crumeni-mulgis* istis *Causidicis*

Usque

Uſque eſt dandum, atque uſque. Aurum, quam Æquum, plus poteſt.

Exit Theo.

ACTUS I. SCENA II.

Argumentum. *Queritur Antonius de Infortunio ſuo, ſuoſque amores narrat, ut Roſabellam ambit filiam Portugalli nobilis, qui Feſſæ moriens illam fidei fratris ſui Rodrigo Torcol concredidit, qui lenoniam Burdigalæ exercens illam nolit niſi ſexcentis aureis vendere, quos pepegit Cauſidicus* Ignoramus, *litibus componendis jam* Burdigalæ *agens. Gaudet tamen* Antonius *fidem inter amantes mutuo datam.*

ANTONIUS *ſolus.*

HOraſne ergo binas; tantumne binas vita mihi ſuppetit?
Quod ſi abs te abeo, *Roſabella* (perditum me) abeo è vita ſimul.
Abire tamen juſſit me Pater: Illi parendum. At manere me
Cogit amor ingratiis. Quid faciam? Hinc, illinc, undique perii.
Patri quidem obſequi neceſſe eſt. Id reſtat unicum,

Saltem

Saltem uti ſupremum ei valedicam, priuſquam hinc abiens moriar:
Nam ne quid amplius ſperem, facit ipſius Patrui
Portugalli impuriſſimi ingenium, qui cum illa habitat:
Is mercatorem ſimulat ſe, Leno cum ſiet:
Nomen ei *Torcol*, inde quod collo diſtorto ſiet:
Simulatque videris, ſcelus eſſe dixeris. Sed ut ut
Scelus, meam tamen bene ac pudice habuit,
Nuptamque dabit, fratris ut filiam decet.
Nam Pater *Roſabellæ Portugallus* nobilis
Feſſæ moriens, quo ſe ille contulerat loci,
Bello ut mereret, pupillam hunc fratri ſuo
Feſſæ tum agenti filiam concreduit.
Illam autem, quod ſit virginum pulcherrima,
Multi ambiunt, eamq; vel indotatam ducerent.
Sed Leno avarus vult ſibi pecuniam inſuper.
Quamobrem ipſe qui pro ea vitam paciſci velim,
Aureos ſexcentos pepegi, illa ut nubat mihi.
Deſpondit, ſed hac lege ſi inter menſem numerem: Ego

Ego interea quæsivi, sed nusquam reperi:
Eoque inanem is me, & se delusum putat.
Nunc hanc rem igitur cum quodam *Anglo*
Causidico agit,
Qui cum huc ex *Anglia* accersitus sit ideo,
Cum aliis ejusdem linguæ & ordinis viris,
Inter populares suos hic lites ut dirimeret,
Amori si (Diis placet) vacat,
Et meam insane deperit,
Osce & *Volsce* loquitur, nam Latine haud
sapit.
Merus stupor, at multi nummus aureus
Asinus:
Summa *Causidicus*. Id me solatur tamen,
Quod mutuo amantes fidem dedimus invicem,
Clam illo, clam patre quem isthoc celo
sedulo.
Quin dum loquor abit hora quæ mihi noviſſima
Homini horario. Properabo igitur eam ut
alloquar.
At, at, ecce *Causidicus Ignoramus*; hanc
ille ut eripiat mihi?
Illum ego nisi male mulctem— *(Theo. intus)* Fili *Antoni! Ant.* Hei mihi, pater
vocat. *Theo. Antoni! Antoni! Ant.*
Pater. *Theo.* Ocyus huc intro ad me.
Exit Ant.

ACTUS I. SCENA III.

Argumentum. Ignoramus *Clericis ſuis; vocatis* Dulman *&* Pecus, *amorem ſuum erga* Roſabellam *narrat, irridetq;* Muſæum *quaſi Hominem Academicum.*

Ignoramus, Dulman, Muſæus, Pecus.

PHi, phi: Tanta preſſa, tantum croudum, ut fui pene truſus ad mortem. Habebo **actionem de intruſione** *contra* **omnes et ſingulos.** Aha, *Monſieurs*, **voulez voz intruder par joinct Tenaunt, il eſt playne caſe, il eſt point droite de le bien ſcance. O valde calcoz; O chaud, chaud:** Precor deum non meltavi meum pingue. Phi, Phi. In nomine Dei ubi ſunt Clerici mei jam? *Dulman! Dulman!*

Dul. Hic, Magiſter *Ignoramus*, **vouz habes** *Dulman.*

Meltor, *Dulman*, meltor. Rubba me cum Towallio, Rubba. Ubi eſt *Pecus.*

Pecus. Hic, Sir.

Igno. Fac ventum, *Pecus.* Ita, ſic, ſic. Ubi eſt *Fled-wit?*

Dul. **Non eſt inventus.**

Ignor.

Igno. Ponite nunc chlamydes veſtras ſuper me, ne capiam frigus. Sic, ſic. *Ainſi bene faict.* Inter omnes pœnas meas, valde lætor, & gaudeor nunc, quod feci bonum aggreamentum inter *Anglos* noſtros: *Aggreamentum*, quaſi *aggregatio mentium.* Super inde, cras hoyſabimus vela, & retornabimus iterum erga *Londinum:* Tempus eſt, nam huc venimus **Octabis Hilarij**, & nunc fere eſt **Quindena Paſche.**

Dul. Juro Magiſter, titillaſti punctum Legis hodie.

Igno. He, he! Puto titillabam. **Si le nom del grantetur, ou grante, ſoit raiſed, ou interlined en faict Pol, le faict eſt grandement ſuſpicions.**

Dul. **Et nient obſtant ſi faict Pol, et illud etiam in Coinc.**

Pec. **At id, de un faict pendu in le** *Smoak*, nu quam audivi titillatum melius.

Igno. Quid tu dicis, *Muſæe.*

Muſ. Equidem ego parum intellexi.

Igno. Tu es *Gallicriſta*, vocatus *a Coxcomb*, nunquam faciam te Legiſtam.

Dul. Nunquam, nunquam: nam ille fuit *Univerſitans.*

Igno. Sunt magnæ Idiotæ, & Clerici nihilorum, iſti *Univerſitantes:* Miror quomodo ſpendiſti tuum tempus inter eos.

Muſ. Ut plurimum verſatus ſum in *Logica.*

Igno. Logica? Quæ Villa? Quod Burgum eſt *Logica?*

Muſ. Eſt una artium liberalium.

Igno. Liberalium? Sic putabam. In nomine Dei ſtude Artes parcas & lucroſas: Non eſt mundus pro Artibus liberalibus jam.

Muſ. Deditus etiam fui amori Philoſophiæ.

Igno. Amori? Quid? Es pro Bagaſchiis & Strumpetis? Si cuſtodis malam regulam, non es pro me: Rurſum reddam te in manus Parentum iterum.

Muſ. Dii faxint.

Igno. Quota eſt Clocka nunc?

Dul. Inter octo & nina.

Ignor. Ite igitur ad manſorium noſtrum cum Baggis & Rotulis. Quid id eſt? Videam hoc Inſtrumentum; mane *Petit*, dum calceo ſpectacula ſuper naſum. O ho, ho, ſcio jam. **Hæc Indentura facta eſt inter Rogerum Ratledocke de Caxton in Com. Brecknocke, O ho, Richard Fen, John Den. O ho, Proud Buzzard Plaintiffe, adverſus Peategooſe Defendant.** O ho, vide hic eſt defalta literæ; emenda, emenda; nam in noſtra lege una Comma evertit totum *placitum.*

Ite

Ite jam, capiato tu hoc, tu hoc ingrossa, tu trussato sumptorium pro jornea.

Ignoramus *Solus.*

HI, ho! *Rosabella*, hi, ho. Ego nunc eo ad *Veneris Curiam* lætam, tentam hic apud *Torcol.* Vicecomes ejus *Cupido* nunquam cessavit donec **invenit me in Baliva sua:** Primum cum amabam *Rosabellam* nisi parvum, misit **paruum Tape,** tum **magnum Tape,** & post **alias Capias, et plures Capias, et Capias infinitas,** & sic misit tot **Capias,** ut tandem **Captavit me utlegatum** ex omni sensu & ratione mea. Ita sum sicut musça sine Caput: Buzzo & torno circum circa, & nescio quid facio. Cum scribo instrumentum, si femina nominatur, scribo *Rosabellam*; pro **Corpus cum causa,** *Corpus cum cauda*; pro **noverint universi,** *amaverint universi*; pro **habere ad rectum,** *Habere ad lectum*, & sic vasto totum **Instrumentum.** Hei, ho, ho, hei, ho.

ACTUS I. SCENA IV.

Argumentum. Torcol *leno meretrices suas inducit, ut salutent* Ignoramum; *narrata prius historia de naufragio suo & quare Lenocinium exercet. Convenit inter* Ignoramum & Torcol, *ut si vel attulerit vel miserit sexcentas Coronas, cum instrumento & privato signo,* Rosabellam *ferat, quod* Ignoramus *polliceatur.*

Torcol, Ignoramus, Merettrices.

Tor. HEus *Psecas, Corinnam* cerussa
Sabinam fuca minio;
Caliam orna *Calliblepharis,* & flavo *Dorcada Corymbio.*
Si ornatæ estis puellæ accedite huc, atque hic in conspectu meo
Fidibus canendo saltandoque exercete vos.
Istiusmodi blanditiæ pelliciunt Amatores in Naufragium
Hic, quod feci ego, *Fessa* rediens in *Portugalliam,* ex opulento me tenuiorem reddidit.
Artes itaque cogor exercere Lenonias.
Re illa adeo, quæ mihi ex naufragio superarat, Mere-

Meretrices conduxi ex variis Regionibus,
Quam variæ linguis, habitu tam veſtis
Eaſque ornavi cujuſque more Patriæ.
Lucri certè bonus eſt odor ex re qualibet.
Atqui tamen cognatam *Roſabellam*, pu-
(dicam virginem,
Nuptam bene ut ſpero, hodie locavero
Ignoramo;
Atque etiam ſexcentos ea propter accipi-
(am
Quos mecum pepegit aureos. At at,
quiſnam ille eſt? Oh, Signior *Ignorame*,
Homo hominum honoratiſſime, Tune hic
eras? *Bezo las manos Signior*; Tuorum
ſum ſervus ſervorum.

Igno. Profecto hic eſt Papa.

Tor. Quid nunc imperas ſervo tuo, Domine, mi Domine?

Igno. Ha, he! Dabo tibi ſuperſedeas pro iſtis complementis. Puto feciſti collum tuum tam tortum cum Congis et Cringis.

He lays his Leg over him.

Tor. Signior, factum eſt hoc *Burdigalæ*, dum vinum unius auriculæ bibo, bonum probans, horſum inclinaveram.

Igno. Nunquam habebis Breve de recto.

Tor. Sive rectus sive tortus sum, tuissimus, Signior. Ubi estis virgines? Exite. O Signior,

Prodeunt Meretrices.

Igno. Mitte quæso Cringia, et Cruragia. Sed quæ sunt istæ quæ veniunt extra? suntne tua **Bona et Catalla?**

Tor. Signior, et mercator sum et musicus, Ludum Ideo hic aperui Fidicinum.

Igno. Nulla fides tuis fidillis. Sed cujus gentis sunt?

Tor. Hæc cum Cithera *Grecula*, illa *Germanica*, *Hebræa* cum tympana, *Britannica* hæc, *Hispanica* ista cum tibia, *Arcadica*, *Francica* cum testudine, *Veneta*, *Maura*, *Persica*, *Turcica*. Agite jam.

Saltantes Canunt.

Igno. Sunt bellæ Ministraliæ, tu es Dominus fœdi hic.

Tor. Introite; sed primum Dominum meum humillime salutate singulæ.

Igno. Quid vultis? **Habetis warrantum de osculando!** Quid, **bi et armis!**

All salute in their Languages, and kiss him.

Estis bonæ, warrantizabo (*ad Maurum conversus*) Phi, pho. Abi tu; tu es uxor diaboli. Sed dic bona fide, non ludunt hæ **ad ludum illicita contra statutum!**

Exeunt Meretrices.

Tor.

Tor. Mihi crede, ſunt illibatæ ſignatæque virgines.

Igno. Signatæque? imo ſunt **ſignatæ communi ſigillo**: Ha, he!

Tor. Signior, neque ego, neque illæ ſumus iſtarum artium. Vale.

Igno. Mane: iracundus es? Ego tantum frangebam jocum, quod debet et ſolet apud nos, quanquam ſit ſuper vitam hominis, & tu capis id in bono ſerio: ſis jocundus. Dic mihi quomodo valet *Roſabella* mea.

Tor. Oh! illa, quod virgo non eſt, nubit alii.

Igno. Num dicis hoc in ſobria triſtitia?

Tor. Dixi: illum ineſcavero magis.

Igno. Diable, quæ eſt **hæc fraus, covina, et deceptio**? Nonne *erat* **Indentura facta inter te et me**, ut ſi ego darem tibi ſexcentas coronas, Maritarem tuam Wardam *Roſabellam*, et hic dies oppunctatus eſt pro ſolutione? Non eſt verum?

Tor. Eſt.

Igno. Bene; fac quid vis; ego habeo tuam **Indenturam et obligationem ſalvam et ſolidam, tua manu ſigillatam, et datam, et deliberatam.** Etſi non dabis mihi *Roſabellam*, forisfacies eam obligationem, viz. mille Coronarum. Quid ais? Unus Rex, unus Lex; non

te defendet medietas linguæ: Quid ais?

Tor. Putat ſcilicet omnia hic tranſigi more *Angliæ*. At ſi ſexcentos aureos hodie attuleris, haud muto factum.

Igno. Bene facis, nam fuit **aggreatum accoꝛdatum et condeſcenſum**; Ergo ego veniam in perſona mea hodie cum moneta ſi poſſum, ſi non poſſum, mittam unum ex Clericis meis pro ea.

Tor. Verum ego tuorum ſervorum novi neminem.

Igno. Neque illi te; ſed eſt totum unum pro eo. Ille apportabit tibi ſexcentas coronas et inſtrumenta, et dicam illi quod habes curvum collum etiam: Quid times?

Tor. Antonium atque vaferrimum *Triconem* timeo, qui mihi *Roſabellam* propter ubique inſidiantur, adeo ut vix tum caveam, cum caveo maxime; optimum itaque eſt ut de ſigno inter nos. Conveniat occulto; inſuper cautelam cautelæ addere cautius eſt.

Igno. Quanquam non opus eſt, tametſi Clericus meus *Dulman* venit, dabit tibi hoc privatum ſignum, capiet te per naſum ſic.

Tor. Placide, eſto igitur, atque cave nemini alii niſi illi dixeris.

Igno.

Igno. Putas quod ſum Idiota?

Tor. Illam igitur duces hodie, nam cognata eſt, & illa, per deos, pudiciſſima.

Igno. Ouy, ouy dea: Cras retornabo cum illa ad *Londinum*, ſed jam quæſo clama eam huc paululum ejus habere facias viſum, nam ego amo illam, hoc eſt longum & breve. Tu ergo præcipe quod reddat ſcilicet amorem *d' avoirdupois*; intelligis?

Tor. Illam actutum huc adduxero.

Exit. Torcol.

Igno. Nunquam fui inamoratus ante in vita mea, ſed jam ſum inamoratus beſtialiter. Sed præſenter adducet **Corpus cum cauda, cum cauſa inquam.** O ſi haberem unum **habeas Corpus** *jam* Ha, he, cum cogito vado in Cymbalis, hei, hoy.

ACTUS I. SCENA V.

Argumentum. *Introducitur* Roſabella *flens, cogente patruo ut amet* Ignoramum, *qui illam & verbis & verſibus, quantum poteſt, aggreditur, memoratque quam illi Functuram dabit. Creditur* Roſabella *cuſtodiæ cujuſdam Surdæ, quæ cum nihil audiat, omnia ex ſignis intelligit. Abiit* Ignoramus *pro Coronis, Surda cum* Roſabella *manet.*

Torcol, Roſabella, Ignoramus, Surda.

Tor. QUid fles pervicax? Num ego te caſte & pudice eduxi, Ideo ut mihi tibique adeo, tuoque adverſere commodo? Aut huic libenter nube, aut *per aqueſta Cruz de Dios* te hinc aveham *Feſſam* iterum, ubi te aut vendam aut proſtituam. Ego tibi bene cupio. Tune vis? Reſponde, quid ais?

Roſ. Patrue, tu ſapis; tibi quod videbitur, æquum eſt id me facere.

Tor. Recte jam, atque ut decet.

Roſ. Diſſimulandum amorem video, ne ruam in pejus: Non unquam ego te, *Antoni.*

Tor. Hanc ego illi cuſtodem appoſui *Nanam*, quæ tres menſes licet integros ſurda ſit jam, fidelis tamen, atque ex ſignis intelligit ſatis.

(He makes ſigns to her)

Sur. Recte, intelligo; ut illam arcte cuſtodiam, neve quopiam longius abeat a foribus.

Tor. Intelligit.

Sur. Neve juvenem eam patiar alloqui.

Tor. Bene.

Sur.

Sur. Quamprimum ille hanc allocutus ſit, introeat illico.

Tor. Eia, quàm cito. Sin ſecus, interminate mihi te me verberaturum uſque ad necem.

Sur. Curabitur quod jubes.

Tor. Signior, mea cognata hæc ſummopere te ſuper omnes mortales amat. Experire; ego hinc abeo, nam mihi negotium eſt: Memento ſigni, & pecuniæ.

Igno. **Nulla erit defalta.**

Tor. Sed tu nè admittas.

Sur. Fiet, inquam.

Igno. Ha, he! *Roſabella* mea, hem, hem, hem. **Madame, et vos mei Magiſtri jurati, hæc eſt Actio ſuper caſum.** Phi, phi; lingua vadit, ad verba accuſtomata: Puto me placitare illam jam.

Sur. Quantum video, hic homo ſultus eſt.

Igno. *Madame*, pardona mihi, nunquam amavi antehac. Sed veniam ad punctam, & **jungemus iſſue.** Viſne facere maritagium mecum?

Roſ. Haud equidem tali me dignor honore.

Igno. Profecto, *Roſabella*, amo te pluſquam *Roſa Solis.* Dico tibi Amor

tuus fecit me legalem Poetam. Vis versus meos?

Ros. Si placet, *Signior.*

Igno. Hem, hem. Versus legales de *Rosabella.* Hem, hem.

Si possem vellem, pour te, Rosa ponere pellem;
Quicquid tu vis, crava, & habebis singula brava;
Et dabo **Fee simple**, *si monstras Loves pretie dimple.*
Gownos, Silkcotes, Kertellos & Peticotos.
Farthingalos, higgos, Stomacheros, & Periwiggos.
Pantaflos, Cuffos, Garteros, Spanica ruffos.
Buskos & Soccos, Tifanas, & Cambrica Smockos,
Pimpillos, Pursos: Ad ludos ibis & ursos.

Anglice Beargarden.

Annon hæc sunt bona in lege?

Ros. Euge, optima.

Igno. Ergo ad ludos ibis & ursos. Facies quicquid vis, puella, si aliis sit clausa **Curia**, Tene, **est billa vera**.

Ros. Portabo in sinu meo.

Igno. Amas me?

Ros. Amaret quis non?

Igno.

Igno. Ais? Dabo tibi *bonam* junctu-ram; faciam ames me plus & plus. Audi junctu-ram tuam. Ego ambi-dexter, Ignoramus infeoffo te uxo-rem meam Rosabellam in Cattle special de situ Manerij de Tongwell, cum capi-tali Messuagia; Et do tibi omnia et singula Messuagia, Toftos, Croftos, Cottagia, et Columbaria; Molendi-na, Fullonica, Aquatica, Ventritica, Gardinos, Tenementa, Boschos, Subboschos, Jampnos, Bijueras, Mo-zos, Mozischos salsos, Mozischos fres-chos, Juncaria, Turbaria, Alneta, Molcheta, Communiam pasture, libe-ram warrenam, Piscariam, Faldam, et Decimas garbarum, bladozum gra-nozum, agnellozum, foeni, lini, cana-bis, et Tellonium, Stallagium, Pon-tagium, Picagium, Escheta Catalla felonum, abiata, extra, HARAS, wzecca maris.

Ros. O nimium est.

Igno. Mane, dum capio anhelitum, & dabo tibi decies tantum.

Ros. Quanquam intus fleam, risum ex-pressit mihi.

Sur. Satin sanus hic homo? Videtur fœmina & pica & psittaco loquacior.

Igno. Redde mihi amorem jam; quid pro quo.

Roſ. Æquum poſtulas.

Igno. Ergo da mihi oſculum, da quæſo.

Roſ. Durum Cor, durum, O pulchrum *Amaſium!* ô patrui avaritiam!

Igno. Lego pulchras lineas in facie tua—

He offers to kiſs her.

Sur. Abi, abi,

Igno. Habeo **quare impedit** pro te. Volo tibi **ſigillare et deliberare** unum oſculum.

Sur. Skats, ſcat, ah.

Igno. Vale, *Roſabella* mea, jam uſque ad mox, Hoc oſculum mihi facit bonum apud cor. Poſſum volare ſuper tria elocheria nunc. Sed ego ero ſatis callidus pro *Torcol.* Nam cum venio in *Angliam*, maritabo divitem uxorem; & tum tenebo hanc **in Commendo** tantum pro Tranſi tempus. Ibo nunc pro coronis.

Sur. Illum amas uti video.

Roſ. Mortem magis.

Sur. Bene facis. *(Exit Ign.*

Ille tibi dabit———

Roſ. Malum.

Sur. Ergo non amas illum juvenem.

Roſ. Non vitam æque.

Sur. Odiſſe te innuis; optime. Equidem immerito te ſuſpicatur herus meus.

Roſ.

Ros. Quam crucior *Antonium* me non amare nunc vel fingere? fingendum est tamen, ut suspitione libera ad illum aufugiam facilius, si ad *Ignoramum* ducat. Verum audivi *Antonium* hodie hinc *Londinum* abiturum. O perfidum, si id nunc faciat! fidem dedit mihi: quod si jam me deserit, perii.

Sur. Nam si illi nubes, affluës divitiis.

ACTUS I. SCENA VI.

Argumentum. Trico *versutus* Antonii *servus dicet illum quo pacto possit, & surdam fallere, & eum* Rosabella *colloqui, nimirum ut verba quæ velint dicant, modo gestus iratos edant, quos Surda tum perspiciat de amore non suspicitur. Ipse interim* Trico *se Surdam amare fingit, ostensoque annulo, eo signo quasi in matrimonium postulat facile credulam.*

Antonius, Trico, Rosabella, Surda.

Tri. POtin'? Aliam rem cures, here: Ipse hanc salvam præstabo tibi.

Ant. In te spes est, *Trico.*

Tri. Dolum ipsum hodie superabo dolis. At quamnam video? Abstergе oculos here.

Ant.

Ant. Meamne *Rasabellam*? quantus es? Dii, quam opportune! ni vetula canit illa prohibeat me eam alloqui.

Tri. Ne time; edentula est, non mordet.

Ant. At latrans dominum excitaverit.

Tri. Offam dabo: Simulabo me illam amare; nam semper est catulliens. Interea vos ferite sermones. Sed audi'n? Gestus irati edite, ut vos inimicos credens *Surda* libere loqui sinat.

Ant. Bene mones.

Tri. Salvete.

Sur. Ne me attingas, eheu; atque abstine manum.

Tri. Quam ferocula?

Sur. Lædis manum; ahime in malam crucem.

Tri. Minatur, succesſit bene.

Sur. Me amat, annulum ostendit mihi: Non nubam, non, non, — *brachia complicat.*

Tri. Ahime.

Sur. Suspirat: Bella videor, ideo amor, Non sum tam anus.

Tri. Ahime.

Sur. Ut spisso anhelitum ducit! miser me demoritur.

Tri. O lactea labella, nasum purpureum, gemmeam cutem, oculos ovillos, cruscultum formicæ, vituli pedes, manus talpæ

talpæ, pectus Cicadæ, mamma mammatum, equula adhinniens, scrophula grunniens! Ahime.

Sur. Formam laudat, scio. Pulchra sum satis, Diis gratia.

Tri. O pumila, numila, surdula, crassula, dolioriola, anicula, biboſula, barbatula, simiola! Ahime.

Sur. Forma confectus stupet. Laudes utinam possem audire meas! *Nanam* etiam me dicant posthac.

Tri. Ahime.

Sur. Misellus lachrymat; sum misericors. Ahime, intermortuus est. Revivisce: amo te, amo.

Ant. Simula te succensere mihi.

Sur. Amo; revivisce. Ah animule, ah miselle homule. Non patiar quenquam mei amore mori: prohibet charitas.

Tri. Dixin'? Mea est hæc jam. Vix risum contineo. Ha, ha, he. Ahime.

Sur. Ne time; amo te. Hei mihi, abeundum est. Adest ille malum, à quo herus cavere jusserat. Bene est, odisse te illum indicas, atque objurgare velle; maledic illi, age.

Rof. At te serio insimulo, *Antoni.* Jam me non dubitas perdere? Jamne hinc *Londinum* abiturus? Jam me deseris

in

in malis? Jam tu retrahis te? Ac dicta factaque omnia ventos irrita ferre, & nebulas aereas sinas? Sic tu oblitus; At dii meminerint, meminerit fides. Eheu, quid faciant diu homines? O feros nimis corde viros! O vos viri! Oh.

Sur. Pectus pulsas, bene facis: Ah Impudens.

Tri. Ahime.

Sur. Ahime. Perii amore summersa? Quasi vespa cecidi in mellis amphoram.

Ante. Fidem tibi dedi, *Rosabella*, quam, & hanc dextram tuam feriens, firmo insuper tibi.

Sur. Percussit hanc inhumane fœminam? Vir si essem; quin involemus ei in oculos. At quod amant nihil periculi est. Nos verò amiculi: Ahime.

Tri. Suspirat quasi sus, quæ primam fœturam perdidit. Ahime.

Sur. Ahime.

Ant. Da veniam, vita mea. Jussit abire me pater: Nil preces, nil lachrymæ valuere. Testor fidem, invitus abeo.

Ros. Invitus? Amor cogi non potest, elabi potest: Non amas.

Ant. Ni te perdite amem———

Ros. Tace; credo tibi.

Sur. Ahime. Amor quasi olla fervens bullit & bilbit in pectore.

Tri. Annuit. *Sur.*

Sur. Nutat & nictat scitule: Annuam illi etiam.

Ros. Quid me non extrahis itaque ex his impuris ædibus? *Phy.*

Sur. Conspue eum.

Ros. Iniquo subjicior patruo, qui cum re simul probitatem amisit protinus. O belluam! Nam quid cum voces hominem, qui nihil facit humanitus? O manes patrii, cui me credidistis? At tu quanquam abieris, premam vestigia tamen. Pudice vivere si non licet, licuerit pudice mori.

Ant. O indolem! O mores! Cor dolore finditur.

Sur. Pupugit eum: Pectus plangit, crines lacerat. Ah impudicè homo.

Tri. Ahime.

Sur. Ne suspira, ô lepidum amatorculum. *Italo* more amans jaculatur corculum & ocellos. Scitum est quidem: Parem referam gratiam.

Ros. Si patrui avaritiæ sexcentis quos pactus es aureis satisfeciſſes, misera haud essem nunc.

Ant. Deum atque hominem! potui invenire nullibi: Amici non credunt: Pater ad rem avidior; quid facerem?

Ros. Nescio; nisi *Ignoramo* jam despondisse me patruum per syngraphaṁ:

Aureos,

Aureos dixit hodie afferre aut se aut servum suum, cum secreto inter eos quod convenerat signo.

Tri. Quid audio? Scin', quid signi est?

Ros. Id me celant. Sed lepida ecce ejus carmina!

Tri. Forsan hinc aliquid venabor.

Sur. Literas ejus rejecit bene est. Ardent oculi pedem terræ incussit; furit. Video te amicule.

Ant. Quis potest pati hoc? Quis potest videre?

Tri. Habeto bonum animum modo. Efficiam ne tute hodie hinc abieris, neque amiseris illam.

Ant. O si!

Tri. Crede huic capitulo, mira faciet hodie.

Sur. Ne feri frontem, amo te, ita me dii ament: Amo te: Metui ne animo deficeret iterum.

Tri. Anaticula, tenellula risum non teneo, ha, ha, he.

Sur. Ha, he! & ego arrisero.

Tri. Adhinnit. Heus vos! Nunc datur occasio, aufugite. Hæc mea est.

Ant. Recte mones: Eamus.

Ros. Atqui illa exclamaverit.

Tri. Fatui, tentate modo.

Sur.

Sur. Jamne das mihi annulum? Gratias. Tua nunc sum: accipe à me hoc sudarium itidem.

Tri. Quid, malum, non itis? Nubes statim.

Sur. Da dextram: Vortat bene.

Tri. Ut tu pereas.

Sur. Signemus osculo.

Tri. Mellitum osculum! Salivam mihi movet.

Sur. Eh, eh, mala tussicula, eh, eh.

Tri. O cariem! Stupidi quin fugitis? Quin fugitis? Occasio perit.

Ant. Eamus, amabo: ô gaudium incomparabile!

Tri. O Testudines! in malam crucem.

ACTUS I. SCENA VII.

Argumentum. *Interveniens* Torcol *perturbat omnia.* Surda *vapulat.* *Aufertur* Rosabella.

Torcol. Antonius. Trico. Rosabella. Surda. Lorarii.

Tor. ACcurrite vos: redi fugitiva redi Opem ferte.

Ros. Occidi.

Sur. Nam quid me verberas?

Tor.

Tor. Aſpellite *Antonium.* O præclara cuſtos! Quis cuſtodiet cuſtodes; Ovem Cupæ. Ah Venefica.

Sur. Ne me cæde, tua non ſum, nubo hodie.

Tor. Nubis? Nubes bacillo interim.

Sur. Quid malum? Nubo inquam, te invito nubam, nubam mecaſtor; per verba de preſenti nupta ſum, vide annulum.

Tor. Annulum! ô *Triconis* tricas! ego te——

Sur. St, opitulare, mi vir. Ille te —

Tor. Introite peſſimæ. Tu illas ambas conſtringe vinculis, atque aſſerva dum redeo.

Roſ. Vel occidito.

Sur. St, ſi ſiccine uxorem deſeris? Ahime.

Ant. Qua tu confidentia?

Tor. Incingite me ſatellites. { *Exeunt Roſ. & Sur. & Lorarius unus.*

Ant. Auſus in conſpectu meo hanc?

Tor. Signior abi quæſo: Res tuas age, ego meas. Nihil ego tecum.

Tri. Furcifer.

Tor. O tu duces Nanulam meam. Cavebo de hinc de tricis tuis, *Trico.*

Tri.

Tri. Fallam te tamen hodie.

Tor. Qui minatur hosti, dat quo suo sibi telo jugulet.

Tri. Accede huc,

Tor. Sta longius; atque istinc loquere si quid vis.

Tri. Tibi in aurem dico, Leno sacerrimus es.

Tor. Peregrino blande dissimulandæ sunt injuriæ. Signior, nolo simultates tuas. Sunt aliæ elegantes virgines mihi, quamlibet istarum eligas uxorem tibi,

Ant. Benigne.

Tor. *Signior*, à *la buena ventura.*

Ant. Mitte *Portugalicas* blanditias,

Tor. *Servidor*, *Signior*, *queda con Dios.*
Exeunt Torcol & Lorarii.

Ant. In malam crucem.

Tri. Illam ego caute servasse hodie.

Ant. O *Trico!*

Tri. Habe tu bonum animum modo,

Ant. Abeo, Pater exspectat intus.

Tri. Quin abi tu; ego hic ero in insidiis prope. Nam cauto opus est, ne me *Theodorus* herus tecum fabulantem aspiciat: suspectus ei jam videor. En exit! fugio.

ACTUS

ACTUS I. SCENA VIII.

Argumentum. *Miserum Antonium Theodorus pater ad navem vocat, Triconem vero ad villam mittit.*

Theodorus, Antonius, Trico, Banacar, Nauta.

Theo. HEus, *Trico! Trico!* Quo te nunc agis?
Video te, video; ne te occultes.
Numnam is est, an signum pictum in pariete?
Non movet? accedam propius. Ah verbero, os hominis, vide.

Tri. Hercle, here, à me exieram pene; ita Deum ardentissime orabam, ut maritimum iter tuo tibi prosperaret *Antonio.*

Theo. Pulcre pius. *He brushes him.*

Tri. Non soleo, vera dico.

Theo. O, pulverem excutis mihi, sed ex cute nullum: Floccos eximis nimium diligens; Scelus, ——— Tu mihi corrumpis filium.

Tri. Egon', here?

Theo. Quid fabricas? Si sensero.

Tri.

Tri. Sane tu me adeo probum impelleres, ut, ——

Theo. Quid ut.

Tri. Basta.

Theo. Cedo, inquam.

Tri. Ut malus te male fallerem; dico ingenue.

Theo. Sentio. Abi tu itaque ad villam, ibi facies opus. Sed audin'? Cave ante vesperam redeas.

Tri. Numquid aliud?

Theo. Vespere redito cum villaco una; putare secum volo rationes.

Tri. Narravero quidem, numquid aliud?

Theo. Eamus jam ad portum, *Antoni.* Heus. *Banace!* expedi sarcinulas.

Ban. Adsum.

Theo. Has *Dorotheæ*, illas *Antoninæ*, has uxori ejus *Catharinæ* literas: Illos atque amicos salute impertias.

Ant. Fiet. Vale, pater.

Tri. Alacriter dixit: Bene est.

Theo. At ego te videro, fili, navem conscendere. Eccum Nautam!

Naut. Hercle, ædipol, medius fidius, navem moramini nimis diu.

Theo. Imus jam.

Ant. Ad mortem ego, nisi *Trico.* ——

Tri. St, ne time.

Actu

Actus Secundus. Scena Prima.

Argumentum. *Theodorus ſecurus filii, cum Banacar ſervo, quem ex Mahumetano Chriſtianum fecerat, domum revertitur.*

Theodorus, Banacar.

Theo. FIlius (quod bene vertat) ad portum abiit alacris:
In navem impoſitum vidi, & procedere eam.
Longiuſculè. Res in urbe meas poſt illa pluſculas.
Confeci ex ſententia. Nunc liquido adeo animo.
Domum redeo. *Banacar*, noſti uti te ego hic acceperim,
Vagum, Inopem, rerum exortem omnium, & quod maximum, fecerim
Ex impio *Mahumetano Chriſtianus* ut fores.
Ban. Here, non vitam modo debere tibi me, ſed animam quoque fateor.
Proin perſtabo ſedulo tum imperium exequi.

Theo.

Theo. I nunc intro igitur, tibi mandata ut geras. *Exit Ban.*
Operas qui volet utibiles, usque exerceat opere.
Corpus item & animum corrumpit otium.
Exit.

ACTUS II. SCENA II.

Argumentum. *Trico in scapha navem secutus Antonium reduxit. De potienda Rosabella consilium habent: Se effecturum promittit Trico Cupis auxilio, libellionis circumforanei. Decem interim aureos, quos Antonio pro itinere dedit Pater, Trico accipit, properatque ad vestiarium.*

Trico, Antonius.

Tri. MAne, dum circumspecto. Nemo est.
Egredere, inquam: Nemo homo est.
Ant. Phrygia agmina circumspexi.
Tri. Quid ais, here; non *Trico* magnus sum ego?
Ant. Trico mirificissimus.
Tri. Patrem ire ad portum procul ut videbam limis.

Sectari

Sectari ego vos clanculum, quasi sine cauda canis. Ut abierat ille, in scapham me proruo proximam. Remis velisque properans. Accessi navem. Matrem huc cum familia fingo simul recens adveniſſe, ideoque patrem revocare te, ne frustra abeas: Ita in scapha nos revecti denuo huc: Navis *Londinum* versus volat. At quid nunc vicinis pater? *Londinum* jam filius *Antonius* navigat, *Dii* vertant bene: Servus meus *Trico*, optimus *Trico*, opus facit ad villam. Hic villa erit hodie, *Theodore.*

Ant. Optime usque adhuc processit ratio. At quomodo nunc? Qua causa redii? Potiar *Rosabella?*

Tri. Id etiam, ut spero, efficiet *Trico.*

Ant. Utinam!

Tri. Vidistin' modo me alloqui?

Ant. Nempe *Libellionem* illum circumforaneum, qui urbem circitans, libellos clamans venditat.

Tri. Ipsissimum: Nomen ei *Cupes.* At, quod haud putarem, nebulo magnus est.

Ant. At *Torcol* nebulo magnus est.

Tri. Nebuloni opponitur sesquinebulo, quales ego & *Cupes* sumus. Paululum pecuniæ illi præ manu dederis, mira faciet.

Ant.

Ant. Eccos decem aureos, quos pro itinere parcus dedit pater! haud amplius habeo.

Tri. Sat est. Cedo mihi, His ego *Cupem* subornavero; & rem tibi narrabo postea. Nunc mihi adeundum est quoque ad Vestiarium, uti pro ludo locet ornamenta, fallaciam hanc quo ornemus splendide. Hic tu ad amicum in angiportum proximum: Ibi abdas te, ne videat pater. Tempore accedam ego. Me ride, nisi efficiam.

Ant. Ain? Si istoc lepide effeceris——

Tri. I modo.

Ant. Ne vivam nisi tibi——

Tri. Etiamne abis?

Ant. Eo, mi *Trico.* *Exit Ant.*

Tri. *Cupes* se mihi operam daturum promisit hodie: Omnem rem ei narravi modo. Venit ecce cum librorum sportula.

ACTUS II. SCENA III.

Argumentum. *Tecnas suas meditantur ut Torcol simul & Caufidici ementiatur servum, & Cornu meminerit, si venerit Ignoramus acceptis octo aureis, quibus & uxorem morosam satis exoret, se hanc rem religiose curaturum pollicetur.*

It

It Trico ut Cupi etiam & uxori ejus Polla ornamenta ferat.

Cupes, Trico.

Cup. LIbelli belli, lepidi, novi libelli, belli libelli!

Tri. Heus, libelli belli.

Cup. O *Trico*, mox tibi operam do. Ita vivam ut peſſimi ſunt libelli.

Tri. Quid ais?

Cup. Haud ullum queo vendere: mane paululum obſecro.

Tri. Ocyus.

Cup. Libelli belli: Anguilla Æquivocationis, ſive de arte ſtrenue mentiendi cum Privilegio, Per reverendum in Diaboli patrem *Andræam Belzebub*, *Johannem Cydonium*. Quis emit? Quis? Hem vide. Quis emit *Belzebub*?

Tri. Nemo hercle, nemo.

Cup. Vili vendam; à *trois ſols*, à *deux ſols*, à *un ſol*, à *un liard*, à *un gran Diable*.

Tri. Haben' tu fuſtem Dæmonum? Fuſtis? Iſtiuſmodi liber eſt, ſed prohibitus. Quid eo faceres?

Tri. Eo fuſte dæmonum *Andræam Belzebub*, dæmoniorum dæmona, cæderem.

Cup. Tut, non læderes.

Tri.

Tri. Quid ni?

Cup. Os ferreum habet. Libelli belli, belli, *De modo tenendi Anguilla Æquivocationis per caudam.*

Tri. Recte, per collum potius. Mox emam.

Cup. Libelli belli, *Pellitior, pellio, pellio, verſipellis pellio. De modo vertendi pellem, per ipſum* Pellionem.

Tri. Ne tu nomines, obſecro, *Pellionem*, ne ſicut *Plauti* olim noſtram vitiet fabulam: Peſſimus author *Pellio*; cor odio ſauciat.

Cup. Nullus ſum.

Tri. Pellem ejus utinam haberem infertam ſtramento.

Cup. St, Tace. Stramenta Sanctos faciunt. Vin' Apologiam pro *Garnetto*? En lepidum ſtramen!

Tri. Cupes, Poſſe & nos ſanctos eſſe ſpes eſt.

Cup. Quænam, *Trico!*

Tri. Quod ſumus ſceleſtiſſimi.

Cup. Libelli belli. Sti. *Garneti*, Sti. *Jacobi Clementis*, Sti. *Raviliaci canonizatio ex Bibliotheca Vaticana*, *Schioppius* veſpilio, *Schioppius.*

Tri. Hercules, tuam fidem?

Cup. Paraſitus *Schioppius*, De arte paraſitandi liber manuſcriptus.

Tri.

Tri. Videam. Phi, ut ſcripta olent hominis commictilis; ſcribit lotio.

Cup. Quis emit? Quis? Perii.

Tri. O jam ſatis eſt, legiſti omnia venena.

Cup. In malam crucem omnes libros perditiſſimos. Quid feci ego? Quidve ſum locutus? Cur me tot malis perderent libellis?

Tri. Caveas dehinc ab iſtiuſmodi. O putidos ſcriptores, incendiarias, mundi turbonidas, plebipiſtillos. Nobili-perdonidas, Regicidas, Papæ-palponidas.

Cup. Immo apage omnes; ſunt annales Voluſi: *Mais quoy vanno via manniconia.* Habeo tamen aliquos quantivis pretii. *Prologus Caballinus, ſive Metamorphoſis Meſſe Davy de dromedariis.* Item ejuſdem *Milleloquium ad cænam. Haſtiludium Meſſe Davy cum Archi Archivis: Ejuſdem Peregrinationes Syn Coriaticæ.*

Tri. Et liber & ille, ibit ab excuſſo miſſus ad aſtra ſago.

Cup. Meos etiam eccillos libros? *Cupe de Arte bibendi*, auctus, recognitus, & ab infinitis mendis repurgatus, cum adjectione & commentario. *Cupes de Cupediis.*

Tri. Tunc pauper amas cupedias?

Cup

Cup. Odi istos parasitos bubulos: Mihi cum est pecunia, nihil nisi electitia & scitamenta edo.

Tri. Cupes, Cupes, ne cupias mullum, cum sit tibi gobio tantum in loculis.

Cup. Discupiam tamen.

Tri. Quid ita? Non es Cupedinarius?

Cup. Olim fui: Sum enim mille artifex. *Parisiis* eram adolescens histrio.

Tri. Beatti: nam plures personæ tibi sunt agendæ hodie.

Cup. Venetiis serviebam pistori dulciario. Hic placentas, scriblitas, crustula, & omnia scitula faciebamus pemmata.

Tri. Probus tum sublingio.

Cup. Tolosæ, quod volebam maxime; servus œnopolæ fio: pitissabam modice, tantum tres congios indies. Ita herus decoxit. Post ego aufugi in *Hollandiam:* illic circumgestabam pulchre tunicatam simiam. *Romæ* dux eram cæco.

Tri. Ergo ille præstitit tibi cæcam obedientiam.

Cup. Romæ? Quidni? Illic qui maxime obediens, cæcus maxime.

Tri. Quid in *Anglia*?

Cup. O la bonne biere d' Angleterre. Ibi ruri primulum castrabam sues; Post *Londini* in *Causidicorum* hospitiis sub promus eram.

Tri.

Tri. Nunquamne in *Hiſpania* ?

Cup. Minime vero.

Tri. Quid ita ? (*Trico.*

Cup. Tres uvas paſſas cœnare nequeo,

Tri. Bene eſt. At meminiſti quid tibi dudum dixerim ?

Cup. Probe ; me facturum ſpondeo ; Mutatis nempe ornamentis ut *Torcol* quendam ſimulem.

Tri. At torto collo.

Cup. Minimum vide.

Tri. Placet.

Cup. Dein ut *Cauſidici* ementiar ſervum.

Tri. Quin ſi ipſus advenerit *Ignoramus*, memento Cornu.

Cup. Memini : Ha, he ! Illorum me nemo novit.

Tri. Atqui ornatus eris ignorabilis magis. Verum uxorem inſtruas etiam, *Roſabellam* qui agat ſuppoſititiam. Scio verſuta eſt.

Cup. Vel maxime. Allicere autem ut poſſim vereor, moroſa adeo, jurgar ſemper, etiam, *Trico*, me verberat.

Tri. Num Furia ?

Cup. Immo *Trico.* Una omnes Furiæ.

Tri. Tales ſi mihi tres uxores forent, duas *Cacodæmoni* darem ea lege. ———

Cup. Quanam, *Trico* ?

Tri.

Tri. Ut abriperet tertiam.

Cup. Habeat.

Tri. Quin ego & tibi & illi dedero quod allexerit ambos. Octo ecce aureos.

Cup. Da mihi, & ducam *Danaen.*

Tri. Oro te, *Cupes*, per lactes tuas—

Cup. Religioſe oraſti.

Tri. Hoc ut cures.

Cup. Curabitur.

Tri. Eo nunc quo tibi & uxori ornamenta feram. Hic vide tu ſis uſque in inſidiis: ex re nata, ſi ſit opus, machinari ſubito.

Cup. Fiet: at hic apud me cœnabimus una; ſumam hodie hoc.

Tri. Benigne ais, bene tibi ſit.

Cup. Vale. Evocabo jam uxorem, ut expugnem auro, nam abſque hoc foret, nihil agerem. Jurgabit ſcio ut ſolet: ita ſemper murmurat, quaſi murem mandens felis. *Polla! Polla* uxor! Heus *Polla, Polla!*

ACTUS II. SCENA IV.

Argumentum. *Vociferatur primo Polla; dato auro adblanditur, & modo Cupes ſcorta in ædes non adducat interim, promittit ſe alio ornatu aliam feminam ſimulare velle, ut alicui etiam cui nomen Pœnus eſt, traditur.*

Polla. Cupes.

Pol. POlla, *Polla?* Quid vociferare adeo? numnam ebrius es?

Cup. Essem utinam, mea *Polla*: vini guttulam non bibi hodie.

Pol. Quid hic, *Gurges*, otiosus restitas? ecquid librorum vendidisti hodie? ecquid lucelli patet, *Ganeo*.

Cup. Nihil prorsus.

Pol. Nihil prorsus? Ego te ——

Cup. In malam crucem scriptores istiusmodi; ita libri sunt nebulissimi.

Polla. Imo tu nequissimus, qui nunc libros, nunc vestes meas oppignoras Oenopolis.

Cup. Equidem sic soleo: quin mea *Phillis*, ea propter pœnas dedi tibi.

Pol. Et dabis, etiam dabis. Domi ego esuriens pensum facio, cum tu ridibundus in vinariis madefacis pantices, Vini bibule. Quod si posthac in œnopolium pedem: ——

Cup. Non pedem in œnopolium?

Pol. Dixi.

Cup. Sine mora age, occidito. Quin porrige frontem, mea *Tulliola*. Quid vini bibis mecum corculum? Dic mihi, anaticula.

Pol. Aufer blanditias. Nisi mihi redimantur vestes meæ. *Cup.*

Cup. Mi ocelle auree, redimentur. Envide.

Pol. Unde id auri nactus es, mi vir?

Cup. Jam mi vir. Aurum, quid potes! vin' tibi dimidium?

Pol. Cupio, anime mi.

Cup. Anime mi. O diſſimulatricem! Uxor, dabitur tibi, ſi paululum quid feceris.

Pol. Quid eſt?

Cup. Nihil, niſi parumper te desutendam amico foras.

Pol. O flagitium hominis! etiam te ſciente uxorem dare uſurariam.

Cup. Non recte intelligis.

Pol. Quid ſi nunc faciam ex *Cupe* ſis *Corne-lius*?

Cup. Fecero ego ex *Polla* ſis tu *Cornelia.*

Pol. Reſponde: quid ais? Utrum eſſe malis *Publius Corne-lius*, an *Corne-lius Tacitus*?

Cup. O, *Cornelius Tacitus.* Sed rogaverit nemo te tam deformem ſtuprum, ne dubites. Ha he!

Pol. Deformem? irrides, aquariole?

Cup. Pulchra uxor, perverſe rem intelligis.

Pol. Quid eſt igitur?

Cup. Potin' ornatu alio aliam ſimulare feminam?

Pol. Poſſum.

Cup. Atque ut tradere alicui qui *Pecus* eſt vel maxime, pudorem haud extorſerit, ne metuas.

Pol. Quemquamne ego hominem ut metuam, quæ tot viros toties verberaverim?

Cup. Me, ſcio, ſæpius.

Pol. Mihi des aurum; effectum reddam optime, mi *Cupes.*

Cup. En duos aureos: poſtquam effeceris, alteros tantos dedero.

Pol. Convenit. Abſente me, modo ne ſcortum, quod ſoles, in ædes obducas interim.

Cup. Ah ſuſpicax, totas noctes tecum dormio.

Pol. Dormis equidem: mallem vigiles. Sin ego tua quæ accubas ſcorta deprendero aliquando, per mare, cœlum, terras, inferos ———

Cup. Ne dejera.

Pol. Capillis illas in viis, portrahens ita laborabo, ne tollant pedes poſtea.

Cup. Nunquam invenies.

Pol. Ea lege opera tibi dabitur.

Cup. Eamus intro, mea *Phillis*; ubi te monebo magis.

ACTUS

ACTUS II. SCENA V.

Argumentum. *Antonius & Trico a vestiario ornamenta sumunt mutua, & pro pignore annulum illi subæratum cum gemma fictitia obtrudunt. Sese ornatum it Cupes.*

Antonius, Trico, Pyropus, Cupes.

Ant. TEchna quam dixit placet.

Tri. Statim aderit *Pyropus* vestiarius.

Ant. At quid pro ornamentis pignoris illi dabitur?

Tri. Bene mones.

Ant. Pecuniam meam omnem tibi dedi.

Tri. Num quid tibi gemmæ, aut annuli?

Ant. Nihil.

Tri. Quin habet *Trico* annulum, here.

Ant. Subæratum fortassis.

Tri. Sed optime deauratum tamen, cui lepidus insertus est *Carbunculus.*

Ant. Adulterinus?

Tri. Scilicet vitrum fuco tinctum; at tam affabre, ut cuivis imponat facile.

Ant. Cedo, *Trico.*

Tri. Hunc indas digito; maximi præ te feras facere: forsitan accipiet: sit, tace, ipsus adest. Salve, *Pyrope.*

Pyr. Tu quoque. Hem puer, oſtende ornamenta *a Monſieur.*

Ant. Cito, nam mihi negotium eſt.

Pyr. Heus, ocyus, ocyus, Da mihi, iners. Ecce nemo eſt in totâ *Burdigala*, qui tibi vel plura vel meliora præbeat. En, vide.

Tri. Hoc te ornatu, here, orna itinerario.

Pyr. En artificium!

Tri. *Cupi* dabuntur hæc, *Pollæ* illa; quin & iſta volumus.

Pyr. Attuli quæ te velle dixti omnia.

Ant. Age, age ocyus, mercedem indica.

Tri. Nempe ut hæc loces in hodiernum diem.

Pyr. Vin' dicam ſemel *ſanè*?

Ant. Quid, malum, morate?

Pyr. Semel ut dicam, vin' dicam ſemel?

Ant. Enecas.

Pyr. Revera, profecto, duos au reos uno verbo dederis.

Ant. Duos?

Pyr. Nummus abeſſe non poteſt, *ſanè*.

Tri. Probè dicit, here.

Pyr. Immo *ſanè*.

Tri. Jube dare *ſanè*.

Ant. Dabo.

Pyr. Octoginta aureis tanti æſtimo hæc.

Tri. Bene dicit *ſanè*.

Pyr.

Pyr. Pignus mihi tantidem oportet dari.

Tri. Nihil opus est *sanè* ; quippe qui sit ex primoribus urbis.

Ant. Quid dubitas ?

Pyr. Nihil : Verum, artis nostræ leges pignus postulant quidem.

Ant. Annulum habeo nimii pretii.

Tri. Illumne dicis carbunculum ?

Ant. Ipsum.

Tri. Pluris nimium est trecentis aureis.

Pyr. Istud in pignus dato.

Ant. Tanti pretii salvum quis mihi præstiterit postea ?

Pyr. Habeo hic officinam *sanè*.

Tri. Habet *sanè*.

Ant. Tu mihi non credis nobili ; quid ego tibi ?

Pyr. Quid dicam, nescio : redde mea mihi.

Tri. Here, hunc ei credas ; vir probus est *sane*, jam diu est cum noverim.

Pyr. Tu me nôsti *sanè* ?

Tri. Novi *sanè*.

Ant. Tuâ fide dedero.

Pyr. Ut scintillat *sanè* ?

Tri. Scintillat *sanè*, flammasque imitante *Pyropo* sanè.

Pyr. Vale.

Tri. At puer tuus hæc ferat in angiportum proximum.

Pyr. Quonam?

Tri. Ad anchoram.

Pyr. Fiet *sanè*.

Tri. Vale *sanè*, mi stupor.

Ant. Succedent spero reliqua, Quid si nunc *Ignoramus* venerit?

Tri. Aliquâ hinc absterrebimus. Tu modo vide perpetim prope excubes.

Ant. Evigilabo, *Trico*.

Tri. Ego item & *Cupes* hic usque insidiabimur.

Ant. At quid si in patrem incidam?

Tri. Eum etiam quâ fallas mox præcipiam. Jam abi & orna te.

Ant. Abeo.

Tri. Quin si quid secus acciderit, æquo feras animo: suam namque habet fortuna rationem.

Ant. Ne male omînare: juverit, videbis: sed accipe te ad me quamprimum; nam sine te cæcus sine duce videor.

Tri. Jam ego ero apud te. Heus, *Cupes*! sumite hæc, & ornate vos illico.

Cup. intus.] Cura aliud.

Tri. Sed quemnam video? *Mnesium*, summum amicum & familiarem meum? Daturum sese operam dixit mihi; Ex illo, ut antehac, delectabo aliquid.

ACTUS

ACTUS II. SCENA VI.

Argumentum. *Muſæus de ſervitute ſua & Ignoramo queritur, illumque in anigmate Triconi proponit, narrat etiam illi Ignorami prope eſſe cum ſexcentis aureis. Trico Muſæum mittit ut hæc Antonio & Cupi renunciet.*

Muſæus, Trico.

Muſ. CErvices utinam fregiſſent parentes mihi, potius quam hero huic tam ſtulto dediſſent *Ignoramo*. Ita quicquid vel dico, vel facio, inclamat ſemper foris, Quam inconcinnè geris te? ſcholaſticos vide geſtus: nec equitare, nec vel equum fræno induere, nec ruptum ſcis ſarcire cingulum. Ubi jam ſunt ſyllogiſmi quos crepas, aſine *Academice?*

Tri. O *Muſæe*, ut vales?

Muſ. Recte *Trico*, niſi male mihi eſſet à malo hero. O ſi pro meritis accipias depexum bene.

Tri. Quid eſt?

Muſ. Suo me obtundit ſtultiloquio.

Tri. Annon eloquens & accuratus is?

Muſ. Sunt alii; nihil minus ille; ita perverſe omnia diſſerit. *Pilio pedes, caput calceis induit.*

Tri. Ridiculum caput!

Muſ. Trico, narrabo tibi ænigma; tu conjice.

Tri. Narra.

Muſ. Quid illud eſt, quod jure vivit & injuria, quod magni-puſillanimum, quod ambidexter & bifrons; quod multa dicit & nihil; quod joca ſerio, ſeria joco; quod Anglice, Saxonice, Gallice, & Latine loquitur, neque tamen Anglice, neque Saxonice, neque Gallice, neque Latine loquitur; quod leges ſcribit ne ſient captiones; quod captionis ſcriptitat ne ſient leges; quod finitum facit infinitum; verum non verum, non verum verum facit.

Tri. Quod verum non *verum facit*, eſt ille *Belzebub Sydonius.*

Muſ. Eſt, & non eſt.

Tri. Quod lingua ignota loqui amat, eſt homo *Pontificius.*

Muſ. Simile quid, non illud tamen.

Tri. O lapidem me; jam habeo.

Muſ. Quid jam?

Tri. Herus tuus *Ignoramus* eſt.

Muſ. Oedipus es.

Tri. Huic monſtro quis genitor?

Muſ. Pater *Francus ſoloicophanes*; Mater *Barbara Latina.*

Tri. Ubi gentium natus?

Muſ. In magna *Puritania.*

Tri

Tri. Qua urbe?

Muſ. Sive *Aurelia*, ſive *Argentina*.

Tri. Quo cibo victitat?

Muſ. Communi jure.

Tri. Non doctus, ſcit ſeptem liberales artes?

Muſ. Septem? literas novit omnes.

Tri. Dii boni! omnes?

Muſ. Si quidem viginti quatuor ſunt omnes.

Tri. Homo perpaucorum hominum.

Muſ. Certe pauci ſunt iſtiuſmodi: Attamen quilibet ordo ſtultos & prudentes, bonos & malos habet, neque in bona ſegete *nulla eſt ſpica nequam, neque in mala non aliquod bonum.* Paucorum igitur gratia, & totos ordines, & multorum ſtudia inceſſere (quod non nemo facit) ſtultum ego & inhumanum ſemper eſſe cenſui Poſſem, ſi opus, infinitos celebrare ordinis hujus viros, ingenio, pietate, doctrina præſtantes, adeo vix ut invenias pares, qui jus patrium (quo nihil ſanctius, nihil æquius) & explicarunt doctè, & ſincerè dicunt: hos ut æquum eſt merito ſuſpicimus: nam & à nobis & pro nobis ſunt. Scientiis niſi *Ignoramus* hoſtis nemo eſt. *Ignoramus* igitur illiuſque ſimiles, qui Eccleſiam & Academias peſſundatas cupiunt ——

Tri. Valeant?

Muſ. Imo eant in morboniam.

Tri. Succenſebunt tibi.

Muſ. Niſi *Ignoramus*, alius nemo. Quid autem ille ſentiat, non ſentiat, nihili facio.

Tri. Vel talem autem in Scenam prodire nefas.

Muſ. Totus mundus exercet hiſtrionem.

Tri. Muſæe, jam philoſophatum ſatis. Dic jam, herus tuus *Ignoramus* quid agit?

Muſ. Ipſus jam ad *Torcol* veniet illico: pecuniam numeravit modo.

Tri. Perii.

Muſ. Quin ea propter veni ut certiorem facerem.

Tri. Malum, quid non citius? Abi quantum potes ad *Cupem*: jube meminerit cornu.

Muſ. Quid eſt?

Tri. Abi tu; novit is; atque uti continuo renuntiet ad *Antonium*. Stent in inſidiis ambo.

Muſ. Propero. Næ malum huic dari ſummopere cupio.

Tri. Niſi ille ſtatim huc, occiſa eſt hæc res. Væ mihi, adeſt.

ACTUS

ACTUS II. SCENA VII.

Argumentum. *Attulit Ignoramus ſexcentas Coronas, quas pro Roſabella pepegit. Trico ut moras trahat, donec illi ornari poterint, cauſam agendam, propo nit ſatis ridiculam: quam cum ille diutius tractaſſet, ut patrono ſuo parem referret gratiam, narrat illi Trico quid contra illum meditatur. Antonius, juraſſe nimirum illum ſe caſtrare velle rivalem ſuum Ignoramum ſi prehenderit.*

Ignoramus cum nnmmis, *Trico.*

Igno. HIC eſt *legem pone:* hic ſunt ſexcentæ coronæ, quas cum *Torcol* indentavi, modo pro meo charo corde *Roſabella,*

Tri. Attulit. Diſperii.

Igno. Si vivo, *Roſabella,* mea ſtella, danſabo veteres menſuras tecum.

Tri. Iſti bene vigilant!

Igno. Hæc eſt **Indentura** & **Obligatio** de *Rodrigo Torcol*; ibo nunc ad eum **in Propria perſona**.

Tri. Hui, ut morantur. Detinendus ille eſt mihi nugis interim. Salve, Domine.

Igno. *Sirrah*, quis es tu ? hah.

Tri. Rem totam contrivi litibus pauper ſum.

Igno. **Oh, ho, in forma pauperis**; abi via, abi via.

Tri. Tuum expeto conſilium, Domine.

Igno. Conſilium ? Oh. **legem pone.**

Tri. Danda eſt offa *Cerbero* : quid agam : nummos hic aliquot ſubæratos habeo ; eos ei obtrudere certum eſt. Domine, pauper ſum.

Igno. Pauper nihil dicit.

Tri. Tamen quia homo in cauſis optime verſatus es, audi quæſo cauſam meam ; & hoc quod ſupereſt, habe.

Igno. Oh, bene eſt. **Nam junxiſtis iſſue ?**

Tri. **Iſſue ?** Quid, malum, nunc dicam ? imo Domine, **Iſſue, Iſſue.**

Igno. **Declara.**

Tri. Pater meus *Grunnio*, **filius verris**, *Coglionem* habuit avum.

Igno. *Quondam* avum.

Tri. Recte dicis, *quondam avum.* Sed *quondam* avunculus ſororis avitæ meæ *quondam*, qui erat conſobrinus aviæ patris mei *quondam.*

Igno. Bene dictum *quondam. Allons.*

Tri.

Tri. Legavit mihi nigrum equum ; verum eſt ; erat illi curta ſupellex ; nam quid diſſimulem caudam non habuit. Sed quid tum ? num ille ergo urticam ſupponeret ei ?

Igno. **In taile ſpeciale !** Per fidem, jure non potuit.

Tri. Fecit tamen. Nam calcitrabat, altum vibrans pedes.

Igno. Cave hoc.

Tri. Et occidit damas & Phaſianos.

Igno. **O damage faiſant :** erit hic **demurra.**

Tri. Et ſane mentiebatur Calendarium : nam grandinabat memini.

Igno. Bona circumſtantia, & pro te facit.

Tri. O tardos ; nec dum ? [*Seorſim.*] Quin non ſolum ei urticam ſubdidit, ſed os ei totum pipere replevit.

Igno. **Replebit** in iſto caſu non **valet.**

Tri. Sic opinabar : at ille cum candidi equi feciſſet copiam.

Igno. O copitias etiam. **Eſt in tertio Richardi Primi, poteſt Copitias toppare, loppare, et abſcariare.**

Tri. Non finebat tamen ; perdidi illo anno : bene eſt, tu quid ſentis jam ? Teſtudines ! peribimus [*Seorſim.*]

Igno. Annon ille **black Cheval** erat tuus **Chatle perſonal**?

Tri. **Chatle?** erat ſane ille **Chatle**, ſed vereor de pipere.

Igno. Revera ibi eſt punctum; nam hic eſt caſus tuus, **St John a Nokes infeoffat, John a Stiles de Black-Acre, et John a Stiles capit Black-Acre, et White-Acre, en ce cas tout eſt void, tout, tout.**

Tri. Num dormiunt iſti? [*Seorſim.*]

At ille piper inſufflans ſaltare fecit etiam, & piper pedere.

Igno. Cum ſufflo, ſalto & petto, eſt *bona tenura*; ne dubites.

Tri. Sed timeo adhuc de pipere.

Igno. Ne dubites. Habe **Subpena** pro eo tantum, & niſi reddat tibi **black Cheval et white Cheval, cum coſtis et pinguibus Damagiis**, dic quod *Ignoramus* non habet Lex.

Tri. Habeo gratias.

Igno. Vale, nam habeo rem facere.

Tri. At Domine, pro benignitate tua tibi etiam dedero Conſilium, quod ex re tua erit; Si tu es *Ignoramus*, fugias hinc quantum potes.

Igno. Hah, fugiam? quare?

Tri. Amas *Roſabellam* hic in proximo.

Igno. Quid tum?

Tri.

Tri. Illam etiam *Antonius* quidam deperit, qui me audiente caſtrare *Ignoramum* velle ſe, ſi deprehenderit, juravit ſerio.

Igno. Eſt in joco.

Tri. Joco? Fuge, inquam, & cave tibi, nam multos ſecuit ille graſſator perditiſſimus.

Igno. Poſuiſti me in uno corporali timore; & quia ſum in loco peregrino, dubito plus: En vide, fabula eſt in lupus.

Tri. Tandem venit.

ACTUS II. SCENA VIII.

Argumentum. *Intrat* Antonius *minis plenus, Cupes intro Cornu inſtat quaſi Caſtrator: ſeſe abſcondit* Ignoramus; *quem inventum parum abfuit quin caſtrarent; at cum juraſſet ſeſe ipſum pro* Roſabella *non iturum dimiſerunt. Jam* Antonius *ad pictorem abit, ut pictor illi in mala appingat nævulum; quem pater intuens credat illum non* Antonium, *ſed* Antonium Londino *huc* Burdigalam *nuper profectum.*

Antonius. Cupes. Ignoramus. Trica.

Ant. UBi mœchus ille vetulus qui ſponſam meam? niſi ego illum quaſi hircum caſtravero—— *Tri.*

Tri. Audin ?

Igno. Solet facere ut dicit ?

Tri. Solet equidem.

Igno. Eſt non compos mentis: habebo *breve.*

Ant. Conduxi qui caſtraret, ſtatim aderit.

Igno. Sum in uno magno timore, Cliens.

Cup. Trin——Tran. } *Cupes intro*
Tri. Audio jam } *cornu ſonat ut*
Cup. Trin——Tran. } *Caſtrator.*

Igno. Tremblo, Cliens; quid faciam ?

Ant. Audio jam.

Cup. Trin———Tran———

Tri. Hic te abſtrudas pone me, ne videant; cito, cito; tam tecte quàm potes; tecte.

Cup. Quid agimus ? parata ſunt omnia vide.

Ant. Heus tu, quendam vidiſtin', hic *Cauſidicum ?*

Igno. Dic me abiiſſe *Londinum.*

Tri. Londinum is abiit.

Ant. Modo fuiſſe hic aiebam.

Igno. Tum eſt domi, dic.

Tri. Tum eſt domi.

Ant. Verum haud ſic effugiet.

Igon. Cliens, I *fidelinge*, ut ſi poſſim faciam *eſcapinm.*

Tri. Tecte, tecte.

Cup.

Cup. Vide ut it, quid id eſt?

Ant. Hic latitat. Cur auſus hoc, *Cauſidice?*

Igno. Monſtra tuum **Teſtatum eſt latitare.**

Ant. At inteſtatus abieris. Eamus intro huc.

Cup. Accedas ad Curiam.

Igno. **Jubeo vos cuſtodire pacem in nomine Regis.**

Ant. Fruſtro baubaris.

Tri. Patronus meus eſt, obſecro vos.

Ant. Ne quidquam oras.

Igno. Quid oro? non vultis inſpicere Almanackum?

Ant. Quid ita?

Igno. Per fidem, invenietis ſignum in *Scorpione.*

Tri. Hercle rem plenam periculi.

Igno. Quid ſi morias intra annum & diem? cavete quid facitis.

Ant. Nihil agis.

Igno. **Non audita querela** vultis me judicare?

Cup. Immo judicabere per pares tuos.

Tri. Obteſtor vos.

Ant. At redierit huc illico, ſi ſalvum amiſeremus.

Igno. **Balliato me,** Cliens, quæſo **Balliato.**

Tri.

Tri. Meo periculo non faciet.

Igno. Per Deos, ſi unquam poſthæc, tollite *Hiſpanicos companiones.*

Tri. Quin tu fugis jam ?

Cup. Sequere, ſequere ; quo fugit ?

Igno. Sum ſalvus, & ſanus nunc ; titillabo vos ; monſtrabo triccum de lege. Quoniam juravi, non ibo ipſe, ſed mittam Clericum meum *Dulman* pro *Roſabella.*

Cup. Fugit, ha, ha, he!

Tri. Ha, ha, he!

Ant. Ha, ha, he !

Tri. Ah ! vos probe vigilaſtis modo.

Cup. Quin præſto aderam : prope hinc auſcultavi lepidos ſermones veſtros; næ riſu dirupi fere, Servum jam meticuloſus miſerit. Abſcede tu itaque, & orna te cum uxore ſimul, uti illa *Roſabella*, tu *Torcol* ſtis ſubditicii.

Cup. Eo : rem factum habes.

Tri. Eamus, here. Fallaciæ reliquum per vias narrabo tibi. Eundum eſt jam mihi ad pictorem, eum ad te adduxero.

Ant. Quid eo ?

Tri. In mala is tibi appinget nævulum. Eamus. Præcipiam quid nunc facturus, ſi patri forte obviam acceſſeris.

Actus

Actus Tertius Scena Prima.

Argumentum. Antonius *dum appingat nævulum, procedit* Trico *in insidiis: venit Dulman cum Indentura & Coronis ut ferat* Rosabellam, Triconem *de* Portugallo *rogat, respondet* Trico, Torcol *esse distorto collo herum suum ostenditque illi carmina quæ* Rosabellæ *inscripsit* Ignoramus.

Trico. Dulman. Cupes intus.

Tri. ANtonium discipulum condocefeci probe. Pictor ei jam appingit nævulum.

Dul. Video nullum corpus, sed sum in magno timore, per Missam; nam sunt insani pilei, vocati *Midcaps*, hic in *Burdeaux*.

Tri. At quænam illæc avis?

Dul. Magister meus *Ignoramus* jurabat, quod volebant facere eum *Geldingum*.

Tri. Peregrinus est.

Dul. Bella tiota nonne? tollere instrumenta nostra?

Tri. Scripta in manu tenet.

Dul. Ergo Magister meus dedit mihi unam literam Attornati, ad capiendam seisinam de quadam *Rosabella*, quam ego nunquam vidi.

Tri.

Tri. Certe *Ignorami* ſervus eſt. *Cupes!* *Cupes:* num in promptu?

Cup. Admodum.

Tri. Servus *Ignorami* præſto eſt.

Cup. Tâce.

Dul. Video unum ibi, demandabo ſi novit ejus meſſuagium ad quem eo: meus Magiſter dixit eum eſſe *Portugallum*, & curvo collo; nam ego non novi aliter. Hoh, honeſte vir.

Tri. Quid quæris, amice mi?

Dul. Eſt homo boni geſtus. Quæro unum cujus nomen non ſcio, num ſcis tu?

Tri. Stipes eſt vicinus. Qua facieeſi, quæſo?

Dul. Portugallus.

Tri. Diſtorto collo ſcilicet.

Dul. Sic aiunt.

Tri. Mirum ni quæris herum meum.

Dul. Fieri poteſt ita.

Tri. Meminiſtin' primam nominis literam?

Dul. Puto facio.

Tri. Num incipit à B?

Dul. A. B? ——Non.

Tri. An G?

Dul. G. ——Non.

Tri. R?

Dul. R?——Non, Non.

Tri. T?

Dul. Ha, mane. Imo T. T. *Tri.*

Tri. Torcol?

Dul. Torcol, Torcol: peſtis capiat. Habeo nomen ejus in nigro & albo hic. An tu es ejus ſerviens?

Tri. Si Signior.

Dul. In bono tempore; quæ eſt tua nŏminatio?

Tri. Quid nunc dicam? ——*Mendoza.*

Dul. Mendoza. in bono tempore.

Tri. Quid eſt tibi nomen itidem?

Dul. Dulman, Ignorami ſenior Clericus.

Tri. Dulman Ignorami? in bono tempore. Aureos etiam attuliſti, *Dulman?*

Dul. Sexcentas coronas hic, & Indenturam, *Mendoza.*

Tri. In bono tempore. At ſci'n cujus ſit hæc ſcriptio?

Dul. Eſt manus mei Magiſtri.

Tri. Recte, Carmina hæc inſcripſit huic noſtræ *Roſabellæ.*

Dul. Pimpillos, Purſos, ad ludos ibis & urſos. Belle, belle, dicis verum; ſunt ejus revera, utinam ego poſſem facere talia. Sed quæſo jam clama magiſtrum tuum huc, ad dandam mihi liberaturam *Roſabellæ.*

Tri. Mox aderit.

Dul. Eſt hic honeſtus ſodalis, warrantizabo. Utinam veniret *Roſabella.* Videor eſſe in Forreſta nunc: ita timeo taxam de Hornegelt,

ACTUS

ACTUS III. SCENE II.

Argumentum. *Jam* Cupes *prodit distorto collo* Torcol *sese simulans, aliquasque* Portugalli *sermonis reliquias garrit, quo magis ipsius videatur. Hi* Dulman *fallunt, Indenturam Coronas & signum quo* Torcol *sciat esse,* Ignorami *servum expiscantur.*

Cupes. Trico. Dulman.

LOS diablos te gannam picaro. Hem, ergo hoc tibi verbero.

Dul. Hic est *Portugallus* cum curvo collo, scio: sed doleo quod est iracundus cum eo.

Cup. Annon domini mei honorificentissimi amicum (salve Senior) in ædes huc adductum oportuit, furcifer? saltem ut vini aliquid gustaret more *Anglico*?

Dul. Gratias.

Tri. Nostri haud ita faciunt.

Cup. Trukan Villaco, etiam mutis? Ubi *Diego?* ubi *Alonzo?* ubi *Piedro?* ubi *Guzman?*

Tri. Nescio, here

Cup.

Cup. Neſcis, here? ego de te ſic puto.

Dul. Magiſter *Torcol*, noli quæſo chafare propter me: eſt bonus ſerviens certe.

Cup. Scilicet, at Senior, attuliſti Senior?

Dul. *Ouy, Ouy*, Magiſter meus miſit tibi ſexcentas coronas hic.

Cup. Tantum eſſe oportet, Heus furcifer, cui dico? *Mendoza!*

Tri. Here.

Cup. Numera.

Dul. Hic etiam eſt **tua Indentura**, vide manum tuam & ſigillum.

Cup——*Rodrigo Torcol:* ita eſt ut dicis.

Dul. Nunc delibera *Roſabellum* mihi ad magiſtri mei uſum.

Cup. Mane paululum. Indica mihi primum quid ſecreti id ſigni eſt, quod inter me & herum convenerat tuum.

Dul. Dicis bene. Ne ſit breve erroris, injunctum eſt mihi vellere et per naſum.

Cup. Per naſum, Senior?

Dul. **Veniat naſus in Curiam naſalem et faciat homagium naſatibum.** Veni, ha, he; hic eſt per fidem.

Cup. Novi ita eſſe: at ſciens tentavi: an id tu ſcires; id ſigni, eſt mehercule.

Dul. Imo hercle.

Tri. Numeravi probe: verum hunc ſpecta modo.

Dul. Eſt currens, mihi crede.

Cup.

Cup. Nihil moror. Quod tibi nomen, amice?

Dul. *Dulman*, ad tuum ſervitium.

Cup. Cape hoc; ſis igitur *Dulman*, cape inquam. Age, *Roſabellam* huc tu adducito, atque vinum generoſum huc afferto; & ſaccharum etiam. Audi'n?

Tri. Quid?

Cup. Saccharum etiam, ſcelus, more *Anglico* ſenior, ſaccharum.

Dul. Profecto non eſt neceſſe: eſt poſtremum quod feci.

Cup. Quid jam——quid——amice *Dulman*, at bibes ſaccharum, ſenior.

Dul. Eſt valde curteſius homo.

Cup. Meis verbis herum cra quæſo, ut *Roſabellam* bene & amanter curet; num ego illam pro filia educavi mihi. Cor uritur nunc, cum ejus abitum cogito, verum illam in delitiis habebit, ſcio, ſcio.

Dul. Sis certus de eo, habebit *curteſie d'Angleterre*. Scio dabit **bonam Junkturam**, nam ego ſcripſi. Sed quæſo delibera mihi **Counterpanam Indenturæ** Magiſtri mei.

Cup. Sane reliqui apud Notarium, ſed ipſe mox attulero.

Dul. Da mihi **accquittantiam** tuam

Cup. Heus vinum & ſaccharum, furcifer. Ubi es?

Dul.

Dul. Veni preſenter poſt me, quæſo.
Cup. Fiet.

ACTUS III. SCENA III.

Argumentum. Polla *flens introducitur, & perſonata, quæ huic* Dulman *pro Roſabella traditur; abit ipſe vino & ſaccharo plenus.*

Polla. Trico. Cupes. Dulman.

Tri. INtellexti'n *Polla?*
Pol. Poti'n ut taceas?
Tri. Atque ut affleas vide.
Pol. Deum fidem, ſi me irritaſſe——
Tri. Pax: taceo.
Cup. Eccum adeſt.
Dul. Delibera eam mihi.
Cup. Roſabella, cognata mea, filia potius, huic te nunc dedo, quo is ad virum te deducat tuum. Jamne à me abitura animula mea? proh dolor. At tu ne fleas obſecro.
Pol. Patrue mi, mi Pater potius, quanquam illi nubam, ubi bene mihi erit—— attamen abs te abſcedere ——
Cap. Lachrymas excuſſit mihi.
Tri. Quis temperet à lachrymis, *Dulman.*

Dul.

Dul. Non ego equidem.

Tri. Haud ego certe, *Dulman*: heram nactus es perquam ſuavis indolis.

Dul. Certe videtur, tenera, & amans pecia, quanquam maskata eſt.

Tri. Perſonalis mox eſt virginibus hic in viis.

Dul. Bonus mos.

Cup. At hanc tam bene nuptam dari, eſt quod lætemur magis.

Dul. Dicis verum per Miſſam.

Cup. Simus igitur hilares.

Dul Dicis valde bene.

Cup. Rideamas.

Dul. Si vis.

Cup. Bibamus.

Dul. Si vis.

Cup. Vinum.

Dul. Si vis.

Cup. Cum ſaccharo, ſenior *Dulman.*

Dul. Si vis: ſum ad omnia quare.

Cup. Præbe tu, hem bene, ſenior *Dulman.*

Dul. Gratias.

Cup. Hem inde ſaccharum, ſaccharum more *Anglico*, ſenior, inde ſaccharum ac dulce bibat, dulcis *Senior mio.* Adhuc ſaccharum, furcifer.

Dul. Sic, &c. Ad te magiſter contra ei diſpolitus.

Cup.

Cup. Gratias? Pitiſſas, bibe meliuſcule da ſaccharum ſcelus.

Dul. Certe bene feci jam, capiam conge de te.

Cup. Senior vale: vale cognata, fac boni frugi ſies.

Pol. Vale, vale.

Dul. *Adieu* Magiſter *Mendoza.*

Tri. At ſenior. *Dulman*, cape hoc ſaccharum etiam, cape inquam.

Dul. Gratias; bibam ſalutem tuam in *Anglia* pro hoc.

Tri. Vale.

Dul. Vale; quam curteſi?

ACTUS III. SCENA IV.

Argumentum. *Hac in ſcena abit* Cupes, *ut nova ornamenta induat, quibus ſe* Dulman *eſſe ſimulet, & Miſcellanea loquitur quæ didicit cum ſubpromus eſſet Anglia in Cauſidicorum hoſpitiis.*

Cupes. Trico.

Cup. VALE, caudex.

Tri. Vale ſaccharum, ſaccharum

Cup. Neſcit quem Cyathum bibit: *Anglorum* in bello bene geſta gula ſæpe perdidit.

Tri.

Tri. Adhuc ſaccharum, ſaccharum, mi furcifer, ut dulcis eſt? ſine te oſculer, mi verbero.

Cup. Sat eſt; mittamus jocos, ibo nunc, atque aliud ornamentum capiam. *Dulman* eſſe aſſimulabo me.

Tri. O Saccharum *Dulman*; noſti ſignum?

Cup. Niſi naſum illi probe vellicem——

Tri. Aurum fero hoc, & ſyngraphan etiam.

Cup. Indenturam, *Trico*, ex quo *Londini* ſubpromus eram, verba iſtiuſmodi multa memini, loquar miſcellanea.

Tri. *Dulman* illum Leno bene non novit, ſcio.

Cup. Me multo minus.

Tri. Quin deprehenſus ſcis mentiri?

Cup. Ita didici ex *Jeſuitarum* libris, ut uni ſoli cedam *Belzebub* Cydonio.

Tri. Mi *Proteu*, ceſſamus nimis. Ad *Torcol* ego hinc continuo confero me. Simulabo ei aliquam conditionem ferre quæ in rem ſuam ſiet; optima ubi erit occaſio, tu interveni——

Cup. Serviam *Scenæ*.

Tri. Ita illum nos fortius fallemus ambo.

Cup. Jam eo ornatum me.

Tri.

Tri. Ego ad *Trocol*: domi ne non sit vereor. Tic, Toc, Tick, Tock.

Pulsat foras,

ACTUS III. SCENA V.

Argumentum. Trico *cupit Lenoni* Torcol *quasi palpum obtrudere, sed nihil audit, ut qui jam* Trico *nere novit satis*; *postremo illi quasi iratus maledicit* Trico.

Torcol. Trico.

Tor. ARiolus sum: hic adesse te jam præsagibat animus mihi.

Tri. Senior; tuam Scilicet *Surdam* amo perdite.

Tor. Scilicet amas *Surdam*? Abi, abi, ipse jam vigilo.

Tri. Attamen ego nunc veni in rem quod esset tuam, tecum ut agerem, *Senior*.

Tor. Senior, fallere me tu haud potes, *Senior*.

Tri. Egon' ut id velim?

Tor. Prædixti hodie.

Tri. Joco dixi.

Tor. At serio caveo; abi *Senior*, abi.

Tri. Tribus expediam, audi quælo.

Tor. Nihil audio, præsertim de *Rosabella*

Tri.

Tri. Quid feci unquam ego mali tibi?

Tri. At quid boni, inquam? cum te video damnum video.

Tri. Spero mox aderit, quin mihi haud credis *Senior.*

Tor. Minime *Senior.*

Tri. At luculentam fero conditionem tibi.

Tor. At ecquid auri, aut argenti?

Tri. Cuditur.

Tor. Vale.

Tri. Mane. Postquam *Antonius Rosabellam* datam iri *Ignoramo* sciverat, sui inops fere nummos quæsivit undique; tandem ab amico mutuo sumpsit plenam gemmarum atque auri Cistulam.

Tor. Fabulæ.

Tri. Illam is oppignorabit tibi.

Tor. Putas nescire me quid jam veneris, *Trico.*

Tri. Fallere te, censen'?

Tor. O *Trico* tu qui aurum & gemmas habes, nummos non habes. Quantum quisque sua nummorum servat in arca, tantum habet & fidei.

Tri. Ego vero ut te fallerem. *Senior.*

Tor. *Si Senior:* at si possis.

Tri. Quin sex aut septem primarii viri satisfecerint tibi!

Tor.

Tor. Lites metuo. Fruſtra ſunt tricæ tuæ. *Trico.* Nam *Roſabella*, ne neſcias, jam datur *Ignoramo*.

Tri. O hominum homo? Jam dicam enim.

Tri. Jam.

Tri. Sceleſtiſſime, vitiorum omnium colluvies.

Tor. Nihil agis, abi quæſo.

Tri. Quid tu quæſo.

Tor. Quæſo abi.

Tri. Senior.

Tor. Fruſtra *Senior*.

Tir. Incurvi cervicum pecus.

Tor. Maledic jam.

Tri. Niſi ego aliqua tibi———

Tor. Minare?

Tri. M. be M. be———

ACTUS III. SCENA VI.

Argumentum. Cupes *atramentarii habitu pro* Dulman *venit, quem* Torcol *ex ſermone & habitu* Ignorami *ſervum eſſe ſuſpicatur, hunc cupit: Quaſi abducere* Trico, *quo minus* Leno *ſycophantam ſuſpicetur, at ille tradita Indentura, numeratis* Coronis, *& oſtenſo ſigno, de quo convenerat inter* Torcol *&* Ignoramum *(nimirum ut* Lenonem *per naſum velleret)*

ret) quamvis ſychophantam hunc eſſe a ſe conductum admoniiſſet Trico, *intro admittitur ut* Roſabellam *auferat*, Cupes *abit ut obſervet* Ignoramum.

Trico, Cupes. Torcol.

Tri. SAtis lepidi ornatus es, mi *Dulman*, ut condecet atramentarium.

Cup. Quaſi oblitus mei, geſtabo in aure calamum etiam. Eamus jam, mi *Dulmanule.*

Tri. Surdamne haud licet alloqui, *Senior?*

Tor. Ego ſum ſurdus, *Senior.* Sed quis illic homo eſt?

Tri. Peregrina facies.

Tor. Unde gentium, aut quis ſit, nequeo noſcere.

Tri. Qui ſit quid tua refert? Audin' obſecro?

Cup. Video bonam travaliantem obſervationem, ingroſſabo ſcripto.

Tor. Peregrinator eſt, opinor, obſervat neſcio quid.

Tri. Stultus videtur: ut hians circumſpectat! & etiam calamum in aure geſtat.

Cup. Sed ubi inveniam illum? utinam haberam **Inventarium.**

Tor.

Tor. Ex ſermone & habitu hunc eſſe oportet **Ignorami** famulum. Syngrapham opinor habet.

Tri. Novi jam quis ſit.

Tor. Quis?

Tri. Quidam *Anglus*, amici amicus mei. I intro; illum jam ego adibo.

Tor. Subolet *Trico*, jam ego manſero.

Cup. Hic circum dixit haberem meſſuagium.

Tor. Certe ipſus eſt quem volo, optato advenit.

Tri. *Ignorami* ſervus eſt: perii.

Tor. Præſenſit veterator.

Tri. Occidi.

Tor. En ut pallet!

Tri. Heus tu!

Tor. Vide.

Tri. Heus tu!

Tor. Euge, heus tu!

Tri. Heus inquam.

Tor. Heus inquam ad me.

Tri. Quem quæris? me percontare, te certiorem faciam.

Tri. Eho, me percontare: ſine eum. ad me accedere; te certiorem faciam.

Cup. Quis veſtrum certificabit me, ubi eſt meſſuagium cujuſdam *Portugalli.*

Tor, *Portugalli* dixtin'?

Tri. Certum te faciam ego, Non hic longe abhinc habitat *Portugallus.* *Tor.*

Tor. Heus tu mane dum, nequam hic eſt.

Cup. Cur me mockatis ita? qui mockat mockabitur.

Tor. *Trico*, verba mihi dare non potes, *Trico*: cernis hunc eſſe *Ignorami* ſervum, illum eo jam *cupis* abducere video, video.

Tri. Deſperii.

Tor. *Vritur.* Equidem me adfuiſſe gaudio.

Cup. Eſtis floutatores: ego ibo viam

Tor. Ehodum ad me, quam quæris?

Tri. Quæris? Abi tu: eum abſolvam illico.

Cup. Quæro *Portugallum* mercatorem.

Tor. Hem, me quærit.

Tri. Amice mi.

Tor. Blande.

Tri. Sequere, adducam ad ædes, ſequere.

Cup. Quid vult hic ſocius?

Tor. Ha, he, ſinam paululum.

Tri. Sequere inquam, per viam tibi vinum dedero, & ſaccharum, ſaccharum etiàm.

Cup. Quid ſaccharum?

Tor. Ha, he, vinum & ſaccharum.

Cup. Ex Phyſiognomia video hic eſt Nebulo in grano.

Tor. Vel maxime.

Tri. In malam rem; tune is eras? ut vales? profecto vix te noveram.

Tor. Optime. *Cup*

Cup. Tu me noſti? an putas me eſſe **Noverint univerſi?**

Tri. Annon tu me noſti in *Anglia*? ſpecta modo.

Cup. Specto Nebulonem. Ego quæro quendam cum curvo collo, qualis tu es.

Tri. Immo qualis tu es talem quærit, non te: Sed amicum meum qui diſtorto collo eſt itidem, qualis ipſe es.

Tor Veriſimile, ha, ha, he.

Tri. Quem putas ſervum *Ignorami*, non eſt, *Torcol*, non, non.

Cup. Quis dicit ita, nam ego veni à magiſtro meo *Ignoramo* cum Indentura & ſexcentis coronis. Quid facis poſt me? cur me calcas? cur joggas & noddas, & nutas, mihi ita?

Tor. He, ha, he, ho, ho.

Tri. Egone te tango, aut nicto, aut nuto, aſine?

Cup. Sum nimis callidus aſinus pro te.

Tri. Ego loquar tecum.

Tor. Ha, he, jam frendet, jam furit.

Tri. Num tute *Ignorami* ſervus? non es ſcio? ſi; eamus ad œnopolium.

Cup. Cum peſte tibi quid vis cum me? cur facis ſigna, & winckas, & nutas [illegible]

Tri. Egon'.

Tor. Immo vide ut [illegible]

manibus, pedib[illegible]

Cup. Per collum & faciorem tu es ille quem demando, ſcio.

Tor. Memoras nomen ejus quem quæritas?

Cup. Eſt, eſt.——

Tri. Dixtin' ?

Cup. Eſt——mane——

Tor. Ipſus non eſt, nomen neſcit.

Cup. At habeo: in Indentura eſt.

Tri. Habes: quam facile jam, niſi forte adfuiſſem, poterat interverti ?

Cup. Eſt, jam video, *Rodrigo Torcol.*

Tor. Recte.

Cup. Tu es ille ?

Tor. Immo ſum.

Tri. Hamum vorat. [*Seorſim*] Verum quod tibi nomen ?

Cup. *Dulman*, ad tuum ſervitium. Porto tibi meſſagium à meo magiſtro *Ignoramo.*

Tor. Ubi Aurum, & Syngrapha ?

Cup. Hic eſt Indentura, vide tuam manum & ſigillum.

Tor. **Hæc Indentura facta eſt 19. Die Aprilis inter** Ambidextrum Ignoramum **de una parte et** Rodrigo Torcol **de altera parte.** Hum hum, **ſigillatum deliberatum.** hum hum——*Rodrigo Torcol* eſt ut dicis.

Tri. Interii.

Tor. *Trico* jam inſanit. At præterea quid

quid arcani ſigni cedo; nolo mihi os ſublini.

Cup. Non os, ſed naſum volo, **veniat naſus naſaliter in Curiam, ut faciat homagium naſale**

Tor. O, placide, hoh, placide. O, oh oh.

Cup. An eſt ſignum?

Tor. Oh, clementer; ſignum eſt; ſat eſt, oh, oh,

Cup. Putabas me neſcire.

Tor. Id ſignum eſt. At tu audias tamen.

Cup. Erat pro uno bono memento.

Tri. Non ſentis ſtulte, ut te ludos faciat, qui te circumducit naſo quaſi urſum?

Tor. Qui naſum non habet, naſo circumducitur: non cuivis datum eſt habere naſum: ego habeo, *Trico.*

Tri. Vis falli video.

Tor. Falli quippin'? omnino nolo falli.

Tri. Meminiſti quid tibi prædixi hodie?

Tor. Te velle fallere me, nempe fallere.

Tri. Scilicet.

Tor. Scilicet, ha, ha, he.

Tri. Jam te fallo.

Tor. Scilicet.

Tri. Equidem hic homo non eſt *Ignorami* ſervus.

Tor. Non, non, non eſt, ſcio.

Tri. Sycophanta merus eſt.

Tor. Quippe ni.

Tri. Quem ego ſic ornatum conduxi ut te falleret.

Tor. Scilicet.

Tri. Mehercule vera dico.

Tor. Quippe ni.

Tri. *Roſabellam* is, ni cayes, ſubducet tibi.

Tor. Ha, he.

Tri. Mirum quod nec juranti credis.

Tor. Credo tibi, ne dejera, credo.

Cup. Hæc eſt bona nota, imbreviabo.

Tri. Mediusfidius jam jam, fallo te.

Tor. Fallis mediusfidius? hic tantundem auri, hic ſyngrapha mea, indicavit quod inter nos convenerat ſigni? quid ni fallor, *Trico.*

Tri. At vide ne aurum illud *Tholoſanum* ſit.

Cup. Profecto eſt bonum aurum, eſt totum *Roſe Nobles.*

Tor. Fallor, jam fallor.

Tri. Fefelli.

Cup. An vis babilare omnem diem cum illo? delibera mihi *Roſabellam.*

Tor. Dabitur tibi.

Cup. Nam ego habeo magnum opus domi ingroſſare Agreamentum, Quimbiblos, Indenturas, Pilicoccos, Calimancas.

Tor.

Tor. Verum dic mihi quid ſubnotaſti ſcripto modos?

Cup. Oh, ho, erat travellatoria obſervatio. Notavi quod 15 *Maii*, vidi unum *Portugallum* cum curvo collo ſic apparrellatum, & quod ille cognatus nebulo vult fallere te. Ponam in Printo.

Tor. Nota bene.

Cup. Debes etiam dare mihi **Counterpanam Indenturæ** magiſtri mei.

Tor. Et hoc, & illud fiet, aurum ubi numeravo. Eamus intro.

Tri. Jamne abis, ſemen ſcelerum, ſacrilege, ſacerrime?

Tor. At ego fallor, *Trico*, nunc fallor.

Tri. *Triconem* conveniſſe memineris, *Senior.*

Tor. Memini, *Senior*, Ego ad *Surdam* eo nunc: numquid vis mandare, *Senior?*

Tri. M. be *Dor*, M. be —— ha he, quo magis cavebat cautor, captus magis: ſed jam hinc ibo: *Ignoramum* obſervare volo, ne prius veniat, quam *Cupes* cum illa exeat. Poſt me recipiam ad *Antonium*: Nævus ille mihi perplacet. Dolum procudam dolo.

ACTUS III. SCENA. VII.

Argumentum. Rosabellam Cupes *in ædes suas inducit, & fores obserat, ipse statim ad æropolium festinat.*

Cupes. Rosabella.

Cup. HIc est Counterpana magistri mei *Ignorami*, ha, he. Os illi probe sublitum.

Ros. Verum dic serio amabo, jamne tu me ducis ad *Antonium*.

Cup. Si vis puella, ipse ducam.

Ros. At quanquam sors siniſtra me male habuit, scias, quisquis es, haud sum ignobili orunda sanguine. Sic paupercula licet (præsiscine dico) dotem habeo pudicitiam, & ingenuos mores.

Cup. Eja pudicitiam in lupanari crepas?

Ros. Ut solis radii in sordibus non inquinantur, itidem nec animus pudicus inter impudicos.

Cup. Ha, he! Feminæ crystallinis vitris sunt simillimæ: serves summa cura, occludas, obseres, aliquando confringuntur tamen; quippe quæ fragile mercimonium.

Ros. Nobilis mihi pater erat, is me bene educavit *Fessæ*: atque patruus hic, se-

ſceleſtus alias, adhuc uſque me pudice habuit tamen.

Cup. Atqui haud ego te ad *Antonium* adduco jam.

Roſ. Atqui me jugula ergo. Præbeo ecce cervicem, funde ſanguinem.

Cup. Ad *Torcol* potius reducam te.

Roſ. Ne ſaxis obſecro. Nam vinctam is me arcte tenuit modo; nunc pejus habebit inſuper ſi quid ingenui ſanguinis habes, amabo (munus erit) occidito me.

Cup. Bonum animum habe: joco dixi omnia; ad Antonium ego mox deduco te.

Roſ. Obſecro ne me irrideas.

Cup. Vera dico, ita me dii ament: ſtatim hic ipſe aderit.

Roſ. O ſpem inſperatam!

Cup. Eamus, ne deprendamur. I intro.

Roſ. Probe agas, quæſo.

Cup. Agam equidem. Fores obſerabo, & mox rediero, Jam ego opſonatam ibo hinc: hilarem hunc ſumam diem, vino & victu lepido. At primum mutabo veſtes hic in proximo.

ACTUS III. SCENA VIII.

Argumentum. Ignoramus Pollam *pro* Roſabella *accipiens*, Dulman *verberat*; *fugit ille*, Pollam *irritat etiam, quæ a*

pugnis abſtinere non potuit: abiens verbis miſcellaneis dæmoniacum eſſe toti narrat vicinia.

Pecus. Ignoramus. Polla.

Pec. MAgiſter, ego non poſſum invenire *Dulman.*

Igno. Non? **factas hutesium et clameum** poſt eum.

Pec. Puto fugit.

Igno. Abi *Pecus*, facias **attachiari.**

Pec. Faciam in facto.

Igno. Quæ miſpriſio, quæ diſparagatio eſt hæc? In nomine diaboli quæ es tu?

Pol. Sum *Roſabella*, ſenior.

Igno. Roſabella? roſa diabla. Sine dubio es Ribalda, quæ vivis in Tiplandis & lupanaris. Quid ais?

Pol. Sum *Roſabella*, alias *Bella roſa*, ſenior.

Igno. Tu es bella roſa & ſuavis flos: habes faciem veteris bovis, non **concordat cum recordo**, ſcio.

Pol. Sum tamen *Roſabella*, ſignior mio.

Igno. Per faciem tuam jurarem quod es Hagga & Hobgoblina.

Pol. Talia verba comminiſcere, ut nihil plane intelligam.

Igno.

Igno. Non intelligis? dico quod es una ſorciera, & maga.

Pol. Ha, he. Sagam me eſſe, & maleficam dicit.

Igno. Rides? At ego indictabo te pro ſorciera ut es, **Quod tu ſpinſter** (diſcam nomen tuum) **deum pre oculis non habens, ſed inſtigatione Diabolica ſeducta, quaſdam malas daboli artes, vocatas** Witch-craft & Sorcerie, **practicaſti inſuper, et contra perſonam Ambidextri Ignorami**: Ponam te ſuper patriam ſi vivo.

Pol. Quid ais? mi Animule?

Igno. Animule? **ouſter le main**, tu equitas in aere ſuper broomas & baculos.

Pol. Meum corculum, quid adeo ſuccenſes tuæ *Roſabellæ?*

Igno. O ho, adhuc *Roſabella* tu: Non compos mentis ſum. Per fidem meam puto quod ſum ſorceratus in bono ſerio. Quid glotas ita ſuper me? Sentio neſcio quid. Sed ſi poſſum trahere ſanguinem de ea primum non curo. Adventurabo: Non audeo; immo audeo. *Puttana de diavolo.*

Pol. Mane, ſandalia dum exuam mihi.

Igno. Ego te ſcalpam pro ſorciera ut es.

Pol. Minare? diſcobinabo ego te. Itane, longurio, etiam auſus irritare me?

Igno. Oh oh! **vt et armis et manu forti!** oh moderata misericordia, saltem licentia surgendi.

Pol. Ornabo te ut dignus es, Venefice.

Igno. **O supersedas de non molestando:** custodi pacem, custodi pacem.

Pol. Sumne *Rosabella* jam?

Igno. Et quid vis. Profecto ego sum mahemiatus. Habebo appelam de plagis & mahemio.

Pol. Abin' demoniace, annon?

Igno. Abeo; sum valde brusatus. Ibo ad mansorium, & dicam orationes meas: sed tu dabis *Gultwit*, sorciera?

Pol. Cornicatis, larvule? mediusfidius opinor hunc hominem esse dæmoniacum: verba certe magica loquitur. Nunc domum ibo, & vicinis hæc narrabo ut caveant ab illo dæmoniaco. At occlusa janua est. Feci male quod claves haud abstulerim; sed forsan aliquis intus est. Pultabo. Tic tock, Tick tock.

ACTUS III. SCENA IX.

Argumentum. Polla *cum domum venisset*, Rosabellam *obseratis foribus ad fenestram videns, mariti scortum suspicata, abiit per cauponas omnes Cupem ut perquirat.*

Polla

Polla. Roſabella ad feneſtram.

Roſ. QUis eſt? quid vis tibi.

Pol. Eia, pulchre. Domina aliena rogat quæ eſt, quæ velit. Tu quænam es? aut quid hic agis, malum?

Roſ. Pater familias redierit illico.

Pol. Prædixin' hodie? Viri mei belliſſimi pellex hæc eſt.

Roſ. Loquere ut decet: Non ſum iſtarum operarum ego.

Pol. Nempe hoc illud erat quod me tam propere amandabat foras, hanc ut ductaret interim. Siccine ſcortum in ædes obducier ob oculos mihi? hæccine ut patiar? ego te Scortum ſcortotum.

Roſ. Mitte male loqui: alia ſum quam rere.

Pol. Meis in ædibus? Annon ſat eſt dotem meam comedere, quin ſcortetur etiam?

Roſ. Me, oi me. Oi miſeram, quali mandatam viro?

Pol. Stulta, quid fles? At ego & illum, & illam, & illos omnes faciam ut fleant, & fleant hodie. O ſi poſſem fores effringere;

Roſ. Oi me, inſana eſt hæc mulier.

Pol. Ibo potius, atque per omnes cauponas ubi eſt perquiram; fuſtem alicubi

invenero, quo ulciſcar Hei mihi, quod non ſunt longiores ungulæ.

Exit.

ACTUS III. SCENA X.

Argumentum. Cupem *cum caupone invenit* Polla *cantantes, ipſamque vituperantes, illos & fidicines ſtrenue verberat,* Capones, Phaſianos, *cæteraq*; *bellaria humi projicit, vinumque omne effundit, clavemq*; *nacta,* Roſabellam *pro ſcorto deturbat foribus, quæ miſera quo eat neſcit.*

Cupes. Caupo. Fidicines. *Polla, Roſabella.*

Cup. O Feſtum diem! multum obſonavi bonarum rerum ex ſententia; Fidicines etiam quo ſimus lætiores conduxi mihi; ſed ubi ſunt? O mei ſacerdotes; quæ libaſtis ſacrificia, vinum, placentæ, caupones, mihi Deo veſtro perquam accepta ſunt. O Gallinagines, Phaſiani, Perdices, ut ego vos amo & colo! Vos eſtis avium Nobiles; ecce quàm pulchre & magnifice amicti! ut vos ſector lubens! Anates, Anſeres, & id genus avium, plebei ſunt & ruſtici, illos nihil moror.

Pol.

Pol. Tandem reperi. Hui, quantum ſuo paravit convivium ſcorto? ſubauſcultabo paululum.

Cup. O amica mea pinguicula, capo nudus, quanto pulchrior es uxore *Polla.*

Pol. Ai'n vero.

Cup. Ut te baſio lubens! quam dulce oſculum! multo dulcius oſculo uxoris *Pollæ.*

Pol. Etiam mihi caponem præfers; at haud inulte.

Fid. Fædam uxorem habes.

Pol. Ego te etiam ———

Cup. Nihil magis; larva, *Gorgon, Styx, Scylla, Hydra, Harpya,* omne monſtrum eſt.

Pol. O Dii? vix me reprimo.

Cau. Cupes, cantemus, quæſo, iſtam cantiunculam de uxore tua *Polla.*

Cup. Quamne ego apud vos in œnopolio compoſui?

Cau. Eam ipſam, amabo.

Pol. Etiam occentor? væ mihi; imo væ vobis.

Cau. Cantemus.

Cup. At ſi reſcierit illa?

Cau. Quid tum?

Cup. Leæna rugiens eſt; vel hyeme cum *Borea,* quam cum ea habitare malim.

Pol. Vera ariolare; jam vos ego fulminabor illico.

Cau. Incipe, quæso.

Cup. Circumspiciam primum, hic ne prope sit: tremo cum cogito.

Pol. St, me occultabo.

Cup. Nemo est, agite jam *Fidicines.*

Pol. Per urbem cantor? verum nisi vos incantem itidem ——— *Cupes & alii cantant.*

Cupis uxor Polla, ô si frangat colla.
Polla, Colla; dispereat, intereat.
Uxores pari sorte, pereant pari morte; sorte, morte, dispereant intereant.
Omnes whooh ha, ha

Pol. O si fulmen haberem, quo ferirem omnes.

Cau. Iterum, quæso. *Cupis uxor Polla, ô si frangat colla,* &c.

Pol. Durare nequeo. *Polla vestra colla—thwicke thwacke.*

Cup. Occidi.

Cau. Oime.

Cup. Hei mihi!

Fid. Væ mihi!

Pol. Hæc nova cantilena est.

Cup. Obsecro, uxor.

Fid.

Fid. O me perditum! fides fregit; periit victus; perii ego.

Pol. Quid non canitis jam?

Cup. Heus *Fidicines*, Lachrymæ.

Pol. Hem tibi, fæda ſum ego.

Fid. Oime, oime! *Exeunt Fidicines.*

Pol. Ego fidibus canam; num cantor? Hei mihi, anhelitus mihi deficit.

Cup. Ubi terrarum ſim neſcio prorſus, ſiquis me rogat nunc; vin' bibere vinum, meum mel.

Pol. Meum fel, ipſa propinabo tibi, atque invitabo ad cœnam meretriciam.

Cup. Obſonium projicis? num mittis miſſilia imperatoria? hem ſi proba es redde rurſus: occidi, vinum etiam effundis? ſaltem parce vino. Oime! purpuream vomit ille animam. *Polla*, me interime, de nobis facile eſt, ſcelus eſt jugulare Falernum.

Pol. Nunc invocato pellicem ad cœnam, qua digna eſt.

Cup. Hercle uxor, non eſt amica mea.

Pol. Da claven, da, da, da; fores effringam igitur, intro huc irrumpam,

Cup. Nihil audit, illi oblitus fui narrare antea *Roſabellam* me huc ad ædes adducturam meas.

Pol. Meretrix, faceſſe ædibus, ædibus faceſſe, meretrix.

Roſ. Hei mihi, quo me ejicis?

Pol. In lupanar, quo digna es.

Cup. Uxor, probri ſum inſons, oime, quo me vis abire?

Pol. In malam crucem, proſtibulum.

Roſ. Ne me interime.

Pol. I modo, I ſcortum, I, I.

Roſ. Oime, abeo.

Cup. Abiit; perii, *Roſabella* eſt, uxor, non eſt amica mea.

Pol. Ego tuas *Roſas*——*bellas*——tu mortem præoptas mihi, *Polla frangat colla.*

Cup. Uxor, ſi cauſam ſcires, cur tibi mortem optaverim, haud excandeſceres ita.

Pol. Ain', quid eſt?

Cup. More fit, mori ſuam quiſque uxorem ut velit.

Pol. Siccine te purgitas?

Cup. Oime! oime! placide uxor, ah *Megara.*

Pol. Hæc ſi prima placet menſa, dabitur ſecunda inſuper.

Cup. Habeo gratias, uxor, primum non placet ferculum.

Pol. Ulta me ſum aliquantulum.

Cup. Aliquantulum, ais? ſi hoc eſt tuum aliquantulum, quid quæſo eſt tuum aliquantum?

Pol.

Pol. Introibo jam; nisi tu mox introveneris, aliter ego intus accipiam te.

Cup. Quid jam faciam? saltem cænam hic meditabor paululum, perdices——hum——phasiani——at vinum——oime!

ACTUS III. SCENA XI.

Argumentum. Antonius Cupem *de* Rosabella *rogat qui miserabiliter de vino dapibusque respondet omnia: re cognita, quæsitum it* Antonius *amicam suam.*

Antonius. Cupes.

Ant. NArravit mihi *Cupes* modo, salvam esse apud sese *Rosabellam*, quod si sit, quid mihi lætius est, atque eccum ipsum; tristis est non, placet.

Cup. O felices vos qui cænam habetis meam.

Ant. Cupes.

Cup. Quis vocat?

Ant. Num quis intus est!

Cup. Esset utinam, foris est funditus.

Ant. Ecquid valet?

Cap. Tota periit; nihil hic nisi strages, ejectiones & miseræ effusiones.

Ant. Me miserum! an effudit?

Cup. Maxime.

Ant. Sanguinem?

Cup. Et ſuccum omnem.

Ant. Oime!

Cup. Totam carnem etiam, & oſſa crudelis; diſperſit undique.

Ant. O monſtrum! quomodo hoc.

Cup. Manibus, pedibus, colaphis, verberibus.

Ant. O *Roſabella* mea,

Cup. O vinum, vinulum meum.

Ant. Sine te nolo vivere.

Cup. Sine te nequeo bibere.

Ant. Quis tantum facinus auſus.

Cup. Uxor *Polla*.

Ant. O ſcelus! ubi fecit.

Cup. Hoc ipſo in loco, vide.

Ant. Quid id eſt?

Cup. Vinum fuit, ſed miſerum eſt fuiſſe.

Ant. Quin ego de *Roſabella* loquar.

Cup. Quin ego de vino, & cibo meo.

Ant. In malam rem cum vino, cum cibo tuo.

Cup. In malam rem cum *Roſabella*, cum amoribus tuis.

Ant. Igitur, ſceleſte, ubi eſt illa jam?

Cup. Huc adduxeram eam, uxor autem amicam ſuſpicata meam verberibus extruſit domo.

Ant. O feram! Nihilne reverita illa formam tam divinam?

Cup.

Cup. Illane, quæ nihil reverita vinum tam divinum?

Ant. Ubi eſt ſcelus uxor tua? Ego illam ———

Cup. Tu illam? ———illa te —— ne attingas, neve irritaſſis ſi ſapis. Centum illa *Antonius Cleopatras* etiam ——

Ant. Quoniam abiit *Roſabella*?

Cup. Hac fugit, quo vero neſcio.

Ant. O me inſipientem, qui tantum theſaurum crediderim *ganeoni!* Ibo atque inveſtigabo ubi, ubi eſt, ſed quo me nunc vertam? quod iter ingrediar? hac ivero? illac potius.

Exit Antonius.

ACTUS III. SCENE XII.

Argumentum. Antonius *de amiſſa* Roſabella *queritur*, Roſabella *de* Antonio Cupes *de cœna.* Antonius *quæſitum it* Roſabellam, Roſabella *quæſitum* Antonium, *pecuniam quæſitum it* Cupes, *quo cœnam paret alteram.*

Roſabella. Antonius. Cupes.

Roſ. FOrtuna vitrea eſt, quæ cum ſplendet frangitur: Nam quæ cœlum digito viſa ſum modo attingere, quam

quam ſubito quaſi ad inferos præceps decidi? Ubi ego nunc inveniam *Antonium* incertum eſt mihi.

Cup. Cœnam adhuc ſtupens meditor. *Multa vini virtus animo multuſque recurſat*
Dentis honos, hærent caponis pectore vultus.

Ant. Plateas omnes circumcurſito, quæro, rogo, ecquam viderint tali filo virginem; aiunt illa facie hic vidiſſe modo, properabo igitur iſthac.

Exit alio!

Quam ſeſe ore ferens quam pingui pectore, & alis.

Roſ. Oime, nuſquam reperio; ſed ſi te ſemel aſſequar, *Antoni*, nunquam amittam poſtea.

Cup. O mihi poſt nullos perdix memorande ſodales.

Roſ. Dii date inveniendi copiam, date obſecro pudicitiæ præmium. Jam iſtac ibo, Dii ne deſerite.

Cup. Malum me eſſe certum eſt, malus ſum, fateor, ideoque hoc mali merito evenit mihi malo. *Sed quid fecerunt optima vina mali.*

Ant. Ahime, nondum video; quod ſi adipiſcar ſemel, qui hanc mihi eripiet, vitam eripiet ſimul nunquam defatiſcar quærere dum inveniam: illac jam nunc incedam, Dii vertant bene.

Cup.

Cup. Conviva fortaſſe tui meruere perire,
Amphora non meruit tam pretioſa mori.
Hinc cubitum eo, ne ſim vitalis metuo.

ACTUS III. SCENA XIII.

Argumentum. Ignoramus *miſſurus pro Torcol cornu* Cupis *deterretur, valde enim metuit à caſtratoribus.*

Ignoramus. Cupes.

Igno. PUto eram natus ſub *Cancro*, ita omnia mea eunt in retrorſum.

Cu, Etiamne tu rediiſti? tentabo rurſus injicere timorem ei.

Igno. Habebo unum *mittimus* pro illa ſorciera, & alium *mittimus* pro villano ſocmonno *Torcol*, ſed primum parlabo cum illo.

Cup. Trin ——— Tran.

Igno. Quid audio? num cornuat iterum hic? ſuper vitam meam eſt geldator, valde timeo illum riotoſum.

Cup. Trin ——— Tran

Igno. At Lucanus ait, Cornu tibi cura ſiniſtri.

Cup. Ha, he, nunquam reſpexit pecus; qui currit currit, ſed qui fugit volat. Introiens riſi, *Pollam* uxorem narrare vicinis modo

modo pro certo hunc *Ignoramum* esse *Dæmoniacum*, credit illa, credunt illi: optima hinc dabitur occasio amplius, si opus, malefaciendi huic. Quanquam enim de *Rosabella* succesſit inauſpicato, dabo usque operam *Antonio* tamen. Aliquâ spero mihi alios extricabo nummos. Intro nunc ibo ad *Dracænam* meam.

Actus Quartus. Scena Prima.

Argumentum. Antonius Roſabellam *ſuam invenit, idque machinantur, ut cum jam nævum habeant in læva mala, ſe eſſe* Antonium *ſimulet*, Roſabella Catharinam, *alteram* à *Manlii filiis agat, quæ* Antonino *deſponſabatur*; *utque id melius fiat, uterque ut loquatur Anglice.*

Antonius. Roſabella.

Ant. ATqui ego hoc idem, ſpes mea, ſpondeo tibi, Nos igitur niſi mors ſola nihil ſeparaverit.

Roſ. Equidem bene cadet ſpero, quoniam tam auſpicato convenimus modo. Cæterum unde, amabo, nævus hic tibi in mala tam ſubito natus?

Ant. Scies, *Londini* mihi geminus germanus eſt.

Roſ.

Ros. *Antoninus.*

Ant. Scilicet, olim narravi tibi.

Ros. Qui tibi tam similis, ut ne vel parentes vos queant internoscere,

Ant. Recte, nisi *Antonino* dextræ adnatus malæ nævulus invicem nos distinxerat.

Ros. Intelligo.

Ant. *Triconis* itaque consilio pictor mihi hunc appinxit nævulum, *Antoninum* uti hoc pacto me esse assimulem, quasique *Londino* veniam à *Dorothea* matre.

Ros. Quomodo isthoc quæso ?

Ant. Nempe, quo ita in patris simul accipiamur ædibus.

Ros. Tu forsan, verum quid de me fiet interea ?

Ant. Tibi prospectum etiam erit itidem ac mihi. *Antoninus* nuper uxorem ducit *Catharinam*, è *Manlii* filiis alteram, tu jam illa es, ergo uxor mea *Catharina.*

Ros. Tuque *Antoninus* maritus meus.

Ant. Optime.

Ros. At nunquam illam vidit *Catharinam* pater ?

Ant. Nunquam ; frater autem ex quo cum matre sexennis relictus est *Londini*, neque illi nos, neque nos illos interea intervisimus.

Ros. Quî id ?

Ant.

Ant. Huc ut profecti bello capti ſumus: ſci'n jam quid te velim?

Roſ. Scio.

Ant. Loqueris etiam *Anglice.*

Roſ. Optime; nam *Feſſæ* primo didici ex *Anglia* quæ mihi tum pediſſequa: poſt hic etiam quo melius calleam cum tui, tum gentis cauſa, cum *Anglo* mihi familiari loqui conſuevi *Anglice.*

Ant. Idemque, quod patria eſt *Anglia*, factitavi cum *Anglis* ego.

Roſ. Deinde porro.

Ant. Cum in patrem igitur incidimus, loquemur *Anglice*, illumque qui ſit, neſcire ſimulabimus.

Roſ. Recte.

Ant. Literas à *Dorothea* matre quaſi habeo ad patrem hic. *Trico* finxit optime ſcripturam. At, at, pater ecce egreditur, volebam melius docuiſſe te; ut vero tu ſubſervias orationi utcumque opus ſit verbis, vide.

Roſ. Faciam.

Ant. Tace.

ACTUS IV. SCENA II.

Argumentum. *Conveniunt eum* Theodoro; *illum de* Theodoro *interrogant, & tandem ex ſermone, navo, caterisque ſignis nomi-*

nominibuſque hos eſſe Antoninum *& Catharinam perſuaſus eſt, narratq; illis* Antoninum Londinum *hodie navigaſſe, ut ipſos conveniret: illi literas* Theodoro *tradunt quaſi* à Dorothea.

Theodorus. Antonius. Roſabella.

Tha. NOtarius nunc mihi adeundus eſt, hercle plena res moleſtiæ litigare, ſed quid video? filiumne meum *Antonium?* videtur equidem; nequaquam, fieri non poteſt ut redierit is. Dii boni! is eſt tamen. *Antoni!* hola *Antoni!* nihil reſpondet mihi, ipſus non eſt, verum illi quam ſimilis: verum ipſus eſt; *Antoni, Antoni,* hola!

Ant. What means the Old Gentleman?

Theo. Hem, loquitur *Anglice,* quin ſecum mulierem ducit; quæ tu es, aut unde quæſo; num intelligis?

Roſ. We both underſtand your Language Sir, but cannot ſpeak it? do you ſpeak Engliſh *Sir, I pray.*

Theo. Intelligo tantum, *Antoni,* quid non reſpondes mihi? *Antoni,* inquam.

Ant. Who would you ſpeak withal, Sir?

Theo. Tecum loquar, quid *Anglice* reſpondes, Impudens?

Ant. Good words, Sir,

Roſ-

Ros. *You are very uncivil, Sir, to Strangers; an Old Man too, fie.*

The. Num fallor? forte *Antonius* non eſt, alium ornatum habet, fabulatur etiam *Anglice*, quod neque ſolet, neque perire ut puto poteſt; certe alius eſt: verum facies illi prorſus eadem, proculdubio ipſus eſt.

Ant. *Good old Father, can you tell me the way to the Palace?*

The. Annon tute *Antonius?*

Ant. *I am not* Antony, *though my Name be very neartit.*

The. Quid ineptis? negas te eſſe *Antonium?*

Ros. *Pray God he be well in his Wits.*

Aut. *Sure, he is not well.*

The. Num inſanio ego? quamobrem?

Ant. *You call me* Antony; *and talk as if you knew me.*

The. Vel tu *Antonius*, vel ego vere inſanio.

Ros. *Pri' thee lets be gone?*

The. Quid dicam? navem ut conſcenderat vidi procedere longiuſcule. Hæreo aliquantulum.

Ant. Bene eſt, occepit dubitare.

The. At tentabo adhuc.

Ant. *Fare you well, Sir.*

The.

The. Mane quæſo; quod tibi nomen eſſe dicam?

Ant. You are very inquiſitive, Sir, but my Name is Antoninus.

The. Antoninus! cujas es?

Ant. I was Born at London, *but my Parents were of* Bourdeaux.

The. Patris nomen?

Ant. Theodore.

The. Matris?

Ant. Dorothy: But I Pray you Sir why ask you theſe particulars?

The. Alioſne habes liberos mater?

Ant. One more here in Bourdeaux *my Twin-Brother: Do you know one* Theodore *here a Gentleman in this City?*

The. Noſti illum ſi videris *Theodorum?*

Ant. No indeed Sir, though he be my Father, I *have not ſeen him this* 15 *Years.*

The. At ego à dextra in mala nævulo certo ſi videro novi *Antoninum*; ſine quæſo inſpiciam.

Roſ. He is a curious Examiner.

The. Ecce nævum, jam ſcio te meum eſſe *Antoninum*; veni in amplexus fili. veni.

Ant. What now?

The. Tuus ego ſum pater *Theodorus*; priuſquam enim nævum huc inſpexeram, fratrem

fratrem tuum *Antoninum* tui ſimillimum credidi.

Ant. You my Father?

Roſ. Jam in tuto ſumus.

The. O mi Antonine.

Ant. By your pertinent queſtions, Sir, now I believe you are my Father, Pardon I beſeech you my former Incivilities.

The. Mi *Antonine*, gratulor adventum tibi: mater *Dorothea* quid non venit? ut valet?

Ant. She is well Sir, and remembers her beſt Love unto you by me, and this Letter.

The. Mox perlegam:

Ant. You ſhall underſtand there the Occaſion that Detains her.

The. Sed quænam eſt illa, quæſo?

Ant. My Wife Sir, is one of Alderman Manly's *Daughters.*

The. Catherina?

Ant. The ſame Sir.

The. O Catharina, nurus mea chariſſima.

Roſ. My Dear good Father.

The. Quam optato *Catharina* etiam, ut mihi præ gaudio nunc exiliunt lachrymæ.

Ant. I Pray Sir, how doth my Brother?

The. Londinum verſus is hodie vos accerſitum abiit.

Ant. I am ſorry I ſhall not ſee my ſelf in him ſo ſoon as I hop'd.

ACTUS

ACTUS IV. SCENA III.

Argumentum. Trico *hujus fraudis machinator quasi à villa veniens salutat hunc quasi* Antonium: Theodorus *ait esse* Antoninum, *&* Catharinam *hanc esse*; Trico *nolit credere, novit ille hunc esse* Antonium *& illam forsan amicam ejus, non* Catharinam, *aliquid subesse fraudis; tandem videtur credere.*

Trico. Theodorus. Antonius. Rosabella.

Tri. HInc ego omnia subauscultavi clanculum; adibo jam quasi à villa venerim, Here, sudavi strenue apud villam hodie: phy, immodice caleo.

The. Quid non venit villicus, ut jusseram?

Tri. Bos ille camurus æger est, malum, nescio qui; nunc illi medicatur, cras aderit.

The. Bene factum.

Tri. O here *Antoni*, salve, nimium rediisti cito.

The. Ha, he, quem arbitrare hunc?

Tri. Quem nisi *Antonium*?

The. Geminus frater *Antoninus* est, illic equidem simillimus.

Tri.

Tri. Here, ne me ludos facias, ipſiſſimus eſt *Antonius.*

The. Tace ſtulte.

Tri. Quænam eſt illa mulier?

The. *Catharina* uxor ejus.

Tri. Amica forſan vel ſponſa: quid me ludis here? viden' ut ſubrideat?

Ant. *What bold Companion's that?*

Tri. Papæ! quis ille fermo eſt?

The. *Anglicus.*

Tri. Jamne *Anglice* fingit; here dic ſerio, num *Antoninus* ille?

The. Maxime.

Tri. Vera loquitur.

The. Num mentior?

Tri. Mentiri minime, forſan mendacium dicere.

The. Ha, ha, he.

Tri. Rides jam? at ne poſt doleat cave: moneo, tantum here moneo, ſcis me fuiſſe apud villam, vide ne culpam in me transferas poſtea.

The. Nolo, ita me dii ament nolo.

Tri. Memento.

Ant. *Come, Sirrah, you and I muſt jeſt a little together.*

Tri. In malam peſtem *Anglicum* hoc.

The. Ha, he, quid non jocaris?

Roſ. *Good Sir, let him alone, he is not worth your Anger.*

Tri.

Tri. Here, vin' me mentiri etiam ?

The. Accede huc.

Tri. Abſcedat ille.

The. Habet *Antonius* in mala nœvum.

Tri. Ille ? minime, audivi *Antonium.*

The. En vide.

Tri. Hercle, here, jam tecum ſentio ; extra nævum illum vero cætera quam ſimilis.

The. Nunc abi tu ad *Pætum* Notarium, cras me venturum dicito.

Tri. Abeo, at tu *Antonine* ſtultitiæ quæſo ignoſcas meæ.

Ant. *Well, be it ſo.*

The. Nurus, feſſam te de itinere eſſe arbitror.

Roſ. *A little, Sir.*

The. Amabo, introeas igitur. *Antonium* enim de rebus *Anglicis* paululum percontari libet.

Roſ. *At your Pleaſure, Sir.*

The. Heus vos præite, filiæ meæ commonſtrate ubi ſe refocillet commode. Jam uxoris literas perlegam. O dulces literas !

Tri. O fraus dulciſſima ! nunc congerronem *Cupem* adibo, cui præcipiam quid agat inſuper, ſi hæc fallacia in anguſtum venerit, uſque nos excubabimus hic : me miſerum *Pyropum* video, properat quantum poteſt.

Ant.

Ant. Hei mihi! cujus veſtimentis induor, veſtiarius adeſt; niſi jam me *Trico* adjuvat perii funditus.

ACTUS IV. SCENE IV.

Argumentum. *Cum omnia jam eſſent in tranquillo,* Pyropus *veſtiarius (cui pro ornamentis ſubæratum annulum oppoſuiſſent pignori) venit querulus: illi ſe eſſe* Antonium & Catharinam *negant* Anglice; *ille ſua videns Ornamenta confutari nolit, ita ut pene fraus tota detegeretur, dubitare enim cæpit* Theodorus.

Pyropus. Antonius. Theodorus.

Pyr. QUem mihi *Antonius,* in pignus dedit pro ornamentis annulum monſtravi aurifici, ſubæratum ait, neque carbunculum eſſe hunc, ſed nihil prorſus ſcite tinctum vitrum. Quam lepide me lactabat verſutus ille ſervus, cum dixi ego *ut ſcintillat ſane,* is ingeminabat *ut ſcintillat ſane*: verum quæſticuli cauſa ego nunc aio *ſane,* nunc juro *plane,* fallimus & fallimur invicem: at ne nunc circumducar ornamentis ver eor

Ant. Totus timeo.

The.

The. Literas quidem amanter & cordate ſcriptas.

Ant. Defeſſus ſum pater; Introeamus, *I pray.*

The. Noſtrum etiam ſcis ſermonem loqui?

Ant. *A Word or two, Sir:* profecto mei plane oblitus eram, ita me hic perturbat veſtiarius.

Pyr. Sed eccum ipſum opportune.

The. Introeamus igitur.

Pyr. Monſieur, ſiccine tui ordinis virum mecum agere?

The. Eccum etiam alterum, ha, he.

Pyr. Ridere paulo minus eſt quam deridere.

The. Ha, ha, he, riſum continere nequeo, da veniam multis de cauſis. Hilaris ſum hodie, idque meritiſſimo.

Ant. *Another miſtake Sir.*

The. Quicum putas jam te fabulari?

Pyr. Cum juvene illo *Antonio.*

The. Scibam errare te. ha, ha, he.

Ant. Adhuc ſalva res eſt.

Pyr. Aio *Antonium* iſtum pro ornamentis ſubæratum pignori appoſuiſſe annulum.

Ant. *Sir, this Fellow is ſome cheater ſure.*

The.

The. Tecum sentio: quin aio *Antonium* hinc abiisse *Londinum.*

Ant. The more I look upon the Fellow, the worse I like him: If you Mark him well Sir, he hath a Knaves look.

The. Non placet hercle.

Ant. Sir, will you give me leave to beat the Knave?

The. Placide.

Pyr. Anglice jam: video quam rem facitis.

The. Quoties iterabo tibi, non est hic *Antonius*?

Pyr. Quis est igitur?

The. Frater *Antoninus.*

Pyr. Erat hodie prius is *Antonius*, nunc *Antoninus*, mox erit forsan *Antoninulus*, atque ita ex nominis diminutivis mea postulatis mihi diminuere vestimenta.

The. Ha, ha, he, responde, numquis in vultu nævus illi *Antonio*?

Pyr. Neutiquam.

The. Huic est vide.

Pyr. Fallor annon? Immo non fallor, meis indutum video ornamentis, nullus iis nævus additus est.

Ant. Sir, he sees I am a Stranger, and means to abuse me.

The. Quid hic tuis ageret vestimentis?

Pyr

Pry. Dixit ſe velle quendam facere ſycophantam.

Ant. Come hither Sirrah, you.

Pyr. Ornamentis cupis me eludere *Anglice*, reddes tamen *Gallice.*

The. Obſtinatus eſt de veſtimentis; quid ſit, animi pendeo.

Ant. Perii, hæſitare incipit. *Sir it may be* Antony *borrow'd ſome Cloaths of him.*

The. Alia res eſt, quicquid eſt.

ACTUS IV. SCENA V.

Argumentum. Cupes *ut confirmet hunc* Antoninum *eſſe, venit tanquam nauta pecuniam ab* Antonio *poſtulatum; minatur Pyropo adeo ut fugiat, & viginti coronatis emungit ſenem, qui intro it cum filio:* Triconi & Cupi *jam cura eſt ut abſterreant* Ignoramum, *quam ex verbis* Pollæ, *tota vicinia habuit pro Dæmoniaca, itaque illum exorcizandum ſtatuunt.*

Trico. Cupes. Antonius. Theodorus Pyropus.

Tri. JAM loquere *Anglice*, atque aſſimula quaſi ——

Cup. Scio, ne mone: *Anglus* nauta nunc

nunc ſum, huc *Antoninum* qui advexi hodie; niſi ego hunc confuto veſtiarium- ———

Tri. Propera, hic ego me interea abſtrudam prope.

Pyr. Vin' lictores adduci huc qui mea tibi detrahant ornamenta?

The. Quid ſit dubito.

Cup. O Maſter Antonine, *God ſave you Sir, I come for Money Sir, for your Paſſage.*

Ant. Welcome Mariner.

Cup. How doth Miſtreſs Catharine?

Ant. Shee's well within here.

The. Quis ille eſt?

The. The Maſters Mate Sir, that brought us over.

The. Opportune, num tu hunc *Londino* advexiſti huc?

Ant. He underſtands you not Sir, he aſks if you brought us from London *hither.*

Cup. Marry did I Sir?

Ant. *Here is an odd Fellow ſays no.*

Cup. Doth he in truth?

Ant. *And ſays that I am not* Antonine.

Ant. *And that I wear his Cloaths.*

Cup. Better and Better: But doth he indeed? the Rogue means to Cheat me of my Hire; ſhall I beat the Slave.

The.

The. Mane; heus, nauta ille *Anglus* adeſt qui vexit hunc, quid jam ais?

Pyr. Bene, video quid molimini.

Ant. This Fellow will not believe you.

Cup. Is he an Infidel? let me come to the Pagan.

Pyr. Minatur etiam, quæ hæc res eſt?

Cup. By the faith of a Sailor Sir, there be an Hundred Mariners, *that can teſtifie I brought this Gentleman and Miſtriſs* Catharine, *over in the good Ship called the* Speed-well.

The. Centum ait ad portum nautas hoc idem teſtaturos.

Pyr. Video ex compacto agi.

Cup. Hang him Swabber: doth he grumble? If you love me, let me give him a ſalt Ele, while I am in Heart: Money Sir for the Paſſage.

Ant. I pray Sir give him his Money, I have not enough to Pay him.

The. Quantum eſt?

Ant. How much?

Cup. Six Pounds you know, and Richly worth it though I ſay it; you had as good Biſket and ſalt Beef.

The. Heus *Richard*, affer huc viginti coronatas.

Pyr. Quid viginti nomias? nihil agis redde ornamenta.

Cup. I know he ſpeaks ill of me, I muſt needs hang him.

Pyr. Quid agis? perii.

The. Omitte.

Cup. What Cony-catchers here?

Pyr. Siccine? in jus vocabo vos.

Exit Pyr.

Cup. Do you mumble ſtill: 'twas time for you to go, I Faith: your Son, Sir, was never Sick all the way; marry his Man and his Maid, was fain to be ſet on Shore.

The. Alios tibi ſervos dedero. En tibi.

Cup. I marry Sir, I underſtand this well, here is a brave Wind for us if it would hold; this Week I am for London *again, will you any thing to your Mother?*

The. Salutem meo nomine matri nunciet, jube.

Ant. Remember my Father's love, and my Duty.

Cup. I will, adieu.

The. Eamus jam intro, fili.

Ant. Mi *Cupes* ſervaſti me.

Cup. Abi tu ne deprehendamur hic?

Exit Ant.

Tri. O mea fraus! confirmâſti *Theodorum* probe.

Cup. Nactus etiam aridum argentum *Trico, good Engliſh, very good Engliſh,* hinc

hinc alia parabitur cœna, *Polla* haud coquet tamen.

Tri. At quid si nunc *Ignoramus* venerit?

Cup. Veniet scio, & turbellas dabit, inveni tamen ut illum porro ludificemur.

Tri. Quidnam?

Cup. Quâ exipsius, quâ ex *Pollæ* verbis, dæmonia cum esse eum per totam vicinium rumor jam increbuit.

Tri. Illum itaque exorcizabimus.

Cup. Recte, atque id ipsum me facturum *Pollæ* prædixi antea.

Tri. Rediistis ergo in gratiam.

Cup. Scilicet, atque promisit insuper hac in re velle se opitulari mihi: una opera si nunc *Torcol* venerit aliqua absterrebimus.

Tri. Sed quis exorcizabit?

Cup. Me vide, atque per tempus en exit frater *Cola*, lepidus compotor meus, mirum ni is quod solet me quærit, ut poscat poculis. Eum, certum est, collegam asciscam mihi.

ACTUS IV. SCENA VI.

Argumentum. *Forte fortuna* Trico & Cupis Colam *inveniunt combibonem* Cupes & *monachum*; *cum illo agunt de exorcizando* Ignoramo, & *postea in e-*

jus monaſterium deferendo. Cupes *ut ſeſe ornet,* Cola *ut Pompam traducat ad exorciſmum, exeunt.*

Cola. Cupes. Trico.

Cola. HA, he, ubi nunc *Cupem* inveniam combibonem meum?

Cup. Simne ego?

Col. Confratris mei cucullum hic & libros vici in alea modo: Jurat is quaſi auriga nunc, & me diris devovet. Nihilominus *Cupes* hæc vendat volo, quo laute cœnemus una, nam nequeo ſemper victitare juſculo. Ibo quæſitum eum.

Cup. O mi confeſſor.

Col. O mi confeſſor,

Cup. Mi ſpiritualis pater.

Col. Mi carnalis frater.

Cup. Bibamus molle vinum!

Cul. Sed cyathum ter trinum.

Cup. Cucullate pater.

Col. Hæc eſt lingua bubula.

Cup. Frons non erit nubila.

Cup. Delicate frater, ha, he, rideamus, amplexemur invicem.

Cup. Frater, tua nunc mihi opera opus eſt.

Col. Quid eſt,

Cup.

Cup. *Ignoramus Anglus* quidam nobis exorcizandus eſt.

Col. An dæmonem habet?

Cup. Quaſi: ſed poſt narrabo tibi hoc ſi feceris.

Col. Faciam libens, nam larvatus non ſit licet, famam inde mihi, ut alii itidem forſan excitavero: Clarus frater *Cola*, ſanctus *Cola* fugat dæmones, ha, he.

Tri. En tibi cucullum opportune.

Col. Vendatur.

Cup. Nondum: Nam frater *Cupes* etiam fugabit Dæmones, hoc me ornabo jam in exorciſmo, quo te ipſe adjuvem,

Col. Optime, ha, he, optime. Induam mihi vultum miſerabilem.

Tri. Poſtquam exorciſatus eſt ad tuum deferri cures monaſterium, ubi eum alii detineant fratres aliis exorciſmis.

Col. Fiet: poſt illa, mi confrater, linguam hanc nos bene exorciſabimus.

Cup. Cum a qua minime, ſed vino benedicto.

Col. Ha, he, certe cœnabimus ad ſcropham nentem. *O qu'il y à de bon vin là*, cantabimus, ſaltabimus, hei, hei, verum tu hæc vendas tamen.

Cup. Quid? veteres poculatores & ſaltatores, frater *Menot*, & frater *Maliard*, etiam, ô ridiculariosa.

Tri. Propera quæſo, abi, & orna te.

Cup. Frater, hinc tu nunc eas ad Sti. *Severini*, illinc ad exorciſmum pompam huc traducito; ipſe continuo ubi me exornavero iſthac in platea tibi obivam dedero.

Col. Eo; ſed linguam hanc dum redeo ſerva diligenter: *Sis Fidus Achates.*

ACTUS IV. SCENA VII.

Argumentum. Ignoramus *currens ut prehendant* Dulman, *prehenſo minatur.* Trico *exit ut hæc aperiat* Antonio. Dulman *affirmat* Ignoramo, *ſe illam* Roſabellam *tradidiſſe illi quam ſibi* Torcol *tradidit.* Ignoramus *illi narrat quo fuit in periculo inter caſtratores.*

Ignoramus. Trico. Dulman.

Igno. SToppa *Dulman*, ſtoppa fellonem, ſtoppa *Dulman*, ſtoppa.

Exit.

Tri. Adibo *Antonium*, rem omnem aperiam illi, inde per angiportum poſt ad *Cupem* me recipiam.

Exit.

Igno. Stoppa *Dulman*, ſtoppa, ah vagabunde felo, habeo te per aures jam, *ne bouge point.* *Dul.*

Dul, Rone magiſter.

Igno. Ah fugitive, putabas quod non poſſem gignere te iterum, ſi eras ſuper faciem terræ? quid ergo fugitabas pro eo?

Dul. Abſcurrebam à te, quod eras in tam peltante cholera pro *Roſabella*, ut non volebas audire me.

Igno. Bonus annus de te; quid audiam? Ubi putatis quod ego inveni eum? per fidem meam erat ille in quodam communi loco jaciendi globos vocato a *Bowling alley*, ubi ille ludebat ad illicita luda contra ſtatutum: ibi, ſcio, luſiſti viam meis coronas.

Dul. Videbam ſuper tantum.

Igno. O, tu es ſuperviſor; fuiſti meus clericus viginti annos jam, num me vidiſti unquam ludere globis?

Dul. Non ego.

Igno. Non, ego warrantizabo: num es luſor? gigne tibi aliam deſkam, non ſcribes plus ad deſkam meam.

Dul. Si tu ponis me viam a te, ſum diſfactus ut oſtrea.

Igno. Quid ergo non portaſti *Roſabellam* mihi?

Dul. Illam *Roſabellam* portabam quam *Torcol* deliberabat mihi.

Igno. Funis de te, vis me contrarotulare adhuc: num habebat curvum collum?

Dul. Imo per fidem; & plorabant ita in departo, quod faciebant me plorare quoque.

Igno. Es magnus vitulus vecatus a *great Calf.*

Dul. Et dederunt mihi vinum & ſaccharum etiam.

Igno. Vinum & ſaccharum? ibi eſt; es bellus ſaccharatus ſtultus; tu vis disfacere tuum magiſtrum pro una pecia de ſaccharo.

Dul. Dedit mihi etiam unam peciam de auro.

Igno. Ubi eſt illa? da mihi.

Dul. Magiſter, illa eſt mea jam.

Igno. Es cognoſcens latro, ubi eſt mea counterpana?

Dul. Dixit quod portaret ſtatim poſt me.

Igno. Dixit? etiam talis lobba *Dulman? Dulman* revera.

Dul. Profecto, magiſter.

Igno. Hanga, hanga? putabam quod *Muſæus* erat major aſinus quam tu, ſed es major aſinus quam unus univerſitans.

Dul. Spero, non ita.

Igno. Non eſt major peſtilentia quam habere malos ſervientes; miſi etiam *Pacia* ac

ad *Torcol* pro *Roſabella*, ſed ille non venit neque ; puto ille currit viam etiam.

Dul. Quæſo pardona hoc, & pugnabo tanquam diabolus pro te ſi venerint Geldrii.

Igno. Imo ego pugnabo jam: veniant ſi audent, ſpero ſum bene appunctus pro illis : vide, non ſum?

Dul. Magiſter, non eſt *riota* portare tres dagarios?

Igno. **De defendendo** non eſt: ſi occido illos caveant à me, ſe **defendendo** quicquid facio faciam per legem.

Dul. Magiſter, ego copiavi hoc factum, vide.

Igno. Da mihi, ego copiabo te.

ACTUS IV. SCENA. VIII.

Argumentum. Ignoramus *miſerat* Pecus *ad* Torcol *pro vera* Roſabella, *quam* Torcol *ſuſpicatus eſſe* Triconis *ſycophantam, conjecit in carcerem, hinc* Torcol *ad* Ignoramum *venit &* Dulman, *qui ſe emunctos intelligunt. Minatur* Torcol Ignoramus, *& pro coronis, & quod falſo in carcerem conjeciſſet* Pecus, *euntque ſimul ad* Theodorum *ut ſycophantas inveniant.*

Torcol. Ignoramus. Dulman.

Tor. LEpide accepi *Triconis* ſycophantam, qui per poſticam ad me venit modo; Quis es? *Pecus Ignorami.* Quid vis tibi? Herus pro *Roſabella* vera me ad te miſit meus: Ha, ha, he, in carcerem feci ——— ideo compingi ——— *Triconis* hunc tenebrionem *Pecus*, *Portugallum* ut fallit *Trico.*

Igno. Cape hoc afine, ſemper ſcribis falſum Latinum; ſi non potes ſcribere verum Latinum ut ego ſcribo, abbrevia verba per dimidium, ſcribe cum dasho ut multi faciunt, ſic nec facies errorem in Latino, nec errorem in Lege.

Dul. Eſt bona regula.

Tor. O Senior Ignoramo, come eſta veſtra merced.

Igno. Come ſta villano in grano: Communis Pandorator ut es, ego complementabo tecum,

Tor. Ha, Ha, he, mi feſtiviſſime cognate, quam agit tua ſeniora *Roſabella*? Ha, he.

Igno. Num me moccas etiam? at habebo aures tuas, ſi pileus tuus ſit de lana.

Tor. Num te pulchræ cepit ſatietas *Roſabella?* ha, ha, he.

Igno.

Igno. Rides? Diabolus frangat tuum curvum collum; putas hoc esse rem ridentem?

Tor. Quousque adeo jocabimur? ha, ha, he.

Igno. Rides iterum? bene, rida jam, sed nisi faciam te ululare ad barram ut bubo. ——————

Tor. Hilaris es, gaudeo, ha, ha, he: sed tantum obsecro, serio hæc an joco?

Igno. Putas jocum pro *Rosabella* mittere unam veterem haggam?

Tor. Quid sit, miror.

Igno. Miras?

Tor. Servus tuus *Dulman* syngraphan mihi dedit & sexcentos aureos, signum etiam indicavit, huic itaque tradidi *Rosabellam.*

Igno. Veni tu huc bonus pro nihil, audis quid ille dicit?

Dul. Audio.

Tor. Num ego aliquam mala tibi Mulierem forma dedi?

Dul. Ille cui dedi monetam, is dedit mihi.

Tor. Tibine ego.

Dul. Ego nescio, sed erat talis *Torcol.*

Igno. Tace tu bos; & tu tace, audi chargeam, non respondo mihi nisi quod demando vos. Num hic ille?

Dul. Erat quidem. ——

Igno. Pax firrah, pax; hah, num hic eſt ille, qui. ——

Tor. Hercle non ego.

Igno. *Diabole*, non vultis tacere? reſponde cum rogo.

Dul. Magiſter. ———

Igno. Vis loqui adhuc? ſi ego te capio in manum —— num hic eſt ille, quid dedit tibi illam counterfactam mulierem?

Dul. Ille *Torcol* qui dedit mihi, non erat talis *Torcol.*

Igno. Jam parla tu, num tu dediſti *Roſabellam* illi?

Tor. Ille cui illam dedi, non erat talis *Dulman.*

Igno. Cui dediſti ergo? ego ſciam veritatem.

Tor. Alii, qui tuo nomine poſcebat eam.

Igno. Jam tu, qualis erat ille ſerviens qui habebat meos verſus?

Dul. Erat gracilis, gracillimus, & habebat parvam nigram barbam.

Tor. Nigram?

Dul. Immo nigram.

Tor. Væ mihi!

Dul. Et erat cum alio cum curvo collo.

Igno. Quomodo vocabat ſe?

Dul. *Mendoza.*

Igno.

Igno. Habes tu talem ſervientem? quid non dicis? habes talem?

Tor. Minime, minime; mendax *Trico* is me conjecit in *Tricas.*

Igno. Ergo forisfacies mille coronas: da, da, da: taces? cur non rides jam? non reſpondes? quid? vis eſſe preſſus ad mortem?

Tor. Dolor linguam impedit.

Igno. Habe **quare impedit** pro ea tum, da coronas, da, da, da.

Tor. *O Senior mio mucho honorifico, bezo las manos di* ———

Igno. Putas ſolvere me cum uno *bezo las manos?* ſolve bonam & legalem monetam, ſolve.

Tor. Quid de me fiet? ſecundo naufragium feci: oime, oime!

Igno. Dixi antea quod facerem te ululare ut bubo, ego docebo te. ———

Tor. *Miſericordia, mio principale Cavaliero.*

Igno. *Non principal Villaine, non principal Raſcal.*

Tor. Hercle ſolvendo non ſum.

Igno. Num vis ut faciam unum **Diſtringas**? recoverabo coronas per legem, ſi tunica tua eſt ſuper dorſum tuum.

Tor. Attamen in jus rapi vereor, Senior, quod ille nequam ambos nos decepit

probos viros: eamus nos probi ambo ut illum nequam castigemus probe.

Igno. I tu si vis, non decepit me, sed te: debet surgere per tempus qui decipit me.

Tor. Id me angit maxime quod *Portugallum* fefellit me, O impium illum! *Senior illustrissime*, ut mihi ignoscas obsecro.

Igno. *Non point*, Torcol, *non point, vous avez forfait l' obligationem*, causa patet.

Tor. Num mihi, quæso, misisti quendam cui nomen *Pecus*?

Igno. Imo, ubi est ille jam?

Tor. Da veniam, illum mandavi carceri, quippe *Triconis* putabam sycophantam.

Igno. Heida illum in gaolum etiam? **actio pro falso imprisonamento**; nisi firko tuum curvum collum jam. ——

Tor. Quin eamus, si placet, jam huc ambo ad *Antonium*; is eam deperit; videbimus primo si benigne aliquid possumus expiscari, post id lege agamus ambo fortiter; lege, Senior.

Igno Lege? ne cura pro lege, habebo & illum & te in lege.

Tor. Heus, hoc agam primum, cape annulum hunc, jube ad ædes meas adduca-tur *Pecus*.

Igno, Habebo te post tamen. *Dulman*, I

tu

tu cum eo, vide illum ire ad largum ſuum, ſed primum cape advizamentum.

ACTUS IV. SCENA IX.

Argumentum. Roſabella *cum* Theodoro *ſedens præ foribus, patruum videt &* Ignoramus; *illi eam vendicant pro* Roſabella; *illa* Catherinam *eſſe ſe affirmat* Anglice; *illi negant: tempeſtas ingruit, donec introiens* Antonius *narrat* Theodoro *illos eſſe Dæmoniacos, de quibus ſic rumor eſt totam per viciniam.*

Theodorus. Roſabella. Ignoramus. Torcol. Antonius. Dulman.

The. POſtquam refecta es, nurus, tibi haud inamœnum erit ſedere hic ſub dio; aſſideas quæſo.

Roſ. I thank you, Sir.

Igno. Fac ut dixi, & cura pro nihil.

[*Exit Dulman.*]

Tor. Eamus, Senior, & pultemus jam *tick, tock.*

The. Quis noſtras pulſat fores?

Roſ. Patruus & *Ignoramus* adſunt, petii.

The. Quid vis tu?

Igno. Ego neſcito, quid vis tu?

The. Quis es?

Igno. Roga illum si vis?

Tor. Senior, est *Causidicus Anglus, Senior mio excellentissimo, Senior de titulo, Senior.* ———

The. Numquid estis madidi?

Igno. Mad? testate vos, **actio defamationis.**

The. Quid est quod blateras?

Igno. Blateras?

Tor. Tace quæso.

The. Anglum aiunt hic larvis agitatum, næ ego hunc ipsum arbitror.

Tor. Senior, filium audio *Antonium* cognatam meam *Rosabellam* in ædes tuas adduxisse hodie.

The. Nusquam factum.

Ros. Quam nunc me vellem mortuam.

Igno. Si facias **concelamentum**, ego —

Tor. Clementer.

Igno. Clementer? quid mihi cum Clementinis?

Tor. Annon intus est tuus *Antonius*, Senior?

The. Non est; *Londinum* versus abiit is sed geminus hic *Antoninus* cum uxore venit *Catherina* hodie.

Tor. Subolet: pro comitate tua, liceat nobis illam spectare *Catharinam.*

Ros. Occidi.

The.

The. Illam ſpectare vos? lepidos homunciones.

Igno. **Ventre factas**, & ſequatur ſub ſuo periculo.

The. Num tu illos noſti, *Catherina.*

Roſ. *Who, I? indeed I know them not.*

Tor. *Per mi ſancti* ——— *queda*, hæc eſt mea cognata *Roſabella.*

Igno. Benedicite, hæc eſt mea **Covert Baron**, mea *Roſabella.*

The. Quæ hic fiunt præſtigiæ?

Roſ. *If I come now from* London, *Sir, how ſhould I know them?*

Tor. Anglice jam loquitur; intelligo aliquantulum, quippe qui *Londini* olim Mercator fui: non tu mea cognata es *Roſabella?*

Roſ. *Do I look like one of your Kindred?*

Igno. *Nay, I can ſpeak* Engliſh *too*; *what mine own Country-Woman? Little Pigſnie, my little Peperegge, thou knoweſt me I am ſure.*

The Sciam quid hoc eſt, *Antouine?*

Tor. Non tua jam noſti patruum tuum *Torcol?*

Roſ. *The Man in the Moon as well.*

Igno. *I will give a good round Joincture, I faith?*

Roſ. *I pray Sir; be wiſe if you can.*

Igno.

Igno. *Wife? O me! I am wiſe and fooliſh for thee, dear* Roſabella: *Pity, ſome Pity to a burſting Heart; be not ſo fair and cruel.*

The. Antonine, prodeas, ut ſciam quid ſibi volunt iſti.

Igno. *I ſee, though I am blind; I freeze, though burn in Love; I live, not but I die; I live to love, to love to live, and live not but in Loving: Nay, I can ſpeak Songs, Sonets.*

Ant. *See, this is the poſſeſs'd Man you heard of.*

The. Quicquid ſit, non hoc de nihil eſt.

Tor. Ita vivam, ut is ſurripuit meam *Roſabellam* mihi.

Ant. *O perjur'd!* ——

The. Num quis hic dolus ſubeſſe poteſt?

Igno. *Shine on me bright Sun; the Sun is no Sun; thou art the Sun, the Moon, and the Stars, and ſweeter far than is a Civet Cat.*

The. Seorſim, quæſo, tecum pauca colloquar.

Igno. *Bound I am in* **Frank** — **pledge** *to thee, and yet am in* **free Soccage.** *Ye goodly treſſed Nymphs, and ſimpering Syrens; O Purple and the White, ye Roſes, Lillies, and double Violets, ſpring of ena-*

mel'd

mel'd Flowers, and dinper'd Meads, green ſhady Groves, and chirping Birds; the warbling Streams, and whiſtling Winds, and dainty Roſabella —— Dixi. *Ha, ſweet* Roſe; *one* habeas Corpus.

Ant. *Hold off, Coxcomb, or I'll ſet you farther.*

Igno. Es tu ibi etiam? ſum appunctus pro te jam; hic me voluit geldare hodie.

Roſ. Quid de me fiet, neſcio.

Ant. Si tantillum morantur Exorciſtæ, actum eſt de nobis.

ACTUS IV. SCENA X.

Argumentum. Polla *oſtendit* & Cupi & *Colæ (monachorum cucullis indutis)* Torcol & Ignoramum *eſſe Dæmoniacos illos*: Theodorus *credit, exitque cum* Antonio & Roſabella *in ædes ſuas.* Trico *de* Pyropo *cavet. Illi comprehendunt* Ignoramum, *tanquam exorciſtæ.* Torcol *fugit.*

Theodorus. Antonius. Torcol. Ignoramus. Trico. Cupes. Cola. Polla. Roſabella.

Col. O Mi frater *Cupes*, quam te hic cucullus condecet! ha he.

Tri. Properate quæſo.

Col.

Col. Post exorcismum cœnabimus una opipare.

Tri. In malam crucem; de cœna fabulamini, cum nobis tam prope imminet exitium?

Cup. Eamus.

Tri. Jam quid *Pyropus* agat, ibo spectatum.

Tor. Vera hercle dico.

The. Quanquam vix credibile est, hoc mecum perpendam tamen.

Pol. Accedite pii viri, hic ille miser est.

Igno. Tunc ades iterum? profecto habebo te in *coram nobis.*

Pol. Boni fratres, hic est ille dæmoniacus, hic alter illius socius.

Tor. Quid sibi volunt isti?

Igno. Torcol, si est sorciera super faciem terræ, hæc est sorciera; sum in quandario si manebo, annon.

Tor. Mane.

The. Quid hoc? quid facturi, fratres?

Col. Opus charitatis, quod boni orarunt nos.

Cup. Hic est dæmoniacus, cave tibi ab illo, si sapis.

The. Recedam, næ hoc suspicabar antea.

Ant. *Lo you Sir, I told you so.*

The.

The. Profecto hic me *Torcol* deluſerat penè.

Tor. Quæ hæc machina? quid vultis fratres?

Col. Tace tu.

Cup. Vel nos te —— ſi turbas ſacrum.

Col. Tentemus primum aqua benedicta.

Igno. In nomine Diaboli, cur jacis aquam in faciem toties?

Pol. Væ mihi, invocat Diabolum.

Cup. Hic eſt *Lydius lapis*, diabolus horret aquam benedictam.

The. Porro fratres, quod veſtrum eſt facite, miris modis agitatur.

Col. Quam diu tu vexatus?

Igno. Quid eſt id ad te? fui toto hoc die terribiliter moleſtatus.

The. Fatetur etiam.

Cup. Qua forma venit cum vexabat te?

Igno. Nunc cum curvo collo ut hic eſt, nunc in forma *Dulman*, nunc ut ſorciera ut hæc, nunc in forma ſuis geldatoris ut hic, nunc in illa forma *Roſæ*, *Roſæ*, multis modis.

Cup. Per multi ſunt video.

The. Miſerum hominem!

Col. Nunquam à te fugit?

Igno. Immo *Dulman* fugit ſemel hodie, ſed eſt mecum iterum jam.

Ant.

Ant. *Keep off, 'tis the very same I saw at* London.

The. Apagè sis.

Cup. Numquis te affligit etiam ?

Tor. Vos scilicet ; quid vultis ? num nos ludos facitis ? quid malum, tam sæpe inspergis aquam mihi ?

Col. Neque hic aquam benedictam patitur; ambo similitèr affecti.

Cup. Ita res est, quærunt illam, cave tu.

Ros. *Alas ! Alas ! For God's sake, let's be gone.*

Pol. Veniant ad me si ausint isti incubi.

Pol. Ex ipso vultu videre est hunc esse arreptitium.

Ros. *I am afraid of them ; good Sir, let's be gone.*

The. Pie facitis fratres, sed obsecro abscedite longius ad ædibus ; libenter nolim neque dæmones neq; demoniacos nostris esse tam prope hic, da quæso aquam benedictam.

Ant. *And me.*

Ros. *And me, Sir, I pray you.*

The. Secedite ab illo.

Tor. Jamne abis *Rosabella ?* redi quæso, redi.

Ig. Mea *Rosabella*, retorna ad me : *Rosabella* non audis ?

Tor. Rosabella,

Ig.

Ig. Roſabella, inquam.

The. Ut vociferantur?

Cup. Sunt hi dæmones Incubi, caveant ſibi feminæ.

Col. Quærunt ſibi Succubos.

The. Abeamus ———

Exit The. Ant. Roſ.

Ig. Roſabella, *I ſay, are you gone? Now a Pox go with you.*

Tor. Quæ vos intemperiæ tenent? Ite in malam rem.

Col. Comprehendite hunc Dæmoniacum, vincite eum.

Tor. Fugere hinc optimum eſt, ne male habeant me, aliquid ſcio moliuntur mali—

Exit Tor.

Cup. En fugit, ſequimini, ſequimini.

Col. Abiitne?

Ig. Ego abibo etiam, nam puto hi ſunt nebulones fratres.

ACTUS IV. SCENA XI.

Argumentum. *Ignoramum ad cathedram alligant & quæcunq; ille verba Cauſidicorum more locutus eſt barbara, tanquam tot diabolorum nomina ſuis fugant exorciſmis. Cola illum ad monaſterium deferri curat: Cupes cum uxore Polla (qua*

cum

cum jam in gratium rediit) ad œnopolium protinus.

Ignoramus. Cupes. Cola. Polla, &c.

Col. VOS qui cum palmis aſtatis, & herbis benedictis, arcte illum ad cathedram alligate.

Ig. Quid me attachiatis cum funibus & chordis ?

Cup. Tace.

Ig. O *Dulman*, *Dulman*, dixiſti hodie quod pugnares tanquam diabolus pro me, ubi es nunc *Dulman ?* ———

Col. Exorcizo te *Dulman*, fuge maledicte *Dulman*, fuge.

Ig. Fugit ſemel hodie, ſed ſi nunc venit *Dulman* ———

Col. Invocat *Dulman*, certe *Dulman* nomen eſt.

Ig. Cum peſte vobis, nomen eſt *Ignoramus.*

Cup. Diſcede *Ignoramus.*

Ig. Diſcedite vos, nebulones ut eſtis cum veſtra **Riota et Rowta.**

Cup. Prodi nequiſſime ſpiritus *Ignoramus*, conjuro te *Ignoramus*, juſticiæ declinator, ſeductor hominum, ſator diſcordiæ, diſſipator pacis, exorcizo te, quod eſt nomen magiſtri tui ?

Igno. Ego ſum magiſter.

Col.

Col. Eſt ipſe Beelzebub, fuge ipſe magiſter. conjuro te, quam cito vis exire?

Igno. Tam cito quam poſſum ex veſtris nebulonis digitis.

Cup. Conjuro te, quapropter hoc tibi accidit?

Igno. Propter *Roſabellam*, ob eam ita torqueor.

Cup. Abſcede *Roſabella*, abſcede.

Igno. Diabole, abceſſit.

Cup. Conjuro, unquamne dediſti illi animam antehac?

Igno. Quid id ad vos? Imo dedi animam & corpus & bona illi.

Pol. O ſceleratum!

Igno. Et præter juncturam, ſi maritaſſet me, habuiſſet **Francum Bancum.**

Col. Profuge ſis **Francum Bancum** ſepera te **Francum Bancum.**

Igno. Imo jam non habebit, ne timete; ſed ſi amaſſet me, habuiſſet multa bona **privilegia, infangtheef, outfangtheef, Tac, Toc, Tol et Tem.**

Col. Qua multi ſunt! exite omnes **Nivantef, nonanteff, Tac, Tac, Tol et Tem.** Exorcizo omnes vos malignos ſpiritus, ſive ſitis in pileolo diurno aut nocturno, in duplici lingua aut ſub lingua, in barba vel in capite.

Igno. O aſini, putatis quod Diobolus

tener

tenet *in capite?* tenet in froccis & ſoccis, & calvis coronis veſtris, fratres Diaboli.

Pol. Invocat fratres ſuos diabolos.

Col. Tace: eradicemini, ſive ſitis in Diploide manicata, vel tunica, ſive in manicis vel in Capſulis, vel in calamo, vel in cera, aut ſigillo, vel in cornugraphio.

Igno. Erat in *cornu* hodie.

Cup. Conjuro te peſſime Dæmon exi è *cornu.*

Igno. Peſtilentia de vobis & omnibus cornubus, niſi de cornu quod cornuat ad Prandium.

Col. Explantemini, ſive ſitis in ſyngraphis, membranis, chartis ſcriptis, vel non ſcriptis, verbis cum ſenſu, vel ſine ſenſu.

Igno. Vel in *Grey-Fryers*, vel in *Black-Fryers*, vel in *Crochet-Fryers.*

Col. Exorcizo vos; fugite peſſimi dæmones *Grey-Fryers*, *Black-Fryers*, *Crochet-Fryers*, fugite, ſive ſitis in braccis oblongis vel rotundis, vel in inteſtinis majoribus vel minoribus, vel in Coleotheca.

Pol. Ibi eſt video.

Igno. Ibi eſt in te video: niſi facio te tenere manum ſurſum. O fellones, quis habet manum in pockertoibi? Eſtis **Backbarend et handabenda!**

Cup. Fugite **Backbarend et handabend.**

Igno. Si fugiunt eſt **dizette felonia.**

Cup.

Cup. Sive eſtis in loculis, aut in Crumena, vel in auro, vel in argento, ſive bene parto, ſive male parto.

Igno. Illud eſt Dæmonium quod deſideratis, ſcio, robbatores ut eſtis.

Col. Adjuro vos nequiſſimi ſpiritus, ſi eſtis in femoribus vel inter femora, exite ſimul ab omnibus membris hujus creaturæ.

Igno. Hoc eſt bene ſi vult ire ſic.

Col. Et in pollicem ſiniſtri pedis veniatis

Pol. Ibi eſt, video, contundam ne aſcendat.

Igno. O, ô meos cornos! *o Pythoniſſa*, quid vis? Unum **magnum cape** de magno Diabolo capiat vos omnes & ſingulos, magnos & parvos.

Cup. Jam ſævit frater, da ſalem exorcizatum, ignem benedictum: exorcizo te, profumigo te.

Igno. Ignis ardeat vos: ſi dagarias capio, rumpam calvas coronas veſtras.

Col. Conjuro te, prodi dagarias.

Igno. Utinam poſſit **ſe defendendo.**

Col. Tentemus ſi ſit obediens. Repete nunc quod dico tibi in aurem. *Buz, buz, buz.*

Cup. Adjuro te reſponde quod quæro. *Mum, mum, mum.*

Igno. Nihil intelligo.

Cup.

Cup. Mum, mum.

Igno. Quid mummatis & moppatis ita ut Similæ ?

Col. Mum, mum, non jam ſentis abiſſe dæmones ?

Igno. Sentio ad minimum tres adeſſe hic.

Pol. Tres adhuc ?

Igno. Imo tres : puto hodie ſum diabolatus in bono ſerio ; ſi ſum, tu es ſorciera quæ feciſti primum, & vos eſtis ejus condiaboli, qui abettatis illam.

Col. Frater, ut video opus adhuc opera multa, ad fratres deferatur ſi placet ad monaſterium.

Cup. Fiat. Aliqui veſtrum eum intro huc auferte.

Igno. In nomine Diaboli quo portatis me *Fowle porridge bellied Fryers,* harrol, harrol, le ſcay le grand cuſtomer de Normandy, Harroul, *the Devil take you all.*

Col. Quam primum hunc noſtris tradidero, mox ad te rediero ; cœna parata ſit interea vide.

Cup. Fiet. [*Exit.*

Pol. Ha, he, lepidos ludos, frater.

Cup. Ha, he, ſoror nunc eamus ad œnopolium, hoc meum eſt monaſterium.

Pol.

Pol. Ob hoc factum, mi frater *Cupes*, Mecastor quo vis ibimus.

Cup. Scis me te amare mea *Polla?* quæso amemus invicem, scis uti argentum tibi dedi, quod si mansueta eris dabo, & dabo, nihil deerit tibi.

Pol. Amabo te dehinc. Eamus quo vis igitur.

ACTUS IV. SCENA XII.

Argumentum. Pyropus *cum lictoribus ut* Triconem & Antonium *in carcerem conjiciant comprehendunt* Triconem, *quem* Antonius *non agnoscit, ideo aufertur statim & ipse* Antonius *comprehenditur, quem tum* Trico *non agnoscit ut par pari referat*; Trico *recta in carcerem*, Antonius *ense se suo liberat.*

Antonius. Trico. Pyropus. Lictores.

Ant. O *Trico*, *Ignoramum* isthinc spectavi modo abreptum in cœnobium. Sed quid tu tristis es?

Tri. Alia jam tempestas ingruit, Here.

Ant. Me miserum, quid est?

Tri. Pyropum adire judicem vidi modo, canes assignavit illi is venaticos.

Ant.

Ant. Quos venaticos? *The Sheriffs Hounds?*

Tri. Lictores; te qui venantur ut capiant, & in carcerem ducant: patri jam demum palam fient omnia.

Ant. Comminiſcamur aliquid, mi *Triso.*

Pyr. Vos apud vos eſte nunc, nam illos qui mea habent ornamenta video, de hero non uſquequaque liquet adeo, verum ſervum illum mihi prehendi volo.

Tri. Perii quid me vultis?

Pyr. In carcerem eas, vel mea mihi reſtituas ornamenta; jam captus es.

Tri. Eccum ipſum herum, ab ipſo poſcito ſervus ego ſum.

Ant. Quid agam? diſſimulandum eſt.

Pyr. Vin' mea mihi reddi, vel hunc in carcerem trahi?

Ant. *Let him go whither he will for me, what have I to do with him? Shame you not to ſpeak with ſo little Reſpect to a Gentleman, and to a Stranger?*

Tri. Here, jam mitte *Anglicum* quæſo, & ſua illi redda ornamenta.

Ant. *Who are you? I know you not* (ſimulabo quaſi te neſciam.)

Tri. Jam ſimulabis quaſi me neſcias?

Ant. Et tace & ſimula.

Tri. Tace & ſimula? cum id quod vis nactus es, nunc me neſcire poſtulas.

Pyr.

Pyr. Non tu illum noſti ?

Ant. *I know him not I* (ſine ut te neſciam.)

Tri. Triconem neſcis tu ? Neſcis *Tricoſam*, here ?

Ant. *What Tricks ? What* Trico ?

Tri. Utinam nunquam fuiſſem *Trico* ! vin' me illi hinc abripiant ?

Ant. *What have I to do with you ?* (ſimula inquam & tace.)

Tri. Non auditis ut me tacere & ſimulare jubeat ?

Ant. *What a lying Knave is this, do I ſo ?*

Pyr. Si illum jam hinc rapio, haud inclementer ago.

Ant. *What is it to me, what you do with him ?*

Tri. Domini ſic ſervos tractant, cum eorum opera nacti ſint quod cupiunt, illos perdunt poſtea ; ficcine ingratus here ? Siccine autem annulos dari adulterinos homini probo & ſincero ſane ?

Pyr. Jam *ſane* iterum, at me non ſanabis ſic cum tuo *ſane*, alius nunc fio.

Ant. *Well, I will go about my Buſineſs, fare you well.* Dolet me hunc deſerere ; verum quid facerem ? [*Exit.*

Tri. Abiit ille improbus ? Sed frater, ea quæ mihi dediſti ornamenta ſalva hic habeo

habeo omnia in illis ædibus; ea jam si placet ipse reddam tibi; reliqua meus, uti vides, gestat herus.

Pyr. Abeant cum illo aliqui —— *Exeunt.* Interim vos hic operiar. Quota pars hominum ita sunt ut præ se vultum ferunt? Plerique ut annulus ille aurum specie simulant, & subæratum cum probis tinniunt.

Tri. En tibi: Ego quod ad me attinet, vide. Sum probus *sane.*

Pyr. Imo *sane*, liber esto igitur. Sed num is qui nævum jam habet, tuus idem qui mane herus est?

Tri. Annon censes?

Pyr. Censeo equidem in eum si rursum accidam, certum est in carcerem compingam: atqui eccum, ipse redit opportune.

Ant. Triconem reliquisse sic profecto pœnitet.

Pyr. Circumcingite eum.

Ant. *What means this?*

Pyr. Anglice loqui non valebit amplius, jam quo dignus es hinc abieris.

Ant. Trico, *I pray thee work some Trick now, that I go not to Prison.*

Tri. Hercle non intelligo.

Ant. Aliquid contechnare ne in carcerem abripiar, *Trico.*

Tri.

Tri. Jamne ego *Trico* ſum? tu me non noſti modo, neque nunc ego te.

Ant. Fabrica quæſo aliquid.

Pyr. Æquum eſt hunc abducier.

Tri. Quo lubet, ego hunc non novi (*ſimulabo quaſi te neſciam.*)

Ant. Num tu me jam neſcis, *Trico*?

Tri. St. Tace & ſimula.

Ant. Agnoſce me tandem, *Trico*.

Tri. Simula inquam & tace.

Ant. Heus tu, hic me novit ſatis, meus eſt.

Tri. Non ego, non novi eum ego (*ſine ut te neſciam.*)

Pyr. Jam aliam linguam loquitur, eamus.

Ant. Trico. vin' me rapiant hinc?

Tri. Quo placet. Ah, cum ingratum dixeris, omnia dixeris: ego abeo nunc. *Exit.*

Pyr. Age, ambula, in jus abripite.

Ant. *If I go to Priſon, 'tis my utter undoing.*

Pyr. Anglice iterum?

Ant. *I'll rather die: Away Knaves, Villains, or I'll kill you all.*

Pyr. Oime! Quo malum fugitis? Heus redite vos ô me miſerum. [*Exeunt.*

Ant. Aufugi tamen, ſed quid nunc agam? Veritas filia temporis proferet hæc in

in lucem, tandem reſciſſet pater, quem me tot malis pudet deluſiſſe dolis; atqui amoris cauſa multos multa feciſſe ſcio. Sed quid cum reſcierit pater? objurgabit, increpabit, ſevere accipiet primulum, verum ira paterna non poteſt durare diu. At quicquid futurum eſt, *Roſabella* nunc mea eſt, mea erit, illa ſalva, ſalva mihi omnia. Ibo nunc ad amicum meum, quicum conſilium capiam.

Actus Quintus. Scena Prima.

Argumentum. Dorothea *uxor* Theodori Antoniique *mater* Londino *jam Burdigalam venit, puerumque* Antoninum *cum* Catharina *ſua reliquit ad portum feſſos de itinere, itque in ædes mariti* Theodori, *ſecumque attulit puerum & puellam* Anglicam.

Dorothea. Vince. Nell. Richardus.

Dor. SAlve patria, natalis urbs *Burdigala* ſalveto.
Nunc *Dorothea*, demum annos poſt *Londini* exactos quindecem

The-

Theodorum virum, *Antoniumque* filium coram licebit visere.
Hos postquam bello fuisse captos in audiveram,
Nullum exinde mihi lætum affulsit tempus: cæterum hæc dies
Una omnes mihi eximet ægritudines. At me moror nimis.
Quadriga enim ad portum mittenda est mihi, Nurum huc.
Quæ advehat *Catharinam*; eumque ea *Antoninus*, manet etiam
In diversorio portui propinquo. Namque è mari lassa est,
Adeo ut vix aut ne vix possit ire pedibus. Jam illos ecce, si fecero huc.

Vin. *Good Madam, speak our Language, here's* Nell *and I, and a great many more understand not a word what you say: what shall we do in this Country?*

Dor. *Why,* Vince, *understandest thou nothing yet?*

Vin. *Scarce a word, yet I was in* France *once before.*

Dor. *Nor you neither,* Nell?

Nel. *No truly, I would I were at home at* London *again. They speak finely forsooth here.*

Dor. *Yes, you understand a few words; I taught you something; what's* Caput?

Nell.

Nel. *A Head, Forſooth.*

Dor. *Well ſaid,* Nell; *what's* Manus?

Nel. *A Hand, Forſooth.*

Dor. *Wat is* Brachium? Nell *ſay.*

Vin. Nell, *'tis a Horſe-tool.*

Nel. *What is it?*

Vin. *A Horſe-tool, ſay.*

Nel. *Shall I, Forſooth?*

Dor. *Say then what is* Brachium?

Nel. *A Horſe-tool, Forſooth.*

Dor. *Fie on thee!*

Vin. *Ha, he.*

Nel. *I, indeed, Forſooth,* Vince *told me ſo.*

Dor. Vince *is an unhappy Boy; well, ye ſhall both learn.*

Vin. *I, but it will be ſuch a while firſt.*

Dor. *Why ſo, Boy?*

Vin. *They ſay, that Women teach this Language beſt, and it will be this ſix years firſt e'er I ſhall get a Miſtreſs.*

Dor. *I will be thy Miſtreſs my ſelf.*

Vin. *I, but old Women never pronounce well; but pray, Madam, let me alone with my Mother-Tongue. I love my natural Speech, I am a Gentleman.*

Dor. *This was a fine Tongue for a Gentleman.*

Vin. *I know a Tongue worth two of it.*

Dor.

Dor. *What's that?*

Vin. *Marry a Neat's Tongue with Veniſon-ſauce.*

Dor. *Thou art a very Wag,* Vince ——. *Well, I'll go find out thy Maſter* Theodorus's *Houſe, they ſay, it is near the Palace, and that is here. I'll knock and ſee, tick tock.* Num hæ *Theodori* ædes?

Rich. Imo, ſunt.

Dor. Intuſne?

Rich. Maxime, quid vis?

Dor. Eum cupio alloqui.

Rich. Introeas ſi placet.

Dor. *Little ones.*

Nel. *Madam.*

Dor. *This is your Maſter* Theodorus's *Houſe, come with me.*

Nel. *Yes, Madam.*

ACTUS V. SCENA II.

Argumentum. Vince & Nell *jocantur invicem; viſo* Ignoramo, *quem pro inſano habent, aufugiunt.*

Vince & Nell manent.

Vin. *Stay,* Nell, *ſtay.*

Nel. *I cannot; O Lord, you are ſuch another, truly, I think.*

Vin. *O Lord, you are ſuch another Trull, I think.*

Nel. *I tell you, I muſt wait of my Lady.*

Vin. *I tell you, you muſt wait of me.*

Nel. *I will, Sir.*

Vin. *How now, Maid; where is your Courteſy? Down—— down—— down—— deſcend —— lower yet —— lower yet—— ſweep me the Ground with your Breech, and ſwim away.*

Nel. *Now I'll go.*

Vin. Nell, Nell, *Did'ſt thou ever ſee the Man in the Moon?*

Nel. *No Faith, prithee let me ſee it.*

Vin. *Look here.*

[Chops her under the Chin.

Nel. *Beſhrew your Heart-blood, you had almoſt made me bite my Tongue in two.*

Vin. *No matter for Ears and Tongues in this Country, we are both deaf and dumb here.*

Nel. *It's a ſtrange Country, all the little Barns ſpeak* French *here, and yet we cannot.*

Vin. *So do the Pigs too.*

Nel. *What?*

Vin. *Ouy, Ouy, Ouy.*

Nel. *Here's one thing I ſhall never endure.*

Vin. *What I prithee?*

Nel.

Nel. *They say, we Maids must drink nothing but Water.*

Vin. *That's true, but 'tis no matter, you'll make Water though you drink nothing but Wine.*

Nel. *Fie,* Vince, *how you talk.*

Vin. *As though you do not: What a simpering's here?*

Nel. Vince, Vince, *they wear fine Cloaths here.*

Vin. *I, but terrible foul Shirts: But,* Nell, *you must be very bold.*

Nel. *Why, are their Women so?*

Vin. *Yes, all with their blind Bayards.*

Nel. *You are always flouting.*

Vin. *You must learn to mock too, Jeer your own Father here on occasion.*

Nel. *I have a pretty wit for Banter, though I say it. But, good* Vince, *if you love me, take heed of something.*

Vin. *What's that?*

Nel. *Of eating Grapes, for fear you take a Surfeit.*

Vin. *I love them not, quoth the Fox, I would I could come by them.*

Nel. *Faith you'll be sick then.*

Vin. *I sick? what Heart of Oak, Body of Brass? I am not such a Puler as Mistress* Catharine, *to be Sea-sick, and have a Coach sent for me; well fare old Bell-metal.*

Nel. *Liſt, I think I am call'd: Nay, fie, Maſter* Vince, *you ſpoil my Ruff: Faith I'll give you no more Sweet-meats when I go to the Cloſet.*

Vin. *Peace,* Nell, *I'll carry you in by the Arm, after the* French *Faſhion. O my mad Damoſel!*

Nel. *O my Monſieur.*

Vin. *Go, yonder comes a Mad-man.*

[Exeunt.

ACTUS V. SCENA III.

Argumentum. Ignoramus *ſervis ſuis* (Dulman & Pecus) *narrat pro pacto tractarunt illum in Monaſterio, & quo modo evaſit de monachorum manibus.*

Ignoramus. Petus. Dulman.

Igno. DIabolus volet viam cum omnibus his frateribus & fraterculis etiam: ſi haberem focum, puto focarem hoc monaſterium in mente qua nunc ſum; ſed eſt felonia, puto, non focarem. At ite mecum, vos magni nebulones, ab hoc monaſterio ad *Weſtmonaſterium* ſi audetis pro ambis auribus; ſi capio vos ibi. ———

Dul Quid jam? Num eſt in uno fumo adhuc? Magiſter, ego liberavi *Pecus*, vide.

Pec.

Pec. Spero trounſabis *Torcol* pro hoc.

Igno. Trounſabis? Ego fui trounſatus hodie, ut puto nunquam homo fuit in mundo trounſatus. Pro hoc ſolo nunquam indurabo faciem fratris neque clerici dum vivo.

Dul. Ubi erant dagariæ tum ſe defendendo?

Igno. **Dagarias meas ceperunt et aſportarunt contra pacem regis, coronam et dignitatem ejus**; reliquerunt tres ſcaberdas, & ſpoliarunt meam ruffam, & obligationem hic.

Dul. Profecto eſt cancellata.

Igno. Volebant etiam facere me mille res; voluit unus me plorare, & in deſpectu mei naſi faciebat me plorare; & alius mummabat neſcio quid, & ego repetebam mummans neſcio quid; & quicquid dicebam erat Diabolus cum illis.

Dul. Quomodo dicis per illud nunc? In bona veritate hic erat terribiliſſimus dies.

Igno. Dies? Feſtum omnium ſanctorum præteriit puto hodie eſſe feſtum omnium Diabolorum.

Dul. Tu convenies cum illis uno die.

Igno. Habebo illos in præmunire.

Dul. Fac, & mendica hanc Friarium à Rege.

Igno. Nisi quidam *Angli*, inter quos feci aggreamentum, venissent in monasterium tunc per casum, qui me **noverint uniuersũ**, & certificabant quod non eram indiabolatus per meam fidem, puto murderassent me.

Dul. Quomodo dicis per illud nunc ?

Igno. Ita super eorum verba sinebant me ire ad largum,

Pec. Hic est casus meus, hæc est villa villanissima.

Igno. Burdeaux, *Burdeaux* in diaboli nomine, ego abibo cras, & si gigno *Burdeaux* semel super dorsum meum, si iterum returno ad *Burdeaux*, dabo illis veniam geldare me. Ibo nunc ad *Torcol* nebulonem, & nisi ille mihi det coronas meas & bonam satisfactionem, capiam illum in manum alio modo.

Pec. Habes illum super clunem nunc **pro falso impriſonamento.**

Igno. Eamus tres fortes, *nous ſomes trois*,

Dul. Ne time, Magister, ibimus cum una vindicta : eamus, nam video unum.

ACTUS V. SCENA. IV.

Argumentum. Dorotheam *cum* Theodora *colloquentem audiens* Trico, *se perditum novit, totamque periisse machinam, omnesque jam pater fraudes.* Dorothea Theo-

Theodoro *affirmat verum* Antonium *veramque* Catharinam *manere ad portum*; Theodorus *ſuppoſititiam* Catharinam *evocat*; Trico *ſe abſcondit.*

Trico. Theodorus. Dorothea.

Tri. ANtonium modo conveni herum meum, qui mulſa loquens blandis ita me demulſit dictis ne poſſum non ignoſcere; at quid video? herum *Theodorum* amplexantem feminam. Ha, he, etiam ſenex amat? hercle gaudeo.

Theo. Vix tandem oſculando amplexandoque pauſam dare queo, tantis ſum in gaudiis.

Dor. Non minor voluptas mihi eſt quam tibi, mi *Theodore*,

Tri. Mi *Theodore*, mea animula. Ha, he.

Theo. Tuo ex adventu videor *Dorothea*, reviviſcere.

Tri. Dorothea? tuo adventu perii.

Dor. Quo magis gaudeas, eſſedum quæſo jam adportum mittas, noſtram huc quod advehat *Catharinam*, quacum unà eſt *Antoninus.*

The. Modo in urbem exiit *Antoninus*, ſed jam nunc intus *Catharina* eſt.

Dor. Quin illos jam reliqui apud portum, poſt illa ad te nunc venio primulum.

Tri. Abi *Trico* ſuſpende te.

The. Huc evocavero illam uti videas.

Dor. Fieri non poteſt.

Tri. Malum, quid non illa cervices fregit antea in itinere?

Dor. Ne vivam niſi è mari ægra eſt adeo, ut vix pedem moveat.

The. Hola, Jubete huc ad me accedat *Catharina*,

Tri. Bene te intricaſti; tu es ille vafer & verſutus *Trico*; nunc quid agis? quid ſi huc? nihil eſt; ſi illuc? tantundem: nulla ſpes eſt prorſus.

The. Hola, *Catharina* huc ad me ocyus.

Tri. Hei mihi! ſed quod futurum eſt, *Trico*, futurum eſt.

The. Huc ad me *Trico* etiam, ſi ſit intus.

Tri. *Trico* etiam? at *Trico* non eſt intus, hic me abſcondam prope.

ACTUS V. SCENA V.

Argumentum. *Prodit* Roſabella, *ſe eſſe* Catharinam *affirmat: negante* Dorothea, *tandem rem totam confitetur: minatur illi* Theodorus.

Roſabella. Theodorus. Dorothea.

Roſ. WHat's your pleaſure Sir?

The. Dorothea, eccam *Catharinam* tibi

Dor.

Dor. Ubinam *Catharina?*

The. Illam aſtare vides, & tamen rogitas?

Dor. Falleris, hæc *Catharina* non eſt.

Roſ. Væ miſeræ mihi, quo me vertam?

The. Quo te avertiſti? quid nunc ais?

Roſ. Are you not my Mother in Law?

Dor. Good Lord, who are you trow?

The. Specta bene obſecro.

Dor. Quid vis ſpectem, mi vir? hanc ego nec novi, nec vidi uſpiam.

Roſ. O ſi nunc eſſem mortua? mori felicis eſt antequam mortem invocet.

Dor. Mihi crede, *Catharina* non eſt.

The. Quænam igitur es tu? quid non loqueris.

Roſ. If ſhe will not be my Mother in Law, alaſs Sir, I cannot help it.

Dor. Thou art a Good one, I warrant thee.

The. Quænam es? jam enim ſpecimen ſpecitur, quid non reſpondes mihi.

Roſ. Good Sir, I know not what to Anſwer.

The. Etiam taces? Num dignus videor quem ſic ludos facias, impudens proſtibulum.

Roſ. Whatſoever, I am, Sir, I am not diſhoneſt, the reſpect I bear unto you makes me forbear to anſwer theſe falſe and foul Terms.

Dor. I pray do not diſſemble, then I will ſpeak for thee.

The. Meaſne ædes ego fervere flagitiis? meque impleri adeo infamiæ & dedecoris patiar? Nunquam inultum feres.

Roſ. Ahime, *I was Born in an unfortunate Hour.*

Dor. Confeſs then, I pri'thee do.

The. Cum nullus ſubeſt color ad lachrymas recurrit, at te fictæ non juvabunt lachrymæ. Quid non diſtringo & expio hoc ſcelus? Non vis fateri? non vis fateri quæ ſis impudica?

Roſ. Da veniam quæſo, & fatebor omnia, infelix ego ſum *Roſabella*, at pudica tamen.

The. O jam noſtras es, jam vera redit facies.

Dor. Quis te huc adduxit? age, Vera loquitur.

Roſ. Antonius.

Dor. Illum eſſe doleo iſtiuſmodi,

The. Hoc illud eſt, à nave rediit ac *Antoninum* ſimulavit ſeſe, malæq; appinxit nævum, nonne?

Roſ. Scilicet,

The. O tempora, filii cum ſecure irrideant patres! verum tu illum in fraudem pellexiſti, pellex.

Roſ.

Roſ. Pellex ego non ſum, ignoſce quæſo, uxor ſum *Antonii.*

The. Tu uxor? uxor tu? cave dixeris, illecebra, linguam ne ego illam præcidam tibi.

Roſ. Quod factum eſt infectum fieri nequit: pro comitate itaque obteſtor ut prudentia tua feras, non culpes, quod immutari non poteſt.

The. At immutabo tamen, vel invitis fatis; connubii & vitæ ſimul tuæ divortium fecero.

Roſ. Bona mors eſt quæ extinguit vitæ mala.

The. O *Dorothea*, filium nos pene perdidimus *Antoninum.*

Dor. Nullum, video, in hac vita ſincerum eſt gaudium.

The. Non cenſes exemplum in eam edi oportere?

Dor. Cenſeo, ſed clementer.

The. Clementer? utpote quæ nobis corrumpit filium, cui ditem uxorem ego & nobilem dare jam decreveram.

Dor. Cuivis dolori remedium eſt Patientia.

The. Ignoſcas mea mihi *Dorothea*, ſi minime te nunc (quo decet) obſequio proſequar, animus eiam mihi valde perturbatus eſt; feſſam te de itinere eſſe ſcio,

introeas itaque & te recrees paululum; *Bannacar* etiam *Maurum* huc ad me meis evocato verbis.

Dor. Faciam ut vis; ſed tu ne ſævi nimis. *Exit.*

The. O me miſerum: nimirum die hoc uno plus vixi quam vivendum fuit, ſed cauſam hanc doloris eximam ipſe mihi: die hoc uno non vivit illa amplius.

Roſ. Quid meditatur ſcio, ſed me lubens paro.

ACTUS. V. SCENA. VI.

Argumentum. Trico *in inſidiis:* Theodorus *Maurum* Bannacar *jubet ut interficiat* Roſabellam; *nolit ille, præſertim quod jam novit illam eſſe* Roſabellam *Alphonſi filiam heri ſui, qui Peſſæ moriens illum reliquit liberum. Abit* Trico *ut hæc narret* Antonio. Roſabella *dolore ſimul ac metu victa deliquium patitur.*

Trico. Bannacar. Theodorus. Roſabella.

Tri. PRodi *Trico* è latebris, quaſi umbra ex Orci faucibus, & ſpecta quid rerum in arris hic *Theodorus* agat.

Ban. Ecquid me, vis here?

The

The. Quam potius, mi *Bannacar*? quippe te novi fidelem ſervum mihi.

Ban. Itidem te ſenſi benignum herum mihi.

The. Et ſi ſenſiſti meam benignitatem antehac, ſenties nunc magis magiſque *Bannacar*, ſi id quod rogo haud averſere mihi.

Ban. Vel, jube me interfici, haud ſubterfugiam here.

The. Te interfici? ne dii ſinant; verum alium te mihi velim interficere.——

Tri. Certe me.—— ——

The. En tibi, quæ meas inceſtavit ædes, magnum flagitium fecit, quod tolli non poteſt, niſi illa tollitur ſimul; tua itaque manu tincta colore noctis, facinus hoc tolli & mori decet.

Tri. Volabo, ut hæc renunciem ad *Antonium*, quo illam ac me, ſi poſſet, ſervet miſeros. *Exit*

The. Quid te *Bannacar* retrahis? quid non reſpondes mihi?

Ban. Quemquamne ut interrimam ego-- Chriſtianus tuo factus beneficio, aliter hic didici here; quamobrem ab inceptis deſiſtas (quæſo) conſilio melius vincas, quam iracundia.

The. Quid paves? rem ſalvam ipſe

præſtabo tibi: age ergo, mi *Bannacar*, quo letho cenſes potiſſimum? quid ſi in mare præcipitem des? vel alicubi includas ubi pereat fame?

Roſ. At ſi neceſſe ſit mori, quæſo ſinito me mori ſemel; nam lenta qui perit morte, moritur ſæpius.

The. Qua morte pereas nihili pendo, dum pereas modo.

Roſ. En inſons aſto victima, lubens permoriar, nam ſine *Antonio* non eſt quod velim vivere: quin tantus me jam invadat dolor, ne me vitalem futuram ſpero diu.

The. Fruſtra es ſi ſperas: quid non exequeris imperium meum *Bannacar?*

Roſ. Age *Bannacar*, novi te ſatis ego *Feſſæ*, tu olim eras ſervus patris mei, qui te liberum fecit moriens; age *Bannacar* ergo, clementer me occidito.

Ban. Hei mihi, *Roſabella* hæc eſt.

Roſ. Ipſa ſum, ut vides, miſera *Roſabella.*

Ban. Filia hæc eſt *Alfonſi* heri mei olim optimi, cui *Feſſæ* dum vixit ſervitutem ſervii. Ne facias hoc here, quæſo, quod inceptas, facinus.

The. Num ex compoſito, ſcelus, agis? vel tu illam, vel ego te. ———

Ban. Me ſi placet jugula, non illam ego. Illamne ego, quæ hera olim mea tam mitis

tis indolis? Illamne ego, cujus me fecit liberum benignus pater?

The. Quid narras fabulas? vin' ergo ipse ad mortem rapiam hanc? Ne me specta, faciendum enim est.

Ros. Non opus est, ita jam enim nimio dolore cor meum findi sentio, vale *Antoni*, æternum vale, *Antoni*.

Rosabella cadit.

The. At non sic juvabit simulare tamen.

Ban. Oime! mortua est.

The. Fingit scelus, fingit, & tu fingis, at ego personam ut deponat faciam.

ACTUS V. SCENA VII.

Argumentum. Antonius *venit*, *interfectum* à *patre* Rosabellam *credens sese parat interficere. Revivisit, illam in uxorem petit. Pater de genere quærit. Respondet illa se esse filiam* Alphonsi Portugalli *nobili, qui Fessæ moriens illam reliquit patruo suo* Rodrigo Torcol, *qui vi venti in has actus oras, naufragium faciens, hic habitabat postea. Interrogatus* Bannacar, *dici non esse* Alphonsi *filiam (quamvis pro sua semper habuerit) sed mercatoris cujusdam* Londinensis, Detfordiæ *raptam per Urtado, filiam*

Manlii & Dorotheæ, *nutricem habuiſſe Urſulam, nomen eſſe* Iſabellam : *ex quibus ſignis una cum imagine ſuccino artificio ſculpta cognoſcit* Theodorus *hanc eſſe eam* Manlii *filiam, quæ tot abhinc annis filio ſuo* Antonio *deſpondebatur ; ergo jam nuptias* Antonii & Iſabellæ, *quæ* Roſabella *fuit ſuppoſititia, non averſatur.*

Antonius. Theodorus. Bannacar. Roſabella.

Ant. OCcidi ſero nimis veni, jam interempta eſt, jam jaces mortua ô meam nunc tibi ut poſſim impertire animam ! ô te, ô me infelicem, cujus tu hæc cauſa ſuſtinuiſti inſons ! quid non in me iſthoc potius expetit ? nihil tu commerita, nihil poteras.

The. Quidnam vult ille ſibi ?

Ant. Abiſtin' ergo mea vita ? abiſtin' ? at te ſequar ego.

The. Næ male eum metuo ; quid facturus fili.

Ant. Filiuſne ego, aut tu pater, qui tam infandum facinus patraſti hoc ? at quem non ſiviſti vivere, non prohibebis mori.

The. Satin' ſanus ?

Ant. Sanus ? ſanus non ſum, nec ſanus eſſe

esse cupio. Nam qui possum, quam tu sic insanum insania reddidisti tua?

The. Certe tu insanus es.

Ant. Sum hercle; nam insanus essem nisi jam insanirem. Non vis autem ut insaniam, non ut nunc insaniam? *Rosabella* mea salus periit, quæ omnes, dum vixit, anteivit feminas. Certe avertisti oculos cum fecisti hoc, nam si illius spectasses pulchritudinem & suavem innocentiam, nunquam fecisses scio. Quin unum hoc te jam oro postremum pater, ut quos noluisti vivos frui invicem, saltem sinas una sepeliri mortuos.

The. Priusquam moriare fili, discas quid sit vivere.

Ant. Qui possum cum tu vitam eripuisti mihi?

The. Accede huc quæso.

Ant. Ne me appropinques, ne juvenilis id faciat quod fecit senilis furor.

The. Quid conare? num certum est mori tibi.

Ant. Tam certo quam hæc mortua est.

The. Vive modo, quidvis concedam tibi.

Ant. Jam concedes, cum mihi nil concedi potest.

The. Certe nos eam non attigimus? illi revocare animam.

Ant. Animam nunc revocare? Num

tu insanis? reddire non potest illa: Igitur ad te venio *Rosabella*, venio.

The. O fili mi, parce modo tibi, respice canos hos capillos, vel me interfice prius; mea jam ætas exacta est, tu in ætatis flore.

Ros. Ubi sum?

The. Audi, audi, reviviscit; gaudeo.

Ros. Ubi es *Antoni*. *Antoni?*

Ant. O mea vita, nam respiras; servasti vitam meam.

The. Censen' voluisse me illam (fili) interimere?

Ros. Funestum ego somniavi somnium: putabam me esse mortuam, erat enim qui me volebat interficere.

Ant. Ne time.

The. Ne time, non fiet.

Ant. O me beatum nunc, nam quod tu vivis ipse incipio vivere.

The. Næ vivam rediisse gaudeo.

Ros. Vivo opinor, sed tuo beneficio.

Ant. Nunc obtestor te pater, permitte quod fata volunt, hanc tua voluntate mihi uxorem fore.

The. Quietus sis modo, forsan tua erit.

Ant. Forsan pater? aliter fieri non potest.

The. Furor filii vicit furorem Patris, violenter ambo iracundi sumus. Næ ille meus mihi natus est: Verum dic fili, quid dotis cum illa datur? *Ant.*

Ant. Ampla ſcilicet, nobilitas & illa forma.

The. At fili, nobilitate & forma in foro nihil emitur. Equidem formoſam video ſatis, ſed quî ſcis eſſe nobilem ? perigrina videtur : certe ignota mihi.

Ant. Vel me tacente mores loquuntur ſatis ſed tibi melius narrabit, eam ſi permittas loqui.

The. Nihil auſim contradicere : narra tu, ſed ficte nihil.

Roſ. Niſi vera loquar, arguat me *Banacar*, qui olim patris erat ſervus mei.

The. Num tu patris illius ſervus? dixti opinor antea.

Ban. Admodum, *Feſſæ* antequam ad te acceſſi huc: nam patre eius mortuo, in *Portugalliam* poſtea profectus ſum, quo aliquam mihi conditionem quærerem, quam non reperiens, in *Galliam* veni errens, tandem huc *Burdigalam*, famulum ubi feciſti tibi me, & Chriſtianum ſimul.

The. Bene, age jam, & ſi quid illa falſi dixerit, tu redargue.

Roſ. Pater mihi dux belli erat, *Alphonſus*, *Portugallus* nobilis.

The. *Bannacar.*

Ban. Ita eſt.

Roſ. Ex *Portugallia Feſſam* ſe militatum contulit, qui illic moriens mandavit me fratris

fratris *Rodrigo Torcol* fidei, aderat enim ille tum forte *Feſſæ* mercaturam faciens; mecum inde in *Portugalliam* rediens, vi venti in has actus oras, naufragium faciens, hic habitavit poſtea.

The. Num vera hæc omnia, *Bannacar*?

Ban. Vera opinor, quantum novit illa.

The. An quid tu noſti, quod non novit illa?

Ban. Credo equidem, atque ſi vacat, rem ipſam putabo commode.

The. Age, vacat.

Ban. Non erat igitur vera *Alphonſi* filia.

Roſ. Modo dixti *Bannacar*, jam nec recte ais.

Ant. Mentiris etiam tenebrio?

The. Tace fili paululum.

Ban. Vera dica, & dicam ſi vultis amplius.

The. Perge.

Ban. Prius *Alphonſi* ſervus quam eram ego, *Portugallo* ſerviebam cuidam mercatori, qui tum agebat in noſtra *Mauritania*, nomen ei *Urtado*; navigavit is inde *Londinium* mercaturæ cauſa, quicum & ego una: ſed cum merces illinc venirent male. *Anglos* quos potuit infantes clam ſurripuit eos ut rediens in *Mauritanium* venderet: ut navis igitur noſtra in ſtatione ad *Thameſin* prope *Detfordiam*, forte illius nutrix ulnis

ulnis geſtas eam venit per ripam ambulans, caſu tum etiam, *Urtado* in ſcapha aderat ibi; nutricem is itaque, quod potuit, *Anglice* compellavit blande, atque ex uno in alium ſermonem ut inciderunt, levis illa & inepta nutrix navem neſcio quid cupit animi cauſa viſere; invitavit is libens, atque adeo ad navem vectam in *Mauritaniam* cum aliis transfert, ac magna pecunia diſtrahit, hanc autem *Feſſæ* meque etiam tum una *Alphonſo* quem dixi vendidit, qui quod careret liberis illam non niſi quadrimulam pro filia ſibi adoptavit ſua, mihi vere jam ſervo ejus ne cuiquam vulgarem hoc graviter interdixit, celavi igitur, neque illam poſt mortem *Alphonſi* heri niſi jam primum video.

The. Sed ubi illa illius quam dixti nutrix eſt?

Ban. In ipſo itinere ut navi vecta mortua eſt.

The. Scin' quod ei nomen?

Ban. *Urſula.*

The. Urſula & Detfordia? quanta ſpes eſt? ſed nunquam narravit nutrix quænam, aut cujus eſſet hæc?

Ban. Imo *Londinenſem*, filiam ſenatoris, cujus nomen *Manleus* reor.

The. Forte *Manlius.*

Ban.

Ban. Ita eſt: huic item nomen dixit *Iſabellam.*

The. O dii! *Iſabella* etiam.

Ban. Nam *Roſabellam* pater illius *Alphonſus* ſuppoſititus poſtea ei indidit.

The. *Detfordia* —— *Urſula* —— *Manlius, Iſabella* ——— ſigna quam conveniunt? vix me contineo ab amplexibus. Sed ecquid meminiſtin' amplius?

Ban. Nihil, niſi nutrici mortuæ ſurripui quandam icunculam ſuccino celatam, quam uſque adhuc in crumena geſtavi mecum propter artificium.

The. Eam commonſtra, *Bannacar.*

Ban. Eccam tibi.

The. Antoni mi adeſdum. Scis ut olim *Manlius Dorotheæ* maritus meæ duas ex priore habuit uxore filias, *Catharinam* quæ jam *Antonini* uxor eſt, & *Iſabella* quam tibi deſponſavimus olim cum eratis parvuli. Nam balbutientes etiam, illa te virum, illam tu uxorem, appellitaſtis invicem; nos in ſponſalibus vero conſimiles atriuſque imagines vobis ſuccinio artificio ſculptas dedimus, atque hæc illa ipſa quæ tum *Iſabellæ* data eſt; en pueri & puellæ hæc eſt Effigies: vide hæc tui imago, illa *Iſabellæ*; en dextras junctas hic in conjugii fidem, geminas illic conſtrictas facies vides, & cornices duas ſymbolum nuptia-

rum

tiarum, en literas etiam utrinque has inſcriptas *A* & *I*, id eſt, *Antonius*, *Iſabella*.

Ant. Intus gemmam plane ſimilem habeo cum literis *I.* & *A.*

The. Nempe *Iſabella Antonii*, ipſamet eadem quæ tunc tibi data: itidem jam certo novi quæ tibi deſponſata olim tua *Iſabella* hæc eſt.

Ant. O mirum! ſtupens gaudeo.

The. O mea chara *Iſabella* nurus, nunc fine me te amplecti, indignum licet.

Roſ. Fortuna blanditur iterum, nunc iterum captatum venit.

The. Non venit, fortunam tuo nunc temperes arbitrio.

Ant. Roſabella quæ eras antea, *Iſabella* nunc mea es; bis te inveni, videor bis vitam vivere.

The. Euge amplexamini invicem, & ego utroſque, vos fili & filia; ignoſcas tu mihi quæſo quod temere facturus modo.

Roſ. Si quid feciſti male, non memini pater, ſed quod nunc boni facis nunquam dememinero.

The. Quam bene dixit? O *Antoni* quam beatus es.

Ant. Fateor; at tu jam pater da veniam quæſo, quod ſtulte feci apud te mentiens hodie amare enim & ſapere nemini conceditur.

The.

The. Sapis tu, ſapit illa: vobis ego, vos mihi ignoſcite; ſolus ego inſipiens. O *Bannacar* quanto tu me prudentior? ſed niſi ego tibi bona multa faciam, nemo me natum putet.

Ant. Etiam ego *Bannacar.* ———

Roſ. At ego plurimum. ———

Ban. Tam bene vobis gaudeo mea eveniſſe opera.

Ant. Pater, *Triconi* etiam quæſo faxis veniam.

Roſ. Faxis obſecro, nam abſque illo concubina fuiſſem *Ignorami* hodie.

The. Meritus eſt jam ille, & vos, ut hoc & illud omnia quæ vultis faciam.

ACTUS V. SCENA VIII.

Argumentum. Bannacar & Triconi *aguntur gratiæ: intus ſunt* Catharina & Antonius, *ad quos* Roſabellam *inducit* Theodorus.

Trico. Theodorus. Roſabella. Bannacar. Vince.

The. MEo hinc ex latibulo fauſto accepi ſingula, adibo jam confidenter exaudivi here bene, accidiſſe omnia. Ecquid me laudas? non ego nunc bonus *Trico* ſum? *The*

The. Bonus es *Trico* & beatus quod cecidit.

Tri. Næ ego homines iſtos odi mendaces, tuus *Trico* & tibi & *Torcol* vera ſemper narravit hodie.

The. Verum id etiam, mi *Trico*, ſudaſſe te apud villam.

Tri. Verum id etiam, mentali nempe reſervatione here, recte ego hic etiam, ſed apud villam animus.

The. Ha ha he, quam doctus.

Tri. Didici ex *Cupis* libris. Agetur ſi placet Comœdia in nuptiis meo, nomen ei *Æquivocus*.

The. At *Loiola* tantum venit in *Tragœdiam*, apage.

Ant. Pater, nequis mœror noſtris immiſceatur nuptiis, ſuppoſititio patruo *Iſabellæ Torcol* quæſo 600 des pro alimentis aureos, quos ille reſolvat *Ignoramo*, qui tanto quaſi emerit hodie hanc.

The. Libenter & hoc & amplius. *Trico* cape hunc torquem aureum, & *Torcol* illum & *Ignoramum* ſimul ad me adducito, dato hanc arrham iis daturum me quod placuerit illis, & quantum eſt hominum venuſtiorum ad me ad cœnam cras perinde invoces, ibi luſus ridebimus tuos, triſtis abibit nemo.

Tri. Jam herus meus es, jam tibi nomen quæris. *The.*

The. Da dextram, *Trico*, hercle amo te.

Tri. Nisi te redamem here; at nescis quid nunc sentio, abi, amo te medullitus.

The. Mi *Trico*, *Bannacar*, vobis benefaciam.

Tri. Nigellus *Bannacar* & *Trico*, here, servi quantivis pretii sunt.

The. Dixti, sed abi nunc tu.

Tri. Torquis hujus fide abeo nunc ad *Torcol*, post ad *Ignoramum*, huc ad te ambos adducam si potest ocyus. (Exit *Trico*, intrat *Vince.)*

Vin. Sir, my Lady would desire, you to come into Master Antonine *and Mistress* Catherine, *they are now come in the Coach at the other Gate.*

The. Mi formose puer, da mihi manum.

Vin. Manus? ô *that's a Hand.* Nell *can tell you Sir what's* brachium *too.*

The. Eamus *Isabella* ad *Dorotheam* ut eam hoc impertiamus gaudeo.

ACTUS V. SCENA. IX.

Argumentum. Pyropo *vestiario satisfacit* Antonius *pro ornamentis.*

Pyropus

Pyropus. Antonius. Vince.

Pyr. ILlic iterum conſpicor; quanquam timeo compellabo eum heus, heus.

Vin. *Is your Name* heus *Sir? here's one called heus or Hugh.*

Ant. Quis eſt?

Pyr. Redde, quæſo, mihi ornamenta.

Ant. O *Pyrope*, I intro mecum, jam ſtatim dabuntur tibi.

Pyr. Jamne ergo noſtras eſt? Jamne *Antonius*?

Ant. Sum; accede huc quæſo, introeas.

Pyr. Blandior eſt quam fuit, mali aliquod ſuſpicor; antea verberavit me *Anglice*, nunc capere cupit iterum, ut verberaret *Gallice.*

Ant. Ades, mi amice; quo recedis?

Vin. *He looks fearfully, and ſpeaks like one that went to Steal Deer.*

Ant. Obſecro, quid times?

Pyr. Hercle ut benigne conveniat, partiar potius tecum dimidium quam rurſus vapulare.

Ant, Mea fide non fiet.

Pyr. Num fide hujus annuli?

Ant. Imo, bona fide jam: Neceſſitas facere nos ſæpe ſubigit quod diſconvenit; qua-

quamobrem veniam tu mihi dederis, nam alius fio nunc.

Pyr. Credamne blanditiis tuis?

Ant. Audacter licet.

Vin. *What a ſlie Buzzard it is, a Man can ſcarce get a Shoot at him with a ſtalking Horſe; he hath been ſcared Sure.*

Pyr. Nullum nunc nævum video.

Ant. Nullus eſt, ne metue; cape hanc tuam penulam primum, en projicio.

Vin. *Shall* Heus *have your Coat Sir? I would he would go to Dice with me for it, I have high and low Men here. O ye little* French *pages, I'll ſting you I faith.*

Ant. Eamus, cœnabis tu hic mecum. Reliquæ veſtes & nummi etiam auctario, intus dabuntur tibi.

Pyr. Equidem credam tibi; eamus.

Exeunt Ant. & Pyr.

Vin. *What ſport ſhall I have now? if 'twere not too Late, I would go to Loggets with the Mariners; well, I'le go paſs commers by, and ſnatch Hats with the Pages; or I'll go throw Stones at ſome or other, O! I love that ſport a Life; but firſt I'll go and pin this Fox-tail at ſome bodies Back; oh fine and pat, here comes Company.*

ACTUS

ACTUS V. SCENA X.

Argumentum. Ignoramus & Torcol *historiam de* Isabella & Antonio *a* Tricone *audierunt: sed fuisse* Anglam Rosabellam *antea cognovit* Torcol, & *quia ille pecuniam suam,* & Ignoramus *sexcentas suas coronas recipiet, uterque jam desinit* Rosabellam *sibi vendicare, utpote diu antehac alterius sponsam.* Vince *puer sarcasmis* Ignoramum *accipit,* & *a tergo illi caudam vulpinam affigit.*

Torcol. Trico. Ignoramus. Dulman. Vince. Museus.

Tri. HErcle ita res est ut dixi.

Igno. Bien, bon prove leur Face.

Tor. Quoniam pecunia reddetur nobis, *Rosabellam Antonii* inventam *Isabellam* gaudeo *Anglam* fuisse antea scivi surreptitiam, quam frater *Alphonsus* filiam adoptavit sibi, hoc autem & illam, & alios spe.lucri huc usque celavi sedulo.

Igno. Si *Rosabella* erat *Antonii* espousa antea, & *per consequens in couvert baron,* gaudeo me non maritasse eam, ne fuisset maritagium amissum *per defaltam.*

Tri.

Tri. *Per defaltam*, patrone, recte ais.

Igno. Cliens, ergo ſum contentus ſi magiſter tuus *en ce de diſſceſin* reddet mihi meas ſexcentas coronas.

Tri. Torquis cujus fide reddet quod placuerit.

Vin. *A Pox on't, 'twill not Stick: lend a great Pin ſome body: O here's one.*

Tor. Interea dum numeret herus, torquem da mihi *Tricol.*

Igno. Tibi? immo mihi, *donnez moy, au je feray diſtreſſe.*

Tor. Habeas, ſenior, habeas.

Tri. Sed primum inter nos bonam componi gratiam volo: da manum, ſenior *Torcol.*

Tor. Quoniam tam lepide me verſaviſti, *Trico*, en tibi.

Tri. Patrone, da dextram tuam; atque eccam catenam pro arrabone tibi.

Igno. Age cliens, pone eam primum circa collum meum: nunc do manum tibi, & tibi *Torcol* amici erimus jam.

Tor. O ſenior, *beſo las manos.*

Igno. Sed tangam hoc primum, ut videam ſi ſit legale aurum: oh eſt bonum; jam ero curteſius dum habeo coronas ſolutas: poſt faciam ut volo; ô mi cliens, cape ambas manus, imbraſo te.

Tri. O patrone, ut ego amo te.

Igno.

Igno. *Iam full of Courteſie now, and full of Craft: for all this, if I catch them at Weſtminiſter, I'le tickle them; who's behind me there? Ha?*

Vin. *O Sir, I perceive you are mine own Country-man, I have a Latine to make, for God's ſake help me. What's Latine for an Ale-Houſe-keeper!*

Igno. Tiplator cerviſiæ, *Boy.*

Vin. *I thank you Sir, and what's Latin for a Teſter!*

Igno. Sex denarii Lecti, Anglice *a Teſter.*

Vin. *Why, this is Six-pence for a Teſter, what have I got by it? And what's for a Shoomaker?*

Igno. In dicto comitatu *Shoomaker.*

Vin. *And what Sir is a Velvet Cap upon the hinder part of a red ſpeckled Hogs-Head?*

Igno. Byrlady that's hard. It is pileus de nigro *Velvet* ſuper occiput capitis porci coloris *Red ſpeckle.*

Vin. *I can make as good Latine as this, in* bas *and in* bus, *in* orum *and* arum; *as thus, your* Worſhipparum *is a* Noddicock-arum *in a* Velvet Capparum.

Igno. *I'le tell your Maſter Sirrah, I'le bring you to a Noun, your Hoſe go down.*

Vin. *Nay good Sir make me one Latine*

more

more: what's a Fox-tail pin'd at a Fools back? a Fool is hic ſtultus, *I know.*

Igno. *It is even ſo indeed? a Rod, a Rod: What's your Maſter's name Sirrah?*

Vin. As in præſenti, *Sir, you know him well enough.*

Igno. *What's* qui, quæ, quod, *here ifath? I'le tell your Maſter. What's, that they look and laugh at,* Dulman *what's behind me there?*

Dul. Profecto eſt vulpis cauda, *tenes in Fox-tail* jam, vis me virgare hunc puerum.

Igno. Fac ſi potes———

Vin. *Come, come and you dare? I have Stones here ifaith.*

Dul. *Will you? will you throw Stones?*

Vin. *I, that I will.*

Dul. *O my Shins.*

Vin. *It was well hit, now I'le away,*
Exit Vince.

Igno. Sine eamus hinc ut accipiamus coronas.

Tor. Eamus.

Tri. Herus vult etiam vos cœnare hic:

Igno. *Qu'il ſoit, allons.*

Tri. Dulman, da manum etiam.

Dul. Peſtis de te, tu es *Mendoza.*

Tri. Vinum & ſaccharum jam, *Dulman.*

Dul.

Dul. Bene, pardono te pro ſaccharo.

Igno. Jam tu venis *Muſae*, tu ſervis tibi: *allons, allons.*

Intrant omnes Theodori ædes.

ACTUS V. SCENA XI.

Argumentum. Cupes & Cola *cum caupone & meretricibus; quibus accedit* Polla; *quam metuens* Cupes *ſub toga confeſſoris ſui* Colæ *ſeſe abſcondit: ibi inter cætera tacitus latens, audit* Pollam *confitentem ſolere* Colam *aliquoties cum illa cubare: prodit è latebris* Cupes; *nec mora cum ambo ſint peſſimi, mutuam ſibi veniam concedant, redeuntque in gratiam.*

Caupo. Cupes. Cola. Meretrices. Polla.

Caupo. ISTas, ut vides, nos non parvo pretio huc ad te perduximus.

Cupes. En ergo quod promiſi præmium! fac iſtis continuo apud vos convivium nitide apparetur, dum cantione illæ interea hic nos oblectent paululum.

Caup. Curabitur quod jubes.

Exit Caup.

Cup. Nunc vos amicæ lepidæ aliquam accinite lepidam cantiunculam.

Col.

Col. Agite mellitulæ, vos ego abſolvam ſingulas.

Pol. Nuntiatum eſt mihi in caupona modo, virum cum ſcortis meum eſſe hic; quod ſi invenero, faxo ut hominum hodie facile ſit miſerrimus.

Cup. Perii funditus, ſi me viderit illa: Confeſſor, ſub toga finito me, quæſo, abſtrudi tua, tantiſper dum hæc abierit.

Col. Age, ſi quæſierit, vidiſſe te pernegavero.

Pol. O, vos eſtis ſcorta illa delicata, quæ meum corrumpitis adeo virum mihi; abite peſſimum, abite mercimonium.

Exeunt Meretrices

Col. Hunc librum in manum capiam, ſimulabo quaſi meditabundus ſum.

Pol. Sodalem ejus video, non longe is abeſt, ſcio: *Cola*, Frater *Cola*, *Cola*, inquam! quid malum! ſurdaſter es? *Cola* omitte librum & reſponde mihi.

Col. Abſcede quæſo, ne me jam interpella, meditor ego nunc acriter conciones meas Quadrageſimales.

Pol. Attamen accede obſecro paulluum, ut tecum loquar.

Col. Profecto jam non vacat, abi quæſo; optima pene mihi excidit meditatio.

Pol. Sed paulillulum.

Col. Næ, næ, me perturbas nimis.

Pol.

Pol. Saltem narra nunc, ubi belliſſimus meus vir eſt.

Col. Hic non eſt vides; ſed ubi ubi eſt, jam fratris cucullo tectum eſſe ſcio.

Pol. Jamne ego fratris habitu alienas ille exorcizat feminas? ô ſi nunc deprendere poſſum eum! ſed bene eſt, ſic ſino; conſimili modo illi parem referam gratiam. Eamus ſodes intro ad me, mi frater.

Col. Occupatiſſimus nunc ſum: cæterum quid intus facerem?

Pol. Tu me illo exorcizabis pacto, meus quo vir alienas exorcizit feminas; Talionis lege illum ulciſci cupio,

Col. Ne tu tam male cogites.

Pol. Male? antehac dixti mihi caſum eſſe hunc conſcientiæ.

Col. Quis caſus? tace.

Pol. Nempe maritus ſi cum alienis cubet, uxori licere idem: memini verba; Idem jus dixti *Titio* quod *Sempronio.*

Col. Ego hoc tibi? quando?

Pol. Ut diſſimulas! tum cum poſtremo tu cubabas mecum. Scis me vera dicere.

Col. Tace, nunquam factum quidem, oh, oh, oh, { *Cupes pincheth him by the Legs.*

Pol. Quid eſt?

Col. Sub tunica nunc neſcio quis me pungit pulex.

Pol.

Pol. Et nunc me etiam neſcio ſub tunica quis pungit pulex: eamus.

Cup. Eamus! Immo mane propudium, nunc quaſi ex equo *Trojano* prodeo huc. Jam capta es *Troja*. *Et tu magnæ Trojæ vaſtator Achilles.* (Cup. *ſtarteth from under the Fryers Gown.*)

Pol. Quid hoc rei eſt? num tu ex alvo egeſtiſti hunc?

Cup. *O Polla, O Cola,* pulex pungit vos: ah impudiciſſimos!

Pol. Mi vir, per jocum dixi omnia ego.

Col. Certe per jocum illa.

Cup. Per jocum? ficcine jocamini? ah *Polla*, ex induſtria delitui hic ego, ut te caperem.

Pol. Immo flagitii conſcius hic te occuluiſti: ſcivi bene, *Cupes*.

Cup. *Polla*, jam ſumus ergo pares.

Col. *Cum ſitis ſimiles pareſque vitæ.*
Uxor peſſima peſſimus maritus.
Miror non bene convenire vobis.

Pol. At poſt hac convenerit mi *Cupes*.

Cup. Ain'? ſignemus oſculo.

Cup. Vivite poſt hac concordes & unanimes.

Cup. Nec benedictiones, frater, tuas, nec caſus volo conſcientiæ; cætera amo te.

Cup. I præ, *Polla* mea, mox te ſequar.

Col. Nunc jam eamus ad amicas noſtras

Pol.

Pol. Ego eo intro, mi, vir, nisi me quid vis.

Exit Pol.

Cup. Eamus. Quanquam sceleſtus es, me amas, scio.

Col. Medullitus.

Exit Colu.

ACTUS V. SCENA XII.

Argumentum. Cupes & Cola *quid per totam fabulam uterque egerit hac in scena memorant, & vice Epilogi, saluti domini Regis libant auspicato cyathum.*

Trico. Cupes. Trico lagenam vini affert & cyathum.

Tri. HEus *Cupes, Cupes!*

Cup. O mi congerro, *Trico!*

Tri. Hoc suppilavi *Cupes* pro meritis, uti ipse, *libarem* tibi; nam comice apud nos transacta sunt omnia *Ignoramo Theodorus* sexcentos resolvit aureos; *Torcol* etiam benigne satisfecit. Hic intus itaque nihil nisi epulæ, concordiæ, saltatiunculæ, risiones, cachinni, joci, amplexus, suavia super suavia.

Cup. Atque id nunc seria ego triumpho

Trico, nam mea opera effecta ſunt hæc omnia.

Tri. Immo mea, *Cupes*, qui primo à navi reduxi huc *Antonium*.

Cup. At ego, *Trico*, cornu abſterrui *Ignorannum* hinc.

Tri. At ego, *Cupes*, cauſa propoſita illum retinui antea, poſt ego ad te deduxi *Dulman* etiam.

Cup. At *Trico*, quis ſe *Torcol* ſimulavit? pro *Roſabella* quis dedit *Pollam* ſubdit'tiam? quis ſe etiam *Dulman* finxit? & *Roſabellam* quis ſubduxit poſtea? annon ipſe *Cupes?*

Tri. At quis *Antonium* docuit qua patrem nævo & *Anglico* ſermone falleret? annon ipſe *Trico*?

Cup. At *Trico*, quiſnam frater fuit exorciſta? quis in errore firmavit *Theodorum*?

Tri. At *Cupes* ——

Cup. At *Trico* —— tace, nunquam tu me vinces, hodie in nequitia.

Tri. Bene utrinque factum eſſe ſcio, at *Cupes*, quis invenit? ——

Cup. Invenit *Trico*, ſculpſit *Cupes*.

Tri. Bene, ſic itaque componantur hæc. Sed eventus, *Cupes*, rebus præſtat omnibus.

Cup. Eventum times? non eſt quod deſ-

deſperes: namque ſecundum fore Domini noſtri, viri optimi maximi, clementia ſpèm dat, quem penes eſt eventus: proſpero itaque eventui, quod felix fauſtumque, nunc libemus auſpicato cyathum.

Tri. Quin potius ipſius eventus ſummo Imperatori ſacram illam ſalutem voveamus, in cujus unius ſalute omnium noſtrum continetur ſalus ———

Cup. Accipio omen ——— Nunc vos obſtringo, ſpectatores, ut hoc noctis, cras ſaltem, hoc idem ſuſcipiatis & ſolvatis votum.

Tri. Quid qui non lubentes voverint, ſolverintque, uxores *Polla* infeſtiores habeant.

Cup. Iidemque ſtupido *Dulmam* ſtupidiores, & inficeto *Ignoramo* audiant inficetiores.

Tri. Iidemque opera carnificis torto collo, magis quam ipſe *Torcol.*

Cup. Iidemque bona verba ſimul cum *Surda* audiant.

Tri. Iidemque bibant, illos quod nunquam tranſeat. Igitur qui magnum vitare vultis infortunium, quinque omnia evenire vobis feliciter vultis, ſaluti domini noſtri, Pii, Felicis, ſemper *Auguſti*, ut nos modo, ex animo læte apprecemini, eidemque univerſi omnes, quod decet, clare *Plaudite.*

FINIS

EPILOGUS.

IGNORAMUS.

ST, *st*, *Pax*, *pax*, *ſervate pacem cum manibus*; *vos videtis & plauditis*, *ſed quid jam poſtea fiet de veſtro povero* Ignoramo? *nam niſi habemus* ſupersedeas de non moleſtando, *fratres mei* Ignorami *nos moleſtabunt ſine moderata miſericordia*: *& veſter poverus* Ignoramus *eſt bootatus & ſpurratus* (*ut videtis*) *ire ad* Londinum, *ſed ſi ne protectione Regali non audet ire ultra* Barkeway *aut* Ware *ad plus*. *Quare*, *Sereniſſime Domine*, *ſupplico ut concedas per literas tuas patentes ſalvum conductum mihi*, *& conſortibus meis*. *Vos* Monſieurs, *huic ſupplicationi*, *ſi places*, *veſtras manus apponite*.